Cemiyetlerine kaydedilmiyen küçük tacirlerin, yeni kanun projesile ticaret yapmaktan menedilmeleri düşünülüyor.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Silâhsızlanma konferansı gene bir çıkmaza girdi. Konferansın üç hafta müddetle tehir edilmesine karar verilmiştir.

FİATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2624 | CUMA | 2 HAZİRAN 1933 | Tel: { Müdür 24318, Yazı müdürü 24319 / İdare ve Matbaa 24310

Hükûmet Pahalılığa Karşı Uyanık Bulunacak

Hitlerismin Esbabı mucibesi

1919. Alman ihtilâli kan ve demire devam ediyor. Cenubî Almanyanın bir şehrinde, Münih'te, altı kişi bir araya geliyor. Millî esaslar dahilinde bir fırka kuruyorlar. Ordudan yeni dönen nefer Hitler'e yeni fırkaya girip girmiyeceğini soruyorlar. Hitler bir müddet düşünüyor. Kendi ifadesine göre, başladığı bir şeyden geri dönmiyeceği için düşünüyor. Nihayet muvafakat ediyor.. Duhul numarası 7 olmak üzere fırkanın karnesini alıyor.

O gün bu gündür yeni fırka çığ gibi büyümüştür. Bugün Alman halkının yarıya yakın kısmı yeni fırkadan. Bu şart altında fırka tabiatile devleti de eline geçirdi. Yapılan propagandalara, teşkil olunan kuvvetli istihbarat ve neşir merkezlerinin faaliyetlerine bakılırsa, genç cereyan, nüfusun daha fazla nisbetini kavramak üzeredir.

Fırkanın ne istediği programında yazılıdır. 1920 de yapılan bu program hiç bir değişikliğe maruz kalmadan bugüne kadar devam etmiştir. Şeflerin ifadelerine göre, bundan sonra da bir noktasına dokunulmıyacaktır. Fakat bizi burada alâkadar eden program kendisi değil, esbabı mucibesidir. Programlar kurudur. Okundukları vakit ne istendiği vuzuhla anlaşılmaz. Ayrıca izah ister. Bunu şefler yaparlar. (Hitler fırkası) adı verilen yeni fırkanın büyüklü küçüklü şeflerinin şimdiye kadar yaptıkları teşrihlere bakılırsa, yeni fırkanın programına esbabı mucibe olabilecek bazı ehemmiyetli fikirleri tesbit kabil oluyor.

Her şeyden önce programın ruhunu teşkil eden ana fikir şu surette tebellür ettirilebilir: Almanya gençtir. Evvelce hiç bir ihtilâl yapmamıştır. Bu, Almanyanın, tarihinin henüz ortasında olduğuna delâlet eder. Halbuki İngilterenin şöhretli bir ihtilâli, keza Fransanın da bir büyük ihtilâli vardır. İngilizlerle Fransızlar, ihtilâl memleketleri olduklarından, ihtiyarlar, politikada tecrübelidirler. Onlar, askerlikte tam kuvvette olmamalarına rağmen, cihan harbini mahza politika milleti oldukları için kazanmışlardır. Almanya, 1918 de bir ihtilâl yaptı. Fakat yarıda kaldı. İşte, yarım kalan bu ihtilâlin sonunu getirmek, onu tekemmül ettirmek lâzımdır. Yeni fırkacılar diyorlar ki, harp kaybedilebilir.. Çünkü onun başka fırsatlara telâfisi kabildir. Fakat ihtilâl kaybedilmemelidir. Zira ihtilâl, millet tarihinin en şâz zamanlarında olur ve tekerrür etmez. İhtilâli tam olarak istismar etmelidir.

Şu halde ihtilâl devam ettirilecektir. Ne surette? Cemiyetin temelini değiştirmek suretile. Esasen ihtilâl, cemiyetin temelini değiştirmek demektir. Eski Alman cemiyeti yerine, yeni bir cemiyet kurulacak demek oluyor. Genç fırkacılara göre, Almanya iki tecrübe geçirmiştir. Önce liberal temelli bir cemiyet kurulmuştu. Ferdin menfaati, üstün tutuluyor, insanların müsavatı ilân ediliyordu. Fakat, ne yer ferdin menfaati temin edildi, ne de müsavat hayal olmaktan kurtuldu. Sonra Marksist temelli bir cemiyet kuruldu. Yeni fırkacılara göre Marksizm, sadece madde ihtiyacını düşünüyor, "iş" i baş belâsı telâkki ediyor. Tekmil cemiyet meseleleri iş mukabili alınan ücretten ibaret kalıyor. Yeni fırkacılar bunu kabul etmiyorlar.

İstiyorlar ki, fert mutlak değil cemiyete dokunan hayrı nisbetinde müdahalea olunsun. Ferdin faaliyeti cemiyete muzâf olarak, cemiyete nisbet edilerek kıymetlendirilsin. Baş kaide, ferdin cemiyete fayda vermesi olsun. Cemiyete fayda vermiyen ferdin faaliyeti kabul edilmesin. Böylece yeni fırka, ferde bir şahsiyet veriyor. Şahsiyet sahibi olmayan ferdi istemiyor. Şahsiyet, şimdiye kadarki telâkkide olduğu gibi kendine ve nefsine değil, cemiyete nisbet edilerek anlaşılan bir kıymet veriyor. Camia ferdin şahsiyetini, fert te camianın şahsiyetini istisar edemez. Ancak böyle bir cemiyette ferdî ve içtimaî ıztıraplar ve rühlar müşterek duyulur, denmektedir.

Bu umdeleri tatbik için yeni fırkalar genişçe bir saha tutuyorlar. Onun yalnız şimdiki Almanya olmasını istiyorlar. Almanlık sahasının itiraf edilen hududu şudur: Riga - Viyana - Bâle - Anvers - Riga hatları ile taayyün eden hudut. Bu geniş kıt'ada yekvare bir (saha iktısadı) yapılmak istiyor. Öyle bir iktısat ki kendi kendine yetsin. Yani gıdasını kendi temin etsin, ziraatini ve sanayiini evvel emvel kendi ihtiyaçları için yapsın. Neticesinde bulunacak fazlalığı ihraç, buna karşı ham madde ithal etsin. Fakat harici ticareti o memleketlere inhisar ettirsin ki, onların Almanlık politikasına bir faydası vardır, zararı yoktur

Hitlerism inkılâp değil, ihtilâl iddiasındadır. Bu ihtilâl, geçende fırkanın vatanı olan Münih'te şeflerden birinin söylediğine göre, mazisi 2000 yıl evveline giden Alman tarihinin inhitatından kurtulması için lâzımdır. İhtilâlin gayesi kopmaktan kurtarılacak Alman tarihini dinç halde istikbale tevdi etmek olacaktır.

Kısaca söylemek lâzımsa denebilir ki Hitlerism'in çıkış sebebi şudur: Versay sulhile başladığı iddia olunan inhitatı durdurduktan sonra Alman iktısadını Liberalizm ve Marksizm'den başka bir temele oturtmak.

Müderris
Nizameddin ALİ

Yeni tarife karşısında gümrüklerde vaziyet

Bir kararname neşredilmesi muhtemel

Hükûmet vukuu melhuz her türlü pahalılığa karşı tedbir alacak, yeni tarifenin esasları

Ankara 1 (Telefonla)— Yeni gümrük tarife kanunu ile merbutu cetvelleri ihtiva eden 31 Mayıs tarihli Resmî Gazete çıkmıştır.. Gümrükler Umum Müdürlüğünde yarın cuma olmasına rağmen çalışılacak ve gümrüklerde bu yeni vaziyet karşısında takip edilmesi lâzım gelen hattı hareket hakkında gümrük idarelerine direktif verilecek, kendilerine yeni kanun ve cetveller gösterilecektir. Öğrendiğime göre hükûmet yeni tarifenin tatbikile vukuu melhuz her türlü ihtikâr ve pahalılığa karşı müteyakkız olmağa ve tetbir almağa karar vermiştir. Bu meyanda yeni kanunun bir maddesile hükûmete verilmiş olan salâhiyete istinaden İcra Vekilleri heyetinin cumartesi günü bir kararname neşretmesi muhtemeldir. Bu kararnameye yeni tarifede gümrük resimleri artırılmış olan ithalât maddelerinden hangileri hakkında bu azamî tarifenin şimdilik tatbik edilmiyeceğini gösteren bir liste bağlı olacaktır. Bu liste hazırlanmaktadır. Listenin biraz geniş tutulacağı zannedilmektedir.

Yeni tarifede resimleri arttırılmış ithalât maddeleri büyük bir yekûna baliğ olmaktadır.

Dün gümrüklerde harice eşya çıkarmak muamelesi yapılmadı..

Gümrükler Vekili Ali Rana Bey

Istanbul gümrüklerinde vaziyet ve oktruva

Gümrük ve İnhisarlar vekâletinden evvelki gece sabaha karşı gelen gayet müstacel işaretli bir telgrafnamede, yeni tarife kanunu lâyihası ve cetvelleri kesbi kanuniyet ettiği cihetle mezkûr kanun ve cetvellerinin tebliğine intizaren gümrüklerde muamele yapılmaması emredilmiştir. Bu emir mucibince dün sabahtan itibaren gümrüklerden eşyayi ticariye çıkarılmasına müsaade edilmemiştir. Yalnız esasen

(Devamı 5 inci sahifede)

Bekayaların Hakkında..

Yeni bir kanun lâyihası hazırlandı

ANKARA, 1. (Milliyet) — 1929 senesi sonuna kadar hazine alacağı olarak muhtelif hesaplara kaydolunan paralardan bazılarının tasfiye ve terkinine dair lâyiha rüznameye almdı. Lâyiha cumartesi görüşülecektir.

1929 senesinden sonraki bekayalar ile mülga vergiler bekayası ve bilhassa aşar faizleri için de bir karara gitmek lüzumlu addolunmakta ise de bunlar hakkında Maliye Vekâletince tetkikat yapılarak icabına göre önümüzdeki içtimada teklif olunmak üzere bir lâyiha hazırlanması bütçe encümenince daha muvafık görülmüştür. Lâyihanın son şekli şudur:

Madde 1 — 1929 mali senesi sonuna kadar gerek millî hükûmet ve gerek sakit hükûmet

(Devamı 2 inci sahifede)

Konferans gene bir çıkmaza girdi

Silâhsızlanma konferansını üç hafta tehir etmeğe mecbur oldular

Konferans reisi M. Henderson

(Silâhsızlanma konferansının gelip emniyet meselesi noktasında bir taşa çarptığı anlaşılıyor. Bir habere göre, müzakereler bir müddet tehir edilecektir. Bu ileriye atılmıya bir inkıta nazarile bakanlar da vardır. Her halde bu konferans çok müşkül safhaya girdi.)

Uç hafta tehir

CENEVRE, 1 (A.A.) — Zannedildiğine göre silâhları bırakma konferansının İngiliz plânını bir celsede kabul ettikten sonra 3 hafta için tehir edilmesine karar verilmiştir.

Bir tebliğ neşredildi

CENEVRE, 1 (A.A.) — Milletler Cemiyeti umumî kâtibi, silâhları bırakma konferansı hakkında dün akşam şu tebliği neşretmiştir:

"Çarşamba günü öğleden sonra M. Hendersonun riyasetinde toplanmış olan konferans bürosu umumî komisyonu şu tavsiyelerde bulunmağa karar vermiştir:

1 — Muahede projesinin birinci kıraatinden sonra, komisyon, ikinci kıraatine başlamadan evvel umumî komisyon tehir edilecektir.

2 — Bu tehir 27 hazirana kadar uzayacak, reis, icap ettiği takdirde

(Devamı 5 inci sahifede)

Deniz tarifeleri

Tetkik şeklinin değiştirilmesi lâzım..

Bilet ücretleri daha ziyade azaltılabilir mi ?

Kadri Bey

Limanda işliyen nakil vasıtalarının bir türlü inmemesi, bilâkis her fırsatta yükselmesi öteden beri etrafında münakaşa yürütülen bir mevzudur. Ticaret odasının hayat bahalılığı endeksinin vesaiti nakliye ücretlerinin ucuzlaması lâzım geldiği yolunda ortaya bir hakikat koyması Liman tarife komisyonunun vaziyeti etrafında nazarı dikkati celbetmiştir. Evvelce, liman tarife komisyonunda bulunmuş ve komisyonun vaziyeti hakkında büyük bir rapor vermiş olan cemiyetler mürakabe bürosu reisi Kadri Bey bu hususta kendisile görüşen bir muharririmize şayanı dikkat malûmat vermiştir. Kadri Bey diyor ki:

— Liman tarife komisyonu Liman kanununun onuncu maddesine müsteniden icrayı faaliyet etmektedir. Bu maddenin verdiği salâhiyet mucibince tarife komisyonu şu suretle çalışmaktadır: Bir şirketin verdiği hesaplar tetkik edilmekte, buna göre varidat tanzim edildikten sonra buna yüzde 15 te kâr ilâve olunmaktadır. İşte bu hesap nakliye ücretlerinde esas olmaktadır. Komisyon şirketlerin masrafının makul olup olmadığını, masrafı kısmak kabil olup olmadığını tetkike salâhiyettar değildir. Bu esas dahilinde bilet ücretlerini tesbit tabii doğru olamaz."

Alâkadar mahafilde tarife komisyonunun şeklinin değiştirilmesi lüzumlu görülmektedir.

Nakil hazırlığı başladı

Tıp fakültesinin İstanbul lisesi binasına nakli kararlaştı

Akil Muhtar ve Neşet Ömer Beyler arasında münakaşa

Darülfünun ıslahat komitesi dün sabah ve öğleden sonra toplanarak Tıp fakültesinin nakli ve bina meselesine dair hazırladığı projeyi ikmal etmiştir. Rapor dün akşam Ankaraya gönderilmiştir.

Öğrendiğimize göre Tıp fakültesinin İstanbul lisesi binasına taşınması mukarrerdir. Islâhat komitesinin bu kararını Maarif Vekâleti de tasdik edecektir.

Bina meselesi halledildiği için komite bundan sonra müderrislerden gelen fişleri tetkike başliyacak, bunu da kısa bir müddet içinde intaç edecek, neticeyi Vekâlete yazacaktır.

Tıp fakültesinde nakil hazırlıklarına başlanmıştır. Klinik ve lâboratuvarlarda, yeni binada istifade edilecek malzeme ve tesisat tesbit edilmektedir. Nakli en evvel yapılacak olan bazı tesisat ihzar

Neşet Ömer ve Akil Muhtar Beyler

(Devamı 5 inci sahifede)

Yağmurlar zararlı oluyor!

Henüz havanın açması etrafında da bir ümit yok..

En ziyade sebze bahçelerinde zarar var. Fatin Bey ve Ziraat müdürü ne diyorlar?

Bir aydanberi kısa fasılarla geceli gündüzlü yağan yağmurlar hâlâ bütün şiddetile devam etmektedir.

Havaların böyle yağmurlu gitmesi mahsulâtın bir kısmını esaslı zararlara uğratmıştır. Trakyada yağmurun daha şiddetli olduğu, bir çok yerlere dolu düştüğü gelen haberlerden anlaşılmaktadır. Yağmur bazı alçak arazide seller husule getirmiştir.

Lüleburgazda seller epeyce tahribat yapmış, Çatalcada bir kısım ekinler yağmur yüzünden mahvolmuştur.

İstanbulda birşey var mı?

Son yağmurlar dolayısile İstanbul Vilâyeti dahilindeki ekinlerin ne dereceye kadar zarar gördüklerini öğrenmek için Ziraat müdürü Tahsin Beyle görüştük.

Tahsin B. bize şu izahatı verdi:

— Yağmurlardan Vilâyet dahilindeki ekinlerin zararı az olmuştur. Yağmur, henüz çiçekte olan bir kısım mahsulâtı müteessir etmişse de buğday ve arpalara pek dokunmamıştır. Bostanlar, yağmurun birikinti husule getirdiği yerlerde kökleri su altında kalan bir kısım mezruat tabiatile yatar.. Fakat, yağmur sürekli ve dolu halinde olmadığı için hava biraz açınca gene düzelir.

İlk yağışlarda mülhakatın mahsul vaziyetini sormuştuk. Ehemmiyetli hiçbir zarar vukua gelmediğini öğrendik. Yağmurların devam ettiğini görünce vaziyeti tekrar sorduk. Şimdiye kadar aldığımız cevaplar endişe verecek mahiyette değildir."

Lûtfü Arif Beyin izahatı

Diğer taraftan Ziraat Odası azasından Lûtfi Arif Bey, yağmurun tahribatına dair şu izahatı vermiştir:

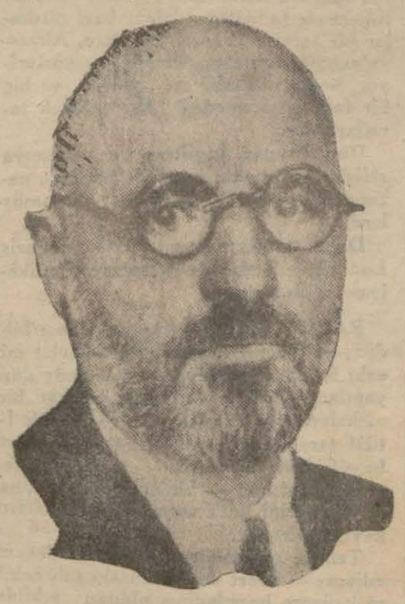

Fatin Bey

— Ekinlerde, yağan yağmurların tesirile ehemmiyetsiz bazı zararlar olduğu muhakkaktır.

Fakat, yağmurun bir taraftan da faydalı olduğu unutulmamalıdır. Meyve ağaçları bol suya kavuşmuşlardır. Bu se-

(Devamı 2 inci sahifede)

Haftalık Siyasî İcmal

Ahmet Şükrü Beyin haftalık yazısı bugün ve müteakip cuma günleri dördüncü sayfanın başında olacaktır.

23 Haziran günü

Otomobil, motosiklet yarışları yapılıyor

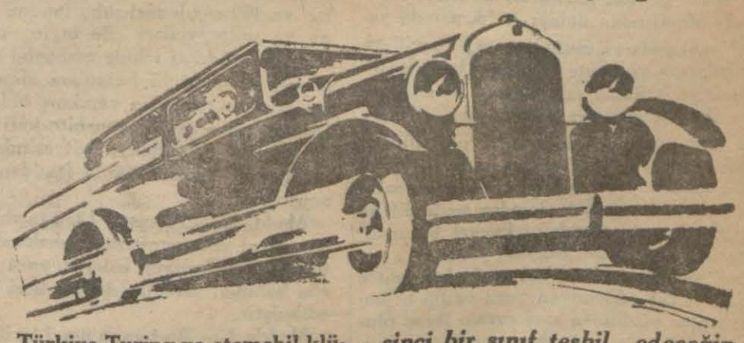

Türkiye Turing ve otomobil klübü ile gazetemiz tarafından tertip edilen otomobil ve motosiklet yarışları, 23 haziranda, İstinye köprüsü ile Zincirlikuyu arasında yapılacaktır.

Gazetemiz idarehanesinde, Türkiye Turing klübünde ve bütün otomobil ve motosiklet acenteliklerinde, dünden itibaren, kayıt ve kabul muamelâtına başlanmıştır.

Tertip heyetinin teknik komitası tarafından tesbit edilen yarış talimatnamesinde, yarışlara girecek olan otomobiller:

1 litreye kadar; 1 den 2 litreye kadar; 2 den 3 litreye kadar; 3 ten yukarı olmak üzere dört sınıfa ayrılmıştır.

Yarış için sureti mahsusada imal edilmiş olan arabalar beşinci bir sınıf teşkil edeceğinden, her sınıf arabanın yarışlarda muavffakıyet ihtimali arttırılmıştır.

Motosikletlere gelince:

350 santimetre mikâbına kadar; 350 den 550 santimetre mikâbına kadar sepetsiz ve gene 350 santimetre mikâbından 550 santimetre mikâbına kadar sepetli olmak üzere üç sınıfa ayrılmışlardır.

Yarışa iştirak edecek olan otomobil sahiplerinden 3 er lira ve motosiklet sahiplerinden 2 şer lira kaydiye alınacaktır.

Yarışlara ait talimatname, yarış münasebetile, hazırlanmakta olan ve nefis bir şekilde pek yakında intişar edecek olan Otomobil mecmuasına dercedileceğinden, yarış şeraitinin diğer hususatı orada bulunabilecektir. . ..a olarak

Tarihî tefrika: 21

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan: S. N. Her hakkı (Milliyet) indir.

TERKİ TESLİHAT

Rusya Çarının beyannamesi. — La Haye umumî kongresi. — Sulh hediyesi: Altı batarya top! — Bir isyanın 25 inci senei devriyesi.

Bundan otuz sene evvel, gene Avrupa devletleri arasında, bir "Terkiteslihat,, teşebbüsü olmuştu.

1900 senesinde, eski müstebit Rusya Çarı, merhum Abdülhamit Hana "Terkiteslihat: Desarmement" taribini ile hayır ve hüsnüniyet taraftarı görünür bir beyanname göndermişti.

Bu beyannamede; âlemiinsaniyete Hazreti Mesihin tavsiye ettiği veçhile hayırlı ve muslihane bir hizmette bulunmak ve beynelbeşer muharebelerin âlâm ve mesaibini tahfif etmek üzere "Terkiteslihat,, teklif olunuyor ve bu temenniyi hüsnükabul ve telâkki edecek hükûmetlerin gönderecekleri murahhaslardan mürekkep olarak yirminci asra girerken La Haye'de "Umumî sulh kongresi,, akti arzu edildiği yazılıyordu.

Böyle hayırlı, insaniyetperverane, âlemşümûl bir teklifi hüsnütelâkki ve kabul pek tabii olduğundan büyük küçük bütün hükûmetler, memnuniyetle iştirak etmişlerdi. Bu meyanda, Sultan Hamit te Devletiosmaniye namına bir heyeti murahhasa göndermişti.

Heyeti murahhasaya vaktile sefirlik lerde ve Hariciye Nezaretinde bulunmuş olan vüzeradan Turhan Paşa, riyaset ediyordu.

Heyetimurahhasa azası, maiyetiseniye Erkâniharbiye feriği, yaveri hazretişehriyarî Abdullah Paşa ile Tahriratı Hariciye başkâtibi Sarı Nuri Beydi.

O sırada, bütün Avrupa gazeteleri, bundan hararetle bahsediyorlardı. Denilebilir ki hemen hepsi, bir ağızdan Çarın hüsnüniyetini ve bu fikrin isabetini ve beşeriyet âlemi için yeni br huzur ve saadet devresi açılacağını yazarak alkışlıyorlardı.

Bizim murahhasların, padişahtan talimatmahsusalarını ve şifrelerini alıp hareket ettikleri gün, ben, mabeyinde, mabeyinci Sarıca zade Ragıp Paşanın dairesinde bulunuyordum.

Ragıp Paşa, sarayda en eski ve samimi muarefem olan bir zattı. Paşa merhum, Mektebimülkiyeden yetişmiş ve kendi kendine ilmî, fennî tetebbularda bulunmuş, müteaddit lisanlara bihakkın aşina ve çok zeki bir kimse idi.

Murahhasların hareketlerinden bah sederken:

— Zatışahane, bu işe ehemmiyet vermiyorlar. "Terkiteslihat,, ı hiç olmıyacak bir temenni addediyorlar.

Demişti.

Aradan, onbeş yirmi gün geçti. İradeiseniye ile beni çağırdı:

— Bak! Geçende söylediğim nasıl tahakkuk etti? Zatişahanenin La Haye sulhuumumî kongresi hakkındaki iradelerini şimdi size tebliğ edeceğim. Şevketmeap efendimiz buyuruyorlar ki:

Yirminci asrın başında, dünyada iki sergi açılıyor. Biri. Pariste "Eyfel kulesi" denilen sergi, diğeri de, La Haye'de toplanan "Sulhuumumî kongresi,,dir. Birincisi 1900 senesini dolduran bir asır içinde medeniyet âleminin maarif ve sanayice olan terakki yatını gösterecektir. İkincisi, âlemiinsaniyete, kuvvetlerile hükmedenlerin maneviyatça, yani hakkın kuvvete galebesini kabul gibi ahlâkî faziletçe umulan mertebeye yükselip yükselmediğini takdire delâlet edecektir. Bence, birincisi muvaffak olacak, ikincisi muvaffak olamıyacaktır. Çünkü Çar Hazretler, Hazreti Mesihin Çarlığa tevcihini emrü tembih ettiği manevî vazifeisulhperveraneyi ifa zımnında vaki olan bu teşebbüsü henüz iki buçuk ay evvel ilân ettirmişken dün, Karadağ sefirimiz Fevzi Paşadan aldığım bir arizada, ayni Çar tarafından, Karadağ Prensi Nikitaya altı batarya son sistem top hediye ettiği bildiriliyor.

Ragıp Paşa sustu, tekrar başladı:

— Ve gene Şevketmeap efendimiz buyuruyorlar ki: Sofyadaki sefirliğimizden gelen bir arizada 1291 tarihinde ika olunan "Otluk köyü,, Bulgar isyanının yirmi beşinci seneidevriyesi münasebetile, o isyanda önayak olan Bulgar komiteleri sergerdelerinin ailelerini tebrik için, Çar tarafından suretimahsusada gönderilmiş olanGrandük ve Grandüşes'in, köy köy dolaşarak masebaktaki fedaî ailelerini bulup hediyeler dağıttıkları ve bu hediyeler içinde bizzat Çarın ve Çariçenin resimleri mahkûk, altından mamûl kupalar bulunduğu ve üstlerine fedaî sergerdenin ismi ile bir nevi "Vaftiz baba ve analığı,, nişanesi olarak verildiği yazılmıştır. Bunlardan anlaşılıyor ki Çarın teşebbüsü, kendi tarafından bile nakza uğramaktadır. Farzedelim ki La Haye sulh kongresi içtimaları neticesinde beyneddüvel hâdis olacak ihtilâfları hal için bir takım mütalealar ile mukarrerat ittihaz etsinler, sonunda o mukarreratın icra memuru kim olacak? Gene cebir ve zor istimali ve silâh çekilmesi zarureti hâsıl olacağında şüphe yoktur. Binaenaleyh, bence bu iş yürümez. Fakat belki başka mak satları istihsale mukaddeme olmak üzere ortaya konulmuş câlî bir tedbiri siyasidir.

Ragıp Paşa, bu iradeiseniyeyi bana aynen notettirdi. .

(Arkası var.)

Yarın:

TERKİ TESLİHAT

— 2 —

Abdülhamidin, Çara, perde ar kasından hücumu. — Yazılan ma kale. — Kabak kimin başına patladı?

Bekayaların Hakkında

(Başı 1 inci sahifede)

bütçelerinden kat'î sarfiyat şeklinde is tihkak sahiplerine tediye edilipte.

A — Havale harici olmasından fasıl ve madde hatasından veya hizmetin taalluk ettiği daire bütçesinden gayri bir idare bütçesinden tediye edilmesinden dolayı divanı muhasebatın veya sa lâhiyetli heyet ve makamların hüküm karar ve emirlerine müsteniden muhasip veya sarifleri namlarına zimmete alınan.

B — Evrakı müsbitesi noksan veya zayi olmasından dolayı A fıkrasında yazılı makamlarca muhasip veya sarifleri namlarına zimmete alınması kararlaştırılan ve istihkak sahiplerinin ölmesi veya ikamet ettikleri yerlerin değiştirilmesi gibi zaruretler dolayısile noksanının ikmal veya nüshai saniye tedariki suretile mahsubuna veya divanı muhasebata arzına imkân olmamasından muhtelif he saplarda borç olarak mukayyet bulunan harp, işgal, isyan, tuğyan, yangın ve em hali sebeplerle kayitleri zayi olup müfre dati tesbit edilemiyen veya edilip te bu sebepler yüzünden sarf evrakı ibraz olunamadığı için mahsubu veya divanı muhasebatça zimmet hükmünün ref'i kabil olmıyan.

C — 1929 malî senesi sonuna kadar gerek millî hükûmet ve gerek sakit hükûmet bütçelerinden avans suretile verilip evrakı musbitesinin gönderildiği tev sik edildiği halde resmî dairelerde ziyaa uğradığı için mahsupları yapılamıyarak parayı alanlar namlarına muhtelif hesap larda borç kaydolunan.

D — Hazine alacağı olarak muhtelif hesaplarda rakamen kaytlı olup C fıkrasındaki sebepler dolayısile mufredat kayıtlerinin senedat ve evrakın zayi olması ve borçlu kimselerin tayin edilememesi yüzünden takip tahsil ve mahsubu mümkün olmıyan.

E — Nakden veya senden hazine ve şuabatına irsalât kaydedilip te ait oldukları mahallerden mukabil makbuz alınamamasından dolayı divanı muhasebat veya salâhiyetli heyet ve makamların hüküm karar ve emirlerine müsteniden muhasip veya alâkadarları namlarına [illegible] kaydedilmiş bulunan makbul ve [illegible] sebepler dolaysile takibat [illegible] yüzünden mururu zamana uğrayan ve bu sebeple muhasiplerce taz mini divanı muhasebatça hüküm altına alınan veya muhtelif hesaplara salâhiyet li makamlarca zimmet kaydettirilen paraların devlet namına yapılan hizmetlerden mütevvellit ve devlet borçlarının ödenmiş olduğuna ve yukarıdaki sebepler dolayısile takip tahsil ve mahsubuna imkân olmadığına kanaat veren evrak gösterilmek şartile ve encümen kararile Maliye vekilliğinece terkin edilecektir.

Madde 2 — Sakit hükûmet zamanında her hangi bir suretle tesviye edilip te birinci maddenin sumulu haricinde kalan ve 459 sayılı mahsubu umumî kanunu ve müzeyyelleri ile tayin olunan mahsup müddeti içinde mahsubu yapılamamış ve muhtelif hesaplara alınmış olan paralar hizmetin yapılmış olduğuna kanaat verici evrakı musbite kâfi addedilmek suretile Maliye bütçesinde lâhika olarak açılacak nazım fasıldan mahsup olunur.

Madde 3 — 23 nisan 1336 tarihine kadar vergi ve resimlerden tahakkuk edip te tahsil edilemiyen bakaya, para cezala rile beraber, affedilerek kayıtleri terkin edilmiştir.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Aka Gündüz'ün

Yayla Kızı

Millî, büyük, sinema romanı

Aka Gündüz Beyin, bilhassa Milliyet için uzun zamandan beri hazırlamakta olduğu bu roman bitmek üzeredir. Büyük inkılâbın mühim bir tarafını Anadolu yaylasının kırında gösteren bu millî, büyük roman ayni zamanda yepyeni bir senaryodur. (Bu toprağın kızları) nı, (Dikmen yıldızı) nı, (Çapkın kız) ı, son çıkardığı (Üvey ana) yı okuyanlar (Yayla kızı) nda daha yeni, daha heyecanlı bir olgunluk bulacaklardır.

HARİCİ HABERLER

İktısat konferansı

Gayrimüsait hava içinde işe başlıyor

[Londra İktısat Konferansı için yapılan hazırlık son safhasına girdi. Amerika heyeti yola çıkmıştır. Ancak silâhsızlanma konferansının bir netice vermemesi, bu konferansın çok gayri müsait şartlar altında toplanmasına sebep olacaktır.]

VAŞINGTON, 1 A.A. — Dünya İktısat Konferansına gidecek olan Amerika heyeti, Nevyork tarikile Londraya hareket etmiştir.

Son dakikada M. Roosevelt'ten seri netice almaları ve nutukları kısaltmaları hususunda talimat almıştır. Hülâsa olarak heyetin gayeleri şu olacaktır:

1 — Dövizlerin istikrarı ve gümrüklerin azaltılması suretile beynelmilel ticaretin yeniden ihyası.

2 — Beynelmilel bir hareketle buğday, gümüş ve başlıca diğer mahsuller kıymetlerinin yeniden takdiri.

3 — Işçiler için yeni iş bulmak üzere hükûmetlerin müştereken ve ayni zaman da umumî hizmetler programları yapmaları.

4 — Merkezî bankalar vasıtasile kredilerin genişletilerek hususî işlerin inkişafına yardım etmek ve fiatları yükseltmek.

Borçlar meselesi

LONDRA, 1 A.A. — "Times" gazetesi dünya iktısat konferansı açılacağı bir sırada, Amerika hükûmetinin borçlu devletlere karşı alacağı vaziyet hakkında bu devletlerin malûmattar olması lüzumundan bahsediliyor.

"News Chroniche" M. Roosevelt'in borçlar mukavelesinin yeniden tetkikine aleyhtar olmadığını fakat kongrenin mu halefetinden çekindiğini yazıyor.

Türkistanda

Müslümanlar Çinlileri haylı sıkıştırdılar

SİNİA, 1. A.A.— Hariciye nezaretine gelen en son haberlere göre şarki Türkistan da Yarkan'da vaziyet endişe uyandırıcı bir hal almıştır. Yeni şehre taarruzlar yeniden başlamıştır. Müslüman ahali yer altında yollar kazarak şehre girmeğe çalışmaktadır.

Şarkî Türkistanın hükûmet merkezî olan Kaşgar 'dan gelen en ye ni haberler vaziyetin fenalaştığını göstermektedir. Çinlilerin mevkî itibarile ileri gelenlerinden dört kişi bu yakınlarda idam edilmişlerdir.

Çinde mütareke

Japonlar şartlarını kabul ettirdiler

PEKİN, 1 A.A. — Tien-Tsin resmî membalarından verilen haberlere göre, dün imzalanmış olan mütareke sadece as kerî mahiyettedir.

Murahhaslar, şimdiki halde, seddiçin'in şimalinde bulunan erazinin Çinliler tarafından tekrar işgali ile Mançeu-Kuo kuvvetleri meselelerini görüşmektedirler.

Müzakeratın korkulduğundan az bir müşkilâtla ilerlemekte olduğu görünüyor. Siyasî mehafildeki intiba, Çinli murahhasların umumî bir anlaşma yap mağa salâhiyetleri olmadığı merkezindedir.

Tien-Tsin telgrafları, Japonların 4 şey istediklerini gösteriyor:

1 — Mançu Kuo'nun tanınması,

2 — Şimali Çin'de Japon harekâtı masrafını korumak üzere 200, milyon dolarlık bir tazminat.

3 — Japon kuvvetlerinin Lutai'yin şarkında demiryolu üzerinde kalmalarına müsaade.

4 — Çin kıtaatının ricat hattının evvelce gösterilen hat olması.

15 haziran taksiti

LONDRA, 1. A. A. — Yarın Avam kamarasında yapılacak olan müzakeratta, işçi fırkası, 15 haziran taksiti gelince,hükûmetin borçları vermeş hususunda Amerikaya karşı ne vaziyet alacağının bildirilmesini istiyecektir.

Fransız bütçesi

PARİS, 1.A.A. — Ayan meclisi 3 reye karşı 246 reyle bütçe heyeti umumiyesini kabul etmiştir. Bütçede 3.576.018.955 frank açık vardır.Bu açık meclisin verdiği reyden mütevellit açıktan 235.300.836 frank daha azdır.

Papa 76 yaşında

VATİCAN, 1. A. A. — Papa, bugün 76 yaşına girmiştir.

Son retuşlar

Dörtler misakı hakkında dün gelen haberler

[Dörtler misakının müzakeresine devam ediliyor. Fakat henüz kat'î neticeye varılamamıştır. Küçük İtilâf devletleri muahedelerin yalnız dört devlet tarafından verilecek karar ile tadil edileceğinden endişe ediyordu.

Anlaşılıyor ki bu devletler tatmin edilmişlerdir. Misakın 6 maddesi olduğu anlaşılıyor. Birincisi 4 devlet arasında teşriki mesai, ikincisi muahedelerin tadili, 3 ncüsü silâhsızlanma, 4 üncüsü Avrupa iktısadiyatının ihyası için alınacak tedbirler. 5 ncisi misakın müddeti,6 ncısı misakın tasdik ve tescili.

Dörtler misaki hakkında gelen son telgraflar şunlardır. Bu mesele hakkında 4 ncü sayıfamızdaki siyasî ismal'de de mütalea vardır:]

Küçük itilâfın vaziyeti

ROMA, 1 A.A. — Dörtler misakı projesinin henüz tesbit edilmemiş bazı teferrüatı üzerinde meşgul olunmaktadır.

Belgrat, 1 A.A. — Avala Ajansından:

Dün akşamki "Pravda" gazetesi Prague'da dörtler misakı ve muahedeleri yeniden tetkik meselesi hakkında neşredilen tebliğden bahsederken Küçük İtilâfın, bugünkü Avrupa hudutları muahedeleri esasına istinat eden bir misakın yapılmasına mumanaat etmeyeceğini yazmaktadır.

Gazete, makalesini, Küçük İtilâfın bir çıkmaza girmek arifesinde bulunan Avrupa birliğine bir kere daha mühim bir hizmette bulunduğunu söyliyerek bitirmektedir.

Lehistan memnun değil

VARŞOVA, 1 A.A. — Pat Ajansı bildiriyor: Dün akşamki gazeteler, dörtler misakı hakkında Küçük itilâf konseyinin beyanatını gayri müsait bir şekilde karşılamıştır.

Tanınmış muharrirlerden, millî muhalefet fırkası mebuslarından Stanislas Stronski, a, b, c, gazetesinde yazdığı bir makalede Polonya efkârı umumiyesinin, Küçük İtilâfın misak karşısında eskisinden dönmek suretile aldığı vaziyete hayret ettiğini söyliyor, ve Fransa tarafından misakta yapılan tadilâtın Küçük devletleri tehlikeden kurtaracağını zannetmenin hiç te emniyet verici bir şey olmadığını ilâve ediyor.

Kurjer Bzerwony gazetesi misak aleyhinde Polonyanın almış olduğu menfi vaziyeti değiştirecek hiç bir yeni sebep olmadığını kaydediyor.

Mübayaatlar

ROMA, 1 A.A. — 4 ler misakının hükûmetler nezdinde olsun, başvekâletlerde olsun mevcut nushaları karşılaştırıldığı zaman metinlerde bazı ihtilâflar görülmüştür.

Bundan başka Pariste, hukukçular kendilerine tevdi edilen metinlerde yaptıkları tetkiklerden bazı hukukî meseleler çıkarmışlardır.

Misakın üçüncü maddesine ait metinlerde mevcut yazılış itibarı daha nazik gibi görünüyor. Esasen bu madde en tadilât gören maddedir.

18 nisan nüshasına göre "Fransa, İtalya, İngiltere, silâhları bırakma konferansı kısmen neticelendiği takdirde, Almanya için tanınmış olan hukuk müsavatının fili bir mahiyette olması lâzımgeldiğini beyan ederler."

10 nisan nüshasına göre "Akit yüksek taraflar, İngiliz muahede projesini münakaşaya pratik bir esas olarak almağa karar verirler."

Bugünkü nüshada ise ne silâhları bırakma konferansının kısmen muvaffak olamamasından, ne de İngiliz muahedesinden bahsedilmekte fakat 11-12-932 de kabul edilmiş olduğu gibi, hukuk müsavatının derece, derece kuvveden file çıkarılması usulünden bahsolunmaktadır.

Fakat bu maddenin gördüğü bitmez tükenmez tadilâttan dolayı bazı nüshalar bir tarafta Fransa, İngiltere, Almanya'yı, diğer tarafta Almanya'yı gösteriyor, başka nüshalar ise sadece ve hiç bir fark göstermeden "Akit yüksek taraflar" diyor.

Dün, Fransa, İngiltere ve Almanya sefirleri, bu nokta üzerinde hariciye nezareti müsteşarı M. Suvick ile görüşmüşlerdir.

Diğer taraftan Roma, Cenevre, Paris, Londra ve Berlin ile de hararetli mükâlemeler olmuştur.

PARİS, 1 A.A. — Havas Ajansı bildiriyor: Temps gazetesi, dört devlet misakı hakkında meb'usan meclisinde dün yapılan müzakere dolayısile yazdığı bir makalede bu müzakerenin ve Küçük İtilâf tarafından neşredilen tebliğin dört büyük devlet arasında — müşterek meseleleri hal için — bir anlaşma yapılması meselesini kat'î surette aydınlattığını kaydetmektedir.

Temps, makalesine şu suretle devam ediyor: — Dört devlet misakı sah cekilmek üzere hazırlanmış olduğu şekilde Fransız tekliflerine tamamile uygun bulunmaktadır. Çünkü Fransız teklifleri de sulhun muhafazası için fili ve müessir bir mesai iştiraki maksadını gözetmektedir.

Avam kamarasında

LONDRA, 1 A.A. — Sir John Simon, dün Avam kamarasında, bugün için dörtler misakı metnini parlâmentoya verebileceğini ümit ettiğini söylemiştir.

Bir mebusun, Almanya'nın Versailles muahedesi ile tahdit ettiği kalıbreden yüksek toplar imal edip etmediği hakkında malûmatı olup olmadığına dair sorduğu suale Sir John Simon cevap verememiş, fakat hükûmetin bu noktayı göz den kaçırmadığını sual sahibine temin etmiştir.

SON DAKİKA

Ruznameye alınan lâyihalar

ANKARA, 1 (Telefonla) — Sümmer Bank ve mektep kitapla sandığı hakkındaki lâyihalar ruznameye alınmıştır.

Meclis reisi yarın geliyor

ANKARA, 1 (Telefonla) — Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa rın akşam refikasile birlikte İstanbula hareket edecektir. Kâzım Paşanın refikaları Hanımefendi İstanbuldan Karlisbada gidecek ve Meclis Reisi 9 haziranda Ankaraya dönerek Meclisin yaz tatiline karar verecekleri celseye riyaset edecektir.

Muvakkat ticarî itilâflar

ANKARA, 1 (Telefonla) — Kat'i ticaret muahedeleri akdi için müzakereye başlanmış veya başlanacak devletlerle muvakkat ticarî itilâflar akdi hakkındaki kanunu değiştiren 1997 numaralı kanun müzeyyel kanun lâyihası ruznameye alınmıştır. Bu lâyihaya göre muvakkat ticarî itilâflar için tayin olunan azamî müddet 1935 senesi temmuzunun iptidasına kadar temdit edilecektir.

Bursa'da bir soygunculuk

BURSA, 1 (Telefonla) — Bugün öğleden sonra Bursa - Orhaneli yolunda bir soygunculuk olmuştur. Yedi silâhlı şahıs Bursa - Orhaneli yolu üzerinde 3 yolcu kamyoneti ile bir tenezzüh otomobilini soyduktan sonra Orhaneline giden posta otomobilini de çevirmişlerdir. Biraz den bire posta otomobilinin önüne çıkan haydutlar jandarma onbaşısı Hakkı Efendiyi silâhla öldürdükten sonra arkadaşı Nuri Efendiyi de yaralamışlardır. Vak'aya şahit olan yolculardan İbrahim Efendi ismindeki de bir köylü haydutlardan birinin üzerine atılmış ve şakiyi odunla yaralamıştır.. Bunun üzerine şakiler zavallı İbrahim Efendiyi de öldürmüşlerdir. Haydutlar bir aralık telefon tellerini de kesmişlerse de az sonra hat tamir edilmiştir.. Şakilerin tecavüz mahallinde telefon tellerini kesmiş olmaktan istifade ederek bir müddet kaldıkları zannediliyor. Zabıta kuvvetleri derhal faaliyete geçmiştir. Şakilerin eşkâli kamyonlardan birile Bursaya gelmekte olan jandarma onbaşılarından Süleyman Efendi tarafından tesbit edilmiştir. Haydutların derhal yakalanması için tedbirler alınmıştır. Şiddetle takip edilmektedirler. Yarın vak'a kurbanlarının cenazeleri merasimle kaldırılacaktır.

M. Titulesco

Romanya Hariciye nazırı geliyor

ANKARA, 1 — Romanya Hariciye nazırı M. Titulesco cenaplarının eylûl zarfında Ankaraya geleceği haber verilmektedir.

İtalyan denizaltı gemileri köstencede

BUKREŞ, 1. A. A. — Frichero ve Delfina adlı İtalyan deniz altı gemileri Batumdan Köstenceye gelmişlerdir.

Gemilerin süvarileri şehrin yüksek memurlarını ziyaret etmişlerdir . Bu ziyaret iade edilmiştir.

Telsiz neşriyatının tekemmülü

LONDRA, 1. A.A. — Ayandan M. Markoni yaptığı bir beyanatta bilhassa kasırgaların ve çelik kitlelerinin tesirini büsbütün hiçe indiren kısa dalgalar kullanılması sayesinde telsiz neşriyatının tekemmül derecesine yaklaştığını söylemiştir.

Egypt gemisindeki altınlar

BREST, 1. A. A. — Artiglio vak tile batan Egypt gemisinde bulunan altının kurtarılıp çıkarılması işine yeniden başlamıştır. Egypte'in teknesinden dün 50 kilogramlık külçe altın 4500 İngiliz lirası ve 400 kilogram külçe halinde gümüş çıkarılmıştır.

Hitler - Bruning

BERLİN, 1. A.A. — Volf ajansı bildiriyor:

Gazetelerin verdikleri haberlere göre başvekil M. Hitler merkez fırkasının lideri M. Brüning ile siyasî mahiyette bir mülâkat yapmıştır. Yene siyasî mahiyette olmak üzere ikinci bir konuşma daha yapılması düşünüldüğü söylenilmektedir.

İki İngiliz gemisi çarpıştı

HAMBURG, 1. A. A. — Volf ajansından: İngiliz bandıralı Stentor ve Guildford gemileri Elbe nehrinin menbaında kesif bir sis yüzünde çarpışmışlardır.

Uniter Castle Line kumpanyasına ait olup sekiz bin tonilato hacminde bulunan Guildford Castle gemisi batmıştır. Tayfası ve yolcuları kurtarılmıştır.

118 mahkûm kaçtı

LANSİNG, 1. A.A. — Kaçan 118 mahkûmun izleri tamamen kaybolmuştur. Bununla beraber mahkûmlar teminat olarak kaldırdıkları şahısları bırakmışlardır.

Bir Yunan taburu zehirlendi

ATİNA, 31 — Bir piyade alayında 400 asker tehlikeli surette zehirlenme alâimi göstermişlerdir. Derhal tedavihane tına alınmalarına sağmen içlerinden bir si vefat etmiştir. Yapılan tahkikat zehirlenmenin askerlere bozuk sardalya bal verilmesinden ileri gelmiştir.

Yeni Fransız ataşemiliteri

PARİS 31 — M. Lebrun öğleden sonra yeni Ankara ataşe militeri kaymakam de Courson de la Villeneuve'ü kabul etmiştir. Yeni ataşe militer 10 haziran vazifesine hareket edecektir.

M. Goebbels memnun

ROMA, 1.A. A. — Alman propaganda nazırı M. Goebbels, mebuata verdiği beyanatta bilhassa M. Mussolini'nin şahsiyeti ile mütehassis olduğunu, Almanyaya çok faydalı ve şahsî tecrübeler elde etmiş olarak döneceğini bildirmiştir.

M. Dolfus Romaya gidiyor

VİYANA, 1.A. A. — M. Dolfuss ile adliye nazırı M. Schussnig Vatikan ile yapılan muahedeyi imzalamak üzere yarın Romaya gideceklerdir.

M.Dolfus, ayni zamanda dünya iktisat konferansı mesaisine iştirak için Londraya da gidecektir. Fakat Romadan hareket tarihi henüz belli değildir.

On sekiz idam

SANTACRUZ, 1. A. A. — Hemegua hâdisesi ve ölen iki muhafız ile bir adam tevkif edilen 3 kişi hakkında yapılan tahkikat bitmiştir. Müddei umumînin yarın 18 kişinin idamını istiyeceği söyleniyor.

Yağmurlar Zararlı oluyor

(Başı 1 inci sahifede)

ne çilek, kiraz, zerdalı, kayısı umarım çok ucuz olacaktır. Sonra önümüzdeki yaz ve sonbahar için mezruatın yağmura ihtiyacı kalmamıştır. Temmuz, ağustos ne kadar kurak geçerse geçsin tek yoktur."

Öğrendiğimize göre yağmur bilhassa sebze bahçelerinde tahribata sebep olmuştur. Bu meyanda kabaklar, domates ve patlıcan fideleri epeyce bozulmuş.

Kandilli rasathanesi müdürü Fatin son yağmurlar hakkında demiştir ki:

— Alçak tazyikler Istanbulda daima yağmuru davet eder. Son ay içindeki va tazyiki, normal tazyikten çok aşağıdır. Vakıa bahar ile yaz arasına tesadüf eden bu mevsimde gelip geçisi yağmurlar olur. Fakat bu derecesi pek nadirdir. Yarın (bugün) havanın açacağına dair yağmurun arkası kesileceğine dair henüz bir işaret yoktur. Devamlı surette açık giden havalara kavuşmak için de bir iki gün beklemek lâzım gelecektir.

Söz arasında

Her sabah.. Her akşam!..

Cümhuriyet ilkmektebinin talebesi sabahleyin sınıfına girerken hep bir ağızdan, yüksek sesle okuyacak:

"— Türküm, yasam yurdumu, budunumu özümden çok sevmektir. Ülküm yükselmek, ileri gitmektir. Varlığım Türk varlığına armağan olsun.„

Bu Türk çocuğunun andından bir kaç sözdür. Cümhuriyetin onuncu yılında ilkmektebe ilk and olarak bunu sokabildik. Fakat, niçin yalnız ilkmektepte de orta, yüksek mektepte değil?

* * *

Sultanlık her sabah.. her akşam kışlada, mektepte, kalabalığı nerede bulursa orada bir divan kurdurur:

— Padişahım çok yaşa!.

diye bağırtırdı. Bu, Türklüğü hapsedilen millet çocuğunun padişaha itaat yemini idi.

— Yaşasın Mustafa Kemal Türkiyesi!.

Yaşasın cümhuriyet!..

Bu ve.. Yukarıdaki and da kurtuluş Türkiyesinin, kurtulmuş Türklüğün her sabah ve her akşamında kışlada, mektepte, her toplulukta içten haykırışı olmalıdır. Hem de üç yiyecek vaktinin iki vakti gibi.

* * *

Türk milleti bir kül halinde bu içten haykırışın ta kendisidir. Heyecanı olmıyan milletlerdir ki onu yaratır ve yayarlar! Fakat hapsedilen, içte kalan heyecanlar da bazan boşa akan nehirler kadar faydasız, belki zararlıdır.

Mustafa Kemal çocuğu her yerde ve her zaman bir yanar insan gibi lâvını taşıran, fakat kumandalı, apayrı, benzersiz bir ateş ve heyecan seyyaresi haline getirilmelidir. Ve.. bu inzibatlı, bir teviye ve bir çapta yanar insana arzın neresinden bakılırsa bakılsın gözünden:

— Ben Mustafa Kemal çocuğuyum!

Diye taşan yakıcı ve büyülü ışığın parıltısı bütün aykırı bakışları kavuran bir şua gibi maddileşmiş olmalıdır.

Türk inkılâbı bu hız içindedir. Hızda birinci şart uyamamak değil, ileriye geçmektir.

Onun içindir ki:

— And.. niçin yalnız ilkmektepte de orta, yüksek mektepte değil?.

Diyoruz?..

Günün her sabah ve akşamında:

— Yaşasın cümhuriyet!..

Yaşasın Mustafa Kemal Türkiyesi..

Türk çocuğunun ve Türk vatandaşının hem cümhuriyete tazelenen yemini hem de kalbindekini diline, dilindekini kulağına ulaştıran andın anahtarı olmalıdır.

Âdem babanın dünyasında her şey değişebilir. Fakat, Türk, ve.. onun andı daima bu ve bir olacaktır:

— Yaşasın Cümhuriyet Türkiyesi!.

Etem İZZET

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

1 HAZİRAN 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikraz dahili kuponsuz	96,50	Ergani	19,40
1933 İstikrazı	19.45	Elektrik	—.—
Şark d. yolları	2.80	Tramvay	—.—
D. Muvahhide	52,25	Tünel	—.—
Gümrükler	5,75	Rıhtımı	18,25
Saydi mahî	7,—	Anadolu I	44.40
Bağdat	11.75	„ III	46.25
T. askeriye	7,75	messil	55.40

ESHAM

İş Bankası Nama	9,45	Bomonti	21,10
„ „ Hamiline	9,50	Terkos kuponsuz	29,30
„ „ Müessis	102	Çimento	12,20
Anadolu Hisse	25,10	İttihat dey. kuponsuz	218.0
Tramvay	51.30	Şark dey.	2.20
Reji	3,55	Balya	2.50
Şir. hariye	15.—	Şark m. ecza	2,85
Telefon	13.—		

ÇEK FIATLARI

Paris	12,06	Prağ	15.91
Londra	710.—	Viyana	4,43,25
Nüyork	56.35	Madrit	5.54,65
Milano	9.13.88	Berlin	2,015
Brüksel	3.40	Varşova	4,215
Atina	80,20	Peşte	3,75,25
Cenevre	245.50	Belgrat	35
Sofia	68.29	Bükreş	79,85
Amsterdam	118	Moskova	10.90,75

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	165.—	1 Şilin, Av.	24.—
1 İsterlin	710,5	1 Pezeta	17.—
1 Dolar	177	1 Mark	49.—
20 Liret	215	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	115	1 Penga	33.—
20 Drahmi	25.50	20 Ley	23.—
20 i. İsviçre	815	20 Dinar	55.—
20 Leva	26.—	1 Çernoveç	—.—
1 Florin	85.—	1 Altın	935
21 Kur. Çek	120	1 Mecidiye	33.—
		Banknot	2.—

ŞEHİR HABERLERİ

İkonomi

Borsalar

Nizamnameleri yeniden tanzim edilecek

Aldığımız malûmata göre, İktısat vekâletince borsalar nizamnamesini yeniden tanzim eden bir proje hazırlanmıştır. Bu proje ile borsalar asrın icabatına uygun bir hale konulmaktadır. Borsalar için elde 320 senesinde yapılmış bir nizamname vardır. Bu nizamnameye birçok kararlar ilâve edilmişse de gene ihtiyacın korunması imkânı olmamıştır. Gerek Ticaret ve gerek hayvan borsalarının bugünkü icaplara göre tanzimi ihtiyacı her zaman hissedilmiştir. Yeni nizamname hazırlanırken İstanbul Ticaret borsasından bundan iki sene evvel vekâlete gönderilen proje bilhassa nazarı dikkate alınmıştır. Gelen haberlere göre Ticaret borsalarında borsa resminin kıymet üzerinden değil, mikdar üzerinden alınması esası yeni projede kabul edilmiştir. Bugünkü eşkilde Ticaret borsalarında resim muamele gören malın kıymeti üzerinden alınmaktadır. Fakat bu şekilde borsaların geliri masrafı bile korumamaktadır. En geniş iş yapan İstanbul Ticaret borsası bile masrafını korumak için son senelerde Ticaret odasından kırk bin lira almıştır. Yeni şekilde Ticaret borsalarile beraber hayvan borsalarının da Ticaret odalarına raptı düşünülmekte ise de bu husus kat'iyet kesbetmemiştir.

İyi cins meyve göndermeli

Mısır yaş meyvelerimiz için hemen yegâne denilebilecek bir mahreçtir. Yaş meyvelerimiz İskenderiye piyasasında büyük bir rekabet görmektedir. Bunun sebebi Türk meyvelerinin standardize edilmiş vaziyette olmamasıdır. İskenderiye Türk Ticaret odası bunun için bu sene Mısıra meyve ihracatına ait mühim bazı tavsiyelerde bulunmuştur. Oda gönderilecek meyvelerin behemehal iyi cinsten ve piyasada yüksek fiatle satılabilecek neviden olmasına itina edilmesi lüzumlu görülmektedir. Gümrüklerde resim, dara çıkarılmıyarak malın gayri safi sikleti üzerinden alındığı için ambalâjların hafif olması icap etmetkedir. İhracat ofisi bu sene meyve ihracatında bu noktaların tatbikine çalışacaktır.

Zeytin ve zeytinyağı ihracatımız

Son senelerde zeytin ve zeytinyağı ihracatımızda bariz bir durgunluk görülmetkedir. Ticaret odası bu hususta tetkikat yapmış ve dikkate şayan bazı noktalar tesbit edilmiştir. İhraç edilen zeytin taneleri umumiyetle karışıktır. Bunun için sair memleketlerin mallarından aşağı fiyat almaktadır. Hariç piyasalarda bu nevi zeytinler makbul tutulmamaktadır. Ayni zamanda zeytinlerimizin temizlenip ihraç edildiği takdirde rekabet imkânları tesbit edilmiştir. Zeytinyağlarımız ise ekseriya temizlenmemiş fıçılarla ve bazan evvelce başka mayiler için kullanılmış haplara konularak ihraç edilmektedir. Bunun neticesi olarak zeytinyağlarımızda ekseriya zeytin yağlarına has olmıyan koku ve lezzet hasıl olmasıdır ki malın sürümüne ve iyi fiyatle satılabilmesine mâni olmaktadır. İhraç edilen yağların hamız nisbeti yemeklik için üç dereceyi geçmemesi icabederken bu nokta nazarı dikkate alınmamaktadır. Halbuki bu dereceden fazla hamızı ihtiva eden yağlar ekseri memleketlerde boyanarak sanayie tahsis edilmektedir.

Türk - Yugoslav afyon itilâfına karşı

Son zamanlarda bazı yabancı teşekküller Türkiye ile Yugoslavya arasında mevcut afyon itilâfnamesine karşı koymak ve akim bırakmak için kuvvetle harekete geçmişlerdir. Bu mücadelede yeni afyon müstahsili Bulgaristan bir vasıta gibi görünmektedir. Beynelmilel afyon piyasasında senevi 3-4 bin kilo gibi zaif bir ihracatla mevki alan Bulgaristan Türk — Yugoslav afyon itilâfına karşı alıcılar tarafından bir tehdit gibi kullanılmaktadır.. Bu hareket tesirini yapmaktan hali kalmamıştır. Afyonlarımız aylardan beri elde kalmış ve fiyatlar yerinden kımıldanmaz bir hale gelmiştir. Ancak son zamanlarda piyasada görülen kımıldayış ümit vermektedir.

Japon ampulleri

Son günlerde Japonlar Türkiye piyasasında elektrik ampulü üzerinde âdeta bir damping yapmağa teşebbüs etmişlerdir. Japonlar İstanbula gümrüksüz bir elektrik ampulünü 3 kuruşa mal etmişlerdir. Bu ampuller piyasaya yakında çıkacaktır. İspanyollar da ampul ithal etmek için Ticaret odasından malûmat istemişlerdir.

İskenderiyede Türk malı sergisi

İskenderiye Ticaret odası Türk ihraç mallarından mürekkep bir daimî sergi tertip etmektedir. İhracat ofisi bu sergiye gidecek ihraç maddelerimizin nümunelerini hazırlamaktadır.

Yılan sevkiyatı

Yılan sevkiyatı hakkında bir ecnebi müessesesi tarafından ticaret odasına bir rapor gönderilmiştir. Bu raporda, İspanyanın yılan ihracatında mühim mevkii olduğu bildirilmekte ve yılan sevkiyatında ambalâjın ve iyi tasnif edilmemiş ambalâjlar derunundaki büyük yılanların küçükleri yuttuğundan bahsedilmetkedir.

Mahkemelerde

Ağır tahrik

Mahkûmun cezası yarı yarıya indirildi

1930 senesi temmuzunda Beşiktaşta köy içinde Vasilin meyhanesinde Lazariyi öldürdüğü, Ahmet ve Vasil isminde iki kişiyi de yaraladığı için evvelce Ağırceza mahkemesinde 15 sene, 9 ayı 15 gün müddetle hapse ve 2000 lira tazminat vermiye mahkûm olan Balıkçı Aziz hakkındaki karar temyiz mahkemesince nakzolunmuştu. Azizin yeniden yapılan muhakemesi dün neticelenmiştir. Bu ikinci muhakemede cinayette ağır tahrik bulunduğu sabit olmuş, Azizin 7 sene 6 ay 16 gün hapse konulmasına ve 2000 lira tazminat vermesine karar verilmiştir. Aziz hüküm tefhim edilince "var olsun Cümhuriyet adaleti" diye haykırmıştır.

Koska cinayeti

1931 senesi Cümhuriyet Bayramı gecesi Koskada dükkânına rakı almıya gelen Orhanı öldürmekten, Aziz ve Edibi yaralamaktan suçlu Arnavut Hasanla, Arnavut Hasanı yaralamaktan suçlu Mehmet Alinin muhakemeleri dün Ağırceza mahkemesinde neticelenmiştir.

Arnavut Hasanın 12 sene 8 ay 6 gün müddetle ağır hapse konulmasına 1500 lira Orhan veresesine 800 lira da Azize tazminat vermesine, Mehmet Ali'nin de 6 lira ağır para cezası vermesine karar verilmiştir.

Hazineyi ızrar

Tekalifi harbiye komisyonunda sahte imühaber tanzimi ve defterdeki kaytların tahrifi suretile hükûmeti binlerce lira ızrar ettikleri iddia edilen Ahmet Hamdi, Raşit, İsmai Hakkı, Yaminonda, Ali Galip, Halim, Mehmet Ihsan, Hilmi, Mustafa, Ismail Hakkı, Kaçaridis, Ömer Lûtfi Karabet, Halil İbrahim, Onik, Andon, Nuri, Ali Faik, Belçikalı Pika ve şürekâsı, Arnavut Kamber, Mustafa Şevki, Sarafim şürekâsı Azrail, Benosyan, Ali Cemal, Arif, Nevzat B. ve Efendilerin muhakemeleri dün yapılacaktı, fakat maznunların hepsi mahkemeye gelmemişlerdi. Teşkili tarafeyn için muhakeme başka güne bırakıldı.

Cebren esrar isteyenler

Beyoğlunda kahveci Koçoyu tehdit ile cebren esrar istiyen Süleymanla Saim ve Münürün evvelce Ağırceza mahkemesinde muhakemeleri yapılmış ve Süleyman 6 ay hapse 25 lira para cezasına mahkûm olmuş, Saimle Münür beraet etmişti. Müddei umumilik bu kararı temyiz etmiş, temyiz mahkemesi de Saimle Münürün suçları da sabit olduğu kaydı ile onların da mahkûmiyetleri lâzım geldiği mütaleasıyla bu kararı bozmuştur. Dün Mahkemede temyizin kararına uyulup uyulmaması mevzuu bahsolduğu zaman maznun vekilleri temyizin bu bozma kararını mahkemenin salâhiyetine tecavüz mahiyetinde addederek bozmaya uyulmamasını ve eski kararda ısrar edilmesini istemişlerdir. İddia makamı uyma talebinde bulunmuştur. Mahkeme heyeti uzun bir müzakereden sonra temyizin bozma kararına uyulmasına karar vermiştir.

Bundan sonra maznun vekili bu hadisenin bir lâtifeden ibaret olduğuna dair müdafaa şahidi dinletmek istediklerini söylemiş, muhakeme bu müdafaa şahitlerinin celbi için 7 eylûle bırakılmıştır.

Kaçakçılar filmi faciası

Kaçakçılar filmi alındığı esnada aktör Karakaş Efendinin ölümüne ve Sait Efendinin ağır surette yaralanmasına sebep olmakta suçlu Darülbedayi artistlerinden şoför Talât Efendinin muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Fakat mahkemeye davacı vekilleri gelmemişti. Muhakeme bunların celbi için 6 temmuza bırakılmıştır.

Yeni damga pulları

Yeni harflerle basılmış olan damga pulları dünden itibaren piyasaya çıkarılmıştır.

150 doktor icraya verildi

Etıbba Odasına aidatlarını vermiyen 150 doktor icraya verilmiştir.

Mısır sefiri geldi

Mısır sefiri Abtülmelik Hamza B. dün Daçya vapuru ile İskenderiyeden şehrimize gelmiştir. Yarın akşam Ankaraya gidecektir.

Balkan murahhasları döndüler

Balkan konseyine iştirak için gelen Balkan murahhasları biri müstesna olmak üzere, kâmilen memleketlerine dönmüşlerdir.

Viyana ticaret odaları kongresi

İstanbul Ticaret odası, iştirak etmediği Viyanada toplanan beynelmilel Ticaret odaları kongresi mukarreratından, Viyana muhabiri tarafından haberdar edilmektedir.

Bir ispirto fabrikası

Romanyadaki bir ispirto fabrikası, tesisatını İstanbula nakletmek istediğini Ticaret odasına bildirmiştir. Oda, ispirto inhisarına ait şerati, mezkûr müessesesye bildirmiştir.

Vilâyette

Umumî aylık

Dünden itibaren verilmeğe başlandı

Defterdarık, dün sabah telefonla Maliye Vekâletinden aylığı vermek için emir istemiştir. Vekâletten de emir verildiği cihetle maaşlar verilmiştir.

Yeni teşkilât

Defterdarlık kadrosu gelmemiştir. Yeni teşkilât kanunu çıkacağından daha bir müddet gecikmesi ihtimalı vardır.

Yeni lâyihaya göre Defterdarlık bir baş mürakip ile üç mürakipten ibaret bir heyet tarafından idare olunacaktır.

Bu suretle baş mürakip Defterdar yerine kaim olacaktır.

Tahsil ve tahakkuk şubeleri müdürlüklerile de malmüdürlükleri meşgul olacaktır.

Sıhhiye kadrosu

Sıhhiye Müdürüyetinin kadrosu gelmiştir Bir değişiklik yoktur.

Maarifte

Temmuza kadar

Darülfünun için muvakkat bir bütçe

Darülfünun emaneti bir aylık bir muvakkat kadro ve bütçe yapmıştır. Temmuzda Darülfünun ilga edileceğinden bu muvakkat bütçe ve kadro ile o vakite kadar idare edilecektir. Bu muvakkat bütçe Vekâlete gönderilmiştir.

Türkçe ve edebiyat imtihanları

Bu sene ortamektep son sınıf bakalorya imtihanlarında türkçe ve Edebiyat imtihanı tahrirî yapılacak ve 17 haziran da bütün memlekette olacaktır. Sualler Maarif Vekâletinden kapalı zarflarla mekteplere gelmiştir. Zarflar imtihan sabahı saat dokuzda açılacaktır.

Ortamektep müdürleri bir içtima yaparak bakaloryada hazır bulunacak mümeyizleri tesbit etmiştir. Mümeyiz olacak zevata tebligat yapılmaktadır

Yeni hukuk mezunları

Bu sene Hukuk fakültesi son sınıf talebesi 300 kadardır. Bütün talebe imtihanda muvaffak olduğu takdirde bu kadar mezun verecektir.

İmtihanlar başladı

Darülfünun fakültelerinde imtihanlara başlanmıştır. İmtihanlar 15 temmuzda nihayetlenecektir.

Yeşil gün

İçki aleyhtarları yaz faaliyetine geçtiler

Yeşilhilâl cemiyetinin faaliyeti hakkında cemiyetin umumî kâtibi Dr. Fahrettin Kerim Bey ile dün bir muharririmiz görüşmüştür. Fahrettin Kerim Bey diyor ki:

— Kış faaliyet devresine nihayet veren Yeşilhilâl Cemiyeti şimdi yaz çalışmalarına başlamıştır.

9 haziran cuma günü Yeşilgün Bayramı yapılacaktır.

Bu bayramdan maksat; içkisiz de eğlenildiğini göstermek ve içki düşmanlığı ülküsünü toplu bir halde ve müşterek heyecan içinde kutlulamaktır.

Sokaklara içki aleyhinde vecizeleri havî afişler yapıştırılacaktır.

Boğaziçi ve Adalara bir vapur gezintisi tertip edilmiştir.

Bu gezintide içki düşmanı gençler tarafından bayramı canlandıran oyunlar, temsiller yapılacaktır.

Azamız çoğalmaktadır. Anadolunun bir çok yerlerinden şubeler açılması için müracaatlarla karşılaşıyoruz.

Şimdilik faaliyetimizi bir merkezde teksif etmek istediğimizden henüz şubeler açmak niyetinde değiliz.

Edirnekapı dışında Ziya Bey isminde müteşebbis bir zat tarafından cezrî bir surette tesis edilen bağ içki düşmanlarına tahsis edilmiştir. İçki düşmanları tatil günlerini orada geçirecek ve bu bağın mahsulâtı içkiye verilmiyecektir.

İçkinin köylere kadar yayılmaması hususundaki neşriyat ve konferanslarımız İnhisarlar Vekâleti tarafından büyük bir alâka ile karşılanmış, İnhisar idaresinin hiç bir vakit köylere kadar propagandayı teşmil etmediği bildirilmiştir. İnhisar idaresinin bu kararı içki aleyhtarlarını sevindirmiştir.

Biz mücadelemizde bir gaye takip ediyoruz. Memlekette bedenen ve ruhan sağlam bir nesil yetiştirmek. Bu hususta yegâne istinatgâhımız fen ve bilgidir.

İnhisarlarda

Lüks sigaralar

Yapılacak tenzilât miktarı tespit edildi

Lüks sigara fiatlarında yapılacak tenzilâtın şekli tekarrür etmiştir. Verilen karara göre Sipahi Ocağı 60 tan 50 kuruşa, kalın Gazi 45 ten 40 kuruşa, İnce Gazi, 40 tan 35 e, Yaka 40 tan 35 e, Ankara 38 den 30 a, Boğaziçi 30 dan 25 kuruşa indirilmiştir. Bu tenzilât İnhisarlar Vekâleti tarafından tasvip edildikten sonra tatbik edilecektir.

Cemiyetlerde

Kayıtsız esnaf

İcrayı ticaretten menedilmesi düşünülüyor

Verilen malûmata göre, esnaf teşekküllerinin ve küçük tacirlerin vaziyetini tesbit eden yeni kanun projesi ehemmiyetli bir maddeyi ihtiva etmektedir. Bu madde mucibince cemiyetlerine kaydedilmiyen esnaf bu kanun meriyete girince icrayi ticaretten menedilecektir. Kanun Esnaf bankasının esaslarını da ihtiva edecektir. Bu şerait içinde esnaf cemiyetleri çok inkişaf edecektir. Cemiyetler mürakabe bürosu bu zamana kadar cemiyetlerin vaziyetini tanzim ile meşgul olmaktadır. Şimdiye kadar tevhit edilen cemiyetlerden maada zebzeciler, kabzımaller, ekmek yapıcılar cemiyetlerinin birleştirilmesi esasları hazırlanmıştır. Bu üç cemiyet yakında bir arada çalışmağa başlıyacaktır. İnşaat ustaları, sıvacılar ve marangozlar cemiyetlerinin de birleştirilmesi için tetkikat yapılmaktadır.

Tüccar memnun

Bazı eşya ucuzlayacak bazısı pahalılaşacak

Oktruva resminin ilgası, ticaret âlemindeki umumi bir memnuniyetle karşılanmıştır. Bunun sebebi, oktruva resminin külfet ve zahmeti mucip olması, bazan tüccarla belediye arasında ihtilâfları intaç etmesi ve bazan da mükerrer vergi alınması gibi hallerin vukuudur. Yeni şekilde ise, eşyanın gümrük resmine yüzde on zam suretile oktruvasının tahsili halinde, eşya fiyatlarının, bu resim nisbetinde farkedeceği ileri sürülmetkedir. Bu münasebetle piyasada, vaktile oktruva resmi vazedileceği sırada gerek ticaret odasının ve gerek muhtelif erbabı ticaretin bu resmin sanayi ve ticareti tazyik edeceğini ileri sürmüş oldukları, bu mütaleaların isabeti sabit olduğu kaydedilmektedir. Diğer taraftan gümrük resmine zam suretile alınacak yüzde on belediye hissesinin, yüksek gümrük resmine tâbi bazı eşya fiyatlarının bahalılığına sebep olacağı ihtimalinden bahsedilmektedir.

Belediyede

Oktruva

Kaldırıldığı için eski işler tasfiye edilecek

Oktruva vergisinin ilga edildiği kararı dün Belediyeye gelmiştir. Fakat eski zamanlara ait tahakkuk etmiş, fakat tahsil edilememiş, bazı vergileri takip ve işleri tasfiye için Belediye oktruva müdürlüğü daha bir müddet faaliyette bulunacaktır. Oktruva müdürlüğünün faaliyette bulunacağı bu gayri muayyen müddet içinde dar bir kadro ile çalışılması muvafık görülmektedir. Eski işler tamamen tasfiye edildikten sonra oktruva müdürlüğü lâğvedilecektir.

Yalnız sinema filmi

Belediyenin sinema filimleri hakkında vücude getirdiği talimatnamenin fotoğraf filmleri için de müttehez olup olmadığı sorulmuştur. Daimî encümen bu talimatnamenin yalnız sinema filimleri için tatbik edileceğine karar vermiştir.

Haziran maaşı

Belediye haziran maaşını dün vermiştir.

Yanmıyan lâmbalar

Bazı yerlerde tenviratı umumiye lâmbalarının sık sık bozulduğu ve yanmadığı hakkında şikâyetler vâki olmuştur. Belediye şubelere bir tamim göndererek polis karakollarının lâmbaları kontrol etmesini bildirmiştir. Belediye yanmıyan lâmbaların parasını şirkete vermiyecektir.

Hilâliahmer haftası bitti

Hilâliahmer haftası dün bitmiştir. Bu hafta içinde bir çok aza yazılmış, teberrüat toplanmıştır. Eminönü nahiyesi aza mevcudu 2723 ü bulmuştur.

Tayyare ile

Kollej'de bugün yapılacak atletizm müsabakalarına iştirak edecek olan Yunan atletleri bu sabah şehrimize tayyare ile geleceklerdir.

Kısa haberler

* Zehirli gazlar hakkında halkımızın tenviri için muhtelif zamanlarda konferanslar tertibi tekarrür eylemiştir.

İlk konferans 8 haziran perşembe günü saat 14 de Darülfünun konferans salonunda mülâzım Neş'et Bey tarafından verilecektir.

* Fransanın Lima Orta elçiliğine tayin edilen İstanbul konsolosu M. de Saint - Jouan dün akşamki ekspresle şehrimizden Parise hareket etmiştir.

Japonya maslâhatgüzarı M. Murakami evvelki akşam M. de Saint-Jouan şerefine Perapalas otelinde bir resmi kabul vermiştir.

* Posta idaresi, Haydarpaşa - Sirkeci arasında posta nakliyatını temin için seri bir motör yaptırmıştır. Dahili servislerin de daha ziyade süratle işlemesi için tedbirler alınmaktadır.

FELEK

100 liralıklar kalkıyormuş..

Sahteleri çıktığı zaman ne kadar endişe ettim ise şimdi de o kadar alâkadarım... Dün bunu bizim matbaanın önünde dolaşan bir küfeciye söyledim. Gözlerini açarak yüzüme baktı:

— Vay! dedi. Şimdi ne olacak?.

Evet! Yüz liralıklar kalkarsa nice olacak?!.

Ucuzluk bahsi

Görüştüğüm adamları iki sınıfa ayırıyorum. Bir kısmı ucuzluk var. Hayat ucuzladı fikrindedir. Bir kısmı da bunun birkaç maddeye münhasır olduğunu söylemektedir. Ben her iki tarafın sözlerini de yazacağım:

1 — Ucuzladı diyenler:

Geçen sene et 80 kuruş idi, bu sene 50 ye. Kalkan balığının okkası 40 kuruşa ibadullah. Çiroz on para. Peynir 80 kuruş, ekmek sekize. Mangal kömürü üç kuruş. Daha ne istiyoruz?.

2 — Ucuzlamadı diyenler:

Ucuzlayan maddeler bütçede büyük rakamlar yapan maddeler değildir.. Ekmek sekiz kuruşa olmayıp on kuruşa olsa günde bir okka ekmek yiyen dört kişilik bir aile ayda altmış kuruş istifade eder, Lâkin elektrik, su, hava gazı, nakil vasıtaları, kundura, elbise, şapka, mektep ücretleri, hizmetçi ücretleri kok kömürü, sade yağ, şeker, petrol olduğu yerde duruyor. Bunlar ucuzlamadan, fasulye ucuzlamış bize ne.. Her gün fasulye yiyip fasulye giymiyoruz ya!..

Siz bu iki fikrin ortasını bulursunuz.. Benden yazmak!.

FELEK

Polisle

Sahte maliye memuru

Şevki isminde birisi Beyoğlunda bir apartımana giderek kendisinin maliye tahsildarı olduğunu söylemiş ve para istemiştir. Hâdise zabıtaya aksetmiş ve kendisi yakalanmıştır. Tahkikat neticesinde bu adamın daha başka yerlerde de bu şekilde dolandırıcılık yapmakta olduğu anlaşılmıştır.

Katil bisiklet

Kuzguncukta 12 yaşında Harun Marko bisikletle Hikmet Hanıma çarpmış başından yaralamıştır. Kadın hastanede ölmüştür. Harun Marko yakalanmıştır.

Burnundan yaralamış

Beyoğlunda şoför Karakin ile Haçik para meselesinden kavga etmişler. Karakin burnundan yaralanmıştır.

Yeni teşkilâta kimler getirilecek

Deniz, Hava Ticareti Umum Müdürlüğü teşkili hakkındaki kanuna göre Seyrisefain idaresi yerine dış, iç hatlar müdürlükleri, bir havuzlar müdüriyeti teşkil edileceğini yazmıştık.

Dış hatlar müdürlüğüne acentelik işleri müdürü Ziya veya Fazıl Beylerden birinin tayini çok muhtemeldir. Dış hatların teknik işlerile meşgul olmak üzere sabık bahriye kaymakamı Yusuf Ziya B. in göverte mütehassıslığına tayini mevzuu bahsolmaktadır.

İç hatlar: Haydarpaşa, Kadıköy, Adalar, Yalova ve Yeşilköy hatlarını ihtiva edecek ve "Akay hatları" ismini alacaktır. Bu hat müdürlüğüne sabık bahriye müsteşarı Hüsameddin veya Seyrisefain levazım müdürü Zekeriya, Yalova kaplıcaları ve işleri müdürlüğüne de Muzaffer Beylerin tayini söyleniyor.

Havuzlar kısmı müdürlüğüne sabık bahriye kaymakamı olup halen havuzlar muamelâtını idare eden Yusuf Ziya Beyin fabrikalar muamelâtı şefliğine de Cemil Beylerin getirileceği söylenmektedir.

Gümrükte maaş

Gümrük ve İnhisarlar vekâletinden dün öğleden sonra İstanbul gümrüklerine gelen bir telgraftan, 1 haziranda müstahdem bulunan gümrük memurlarının haziran maaşlarının avans suretile ithalât gümrüklerince lüzumu tesviyesi emredilmiştir. İthalât gümrükleri, muhasebe teşkilâtı lâğvedilen İstanbul gümrükler baş müdürlüğü memurlarının da haziran maaşlarını vermiştir.

Bir Fransız romancısı geldi

Fransız muharrirlerinden M. Georges Simenon dün şehrimize gelmiş ve Perapalas oteline inmiştir. M. Georges Simenon son zamanlara kadar zabıta ve sergüzeşt romanları yazmakla tanınmıştı, henüz pek genç olmasına rağmen bir çok zabıta romanı yazmıştır. M. Simenon son zamanlarda mesleğini değiştirmiş ve edebi romanlar yazmağa başlamıştır. Son yazdığı eser "Le coup de Lune" dür.

Muharrir 15 gün kadar şehrimizde kalacak ve burada siyasi ve içtimai bazı tetkikat yapacaktır, intibalarını da Pariste çıkan "Paris - Soir" gazetesine yazacaktır.

Muharrir Türkiyeye ilk defa olarak gelmektedir.

Haftalık Siyasî İcmal

Londra cihan iktısat konferansının açılmasına on gün kaldı. Bir iktısat konferansından ziyade bir sulh konferansı olacağı anlaşılan bu içtima için her tarafta hazırlıklar başladı. Bazı uzak memleketlerin murahhas heyetleri yola çıkmışlardır. Haber verildiğine göre İngiliz murahhas heyeti Maliye Nazırı Chamberlain'in reisliği altında olacaktır. Çünkü Başvekil Mac Donald konferansın reisi olacaktır. İngiliz murahhas heyeti arasında reis Maliye Nazırından maada, harbiye, hariciye, müstemlekeler, ticaret ve ziraat nazırları da bulunuyor. Yani aşağı yukarı İngiliz kabinesinin heyetiumumiyesi bu beynelmilel konferansa aza olarak gireceklerdir.

İsviçre heyeti doğrudan doğruya Cümhurreisinin riyaseti altında olacak. Amerikada Roosevelt, heyete muhalefette olan Cümhuriyet Fırkasından da bazı murahhasların girmesini iltizam etmiştir. Fakat iki haftadanberi bu vazifeyi kabul için yaptığı teklifler Cümhuriyet Fırkasının erkânı tarafından reddedilmiştir. Ancak Roosevelt bazı cümhuriyetçileri bu vazifeyi kabule imale etmiştir. Öyle anlaşılıyor ki Cümhurreisi Londra konferansını fırka ihtilâflarının fevkinde ve haricinde tutmak istiyor. Fakat buna muvaffak olacağı şüphelidir.

Murahhas heyetlerinin hazırlıkları yolunda gidiyor ama, konferansın müzakerelerini kolaylaştıracak hazırlıklar pek geri. Bir defa 15 haziranda vadesi gelecek olan borçlar taksiti hakkında hiç bir karar verilmedi. Cümhurreisinin hiç olmazsa bu taksiti tecil için Amerika Meclisinden salâhiyet istiyeceği söylenmişti. Roosevelt bu salâhiyeti istememiştir. Binaenaleyh 15 haziran taksiti galiba bu defa hiç bir devlet tarafından verilmiyecek. Yani konferans içtima ettikten üç gün sonra bir çok Avrupa devletlerinin borçlarını tediyede acze düşmeleri gibi bir vaziyet karşısında kalmacaktır. Filhakika geçen 15 kânunuevvelde Fransa da "acze düştükten,, sonra artık buna alışılmıştır. Fakat ne de olsa, bir cihan iktısat konferansı içinde böyle bir hâl iskandal olacaktır.

İngiliz Başvekili Mac Donald, cihan iktısat konferansı için Waşington'da zemini hazırlamadı diye Lortlar Kamarasında Snowden'in çok ağır hücumlarına maruz kalmıştır. Snowden İngiliz Başvekilinin çok eski fırka ve mefkûre arkadaşıdır. Ve aralarında büyük bir şahsî dostluk ta vardı. Mac Donald, Snowden ve Henderson, Mesai fırkasının üç rüknü idiler. Şimdi Mac Donald hakikatte Muhafazakâr olan millî hükûmetin başvekilidir. Snowden Lortlar Kamarasına aza oldu. Henderson ise Mesai Fırkasında kalmıştır. Fakat geçen intihapta kaybettiğinden meb'us değildir. Cenevre silâhsızlanma konferansının reisidir. Snowden tarafından yapılan bu hücum tarihî bir dostluğun sonu telâkki ediliyor. Çünkü Snowden tenkitlerini yalnız başvekilin siyasetine tevcih etmemiş şahsına da hücum etmiştir. Ezcümle demiştir ki: "Mac Donald, gerek kendi şahsı ve gerek memleket namına tıbbî müşahede altına alınmalıdır.,, Diger bir cümle de şudur: "Başvekil her ağzını açtıkça cehaletini ispat ediyor.,,

* * *

Cihan iktısat konferansı için zemini hazırlıyacak olan silâhsızlanma konferansı da ilerliyor. Hafta zarfında konferans başlıca emniyet meselesile meşgul olmuştur. Bunun da iki safhası vardır: 1 — Mütearrızı tarif etmek. 2 — Mütearrıza karşı devletlerin alacakları tedbirlerin mahiyetini tayin etmek.

1 — Mütearrızın tarifi etrafındaki müzakere mühim bir ihtilâf tebarüz ettirdi. İngiltere, İtalya, Almanya, Macaristan ve Bulgaristan mütearrızın nasıl tespit edileceğini evvelden tarif etmek istemiyorlar. İngilizler diyorlar ki her mesele karşısında kaldıkça bu mesele hakkındaki kararı veririz. Diger taraftan Rusya, Fransa, Küçük itilâf devletleri, Türkiye ve Yunanistan bir devletin ne zaman mütearrız telâkki edileceğini tarif etmek istiyorlar. Bu zümre Rus teklifi etrafında toplanmıştır. Ruslar da bir devletin şu beş hareketten birini yaparsa, mütearrız telâkki edileceğini teklif etmişlerdir: 1 — Harp ilân ederse. 2 — Bir memleketi istilâ ederse, 3 — Bir memleket sahillerini ve limanlarını abluka ederse, 4 — Karadan, denizden ve havadan başka bir devletin arazisine, hava ve deniz kuvvetlerine taarruz ederse. 5 — Çetelere yardım ederse. Bu nokta hakkında Cenevrede henüz bir itilâfa varılamamıştır.

2 — Mütearrıza karşı alınacak tedbirlere gelince; bir defa Milletler Cemiyetinin misakı vardır. Fakat bütün devletler bu teşkilâta dahil değillerdir. Bunun için yeni baştan bazı hükümler koymak lâzımdır. Devletler bu meselede üç zümreye ayrılıyorlar: 1 — Fransızlar. 2 — İngilizler. 3 — Amerikalılar.

Fransızlar en sıkı bir mütekabil emniyet misakı istiyorlar. Bu, emniyet meselesinin en dar halkasıdır.

İngilizler Lokarno muahedesi ve Milletler Cemiyeti misakı ile giriştikleri taahhütlerin çerçevesi içinde kalmak istiyorlar. Bu taahhütleri daha ziyade genişlettirmiye taraftar değillerdir.

Amerikalılara gelince; Mr. Norman Davis geçen hafta söylediği nutukta Amerikanın ne kadar ileri gidebileceğini anlatmıştır.. Amerika ancak mütearrız hakkında alınan tedbirleri işkâl etmiyecektir. Amerika tedbirlere iştirak etmiyor. Fakat başka devletler bu tedbirleri aldığı zaman, bunları işkâl etmiyecektir.

İşte emniyet meselesi bu merkezde görülüyor ki devletler henüz bu noktalar etrafında bir karara varmaktan uzaktırlar. Bu müzakerelerde dikkate şayan olan bir nokta, Fransanın İngiltereden ayrılarak Rusyaya doğru yaklaşmasıdır. Emniyet meselesinde Rusya ile Fransa ayni cephede bulunuyorlar.

* * *

Dörtler misakı esrarengiz bir safhadadır. Misakın imza edilmek üzere bulunduğu iki haftadır haber veriliyor. Fakat henüz ortada müspet bir şey yok. Ancak misakın bir defa Fransanın tetkik, tefsir ve tadiline maruz kaldıktan sonra eski şeklinden hayli farklı olduğu anlaşılıyor. Malûmdur ki dörtler misakının en ehemmiyetli noktası muahedelerin tadili meselesidir. Denilebilir ki dörtler bu nokta etrafında karar vermek üzere toplanıyorlardı. Dörtler misakının gazetelerde çıkan metni bu tadillerin yalnız dört devlet tarafından yapılamıyacağını gösteriyor. Metnin hülâsası şudur:

1 — Dört devlet kendilerini alâkadar eden meselelerde biribirile istişare etmeyi ve Milletler Cemiyetinin misakı dahilinde sulhü idame maksadile teşrikimesai eylemeyi taahhüt ederler.

2 — Cemiyet misakının onuncu, 16 ncı ve 19 uncu maddelerini Avrupada tatbik etmek lâzımgelirse, Milletler Cemiyetinin bu mesele hakkında vereceği karara karşı hareket etmemek şartile, bu maddelerin tatbiki için yapılacak teklifleri müştereken tetkik etmeyi kabul ederler.

3 — 11 kânunuevvel 1932 tarihinde Almanyanın silâhlanma hususundaki müsavatı tanınmış olduğuna göre, bunu tekrar teyit ederek Mac Donald silâhsızlanma projesini silâhsızlanma için bir müzakere zemini olarak kabul ederler. Şu şartla ki Almanyanın müsavatı tedricen temin edilecektir.

4 — Âkit devletler Avrupayı ve bilhassa Avrupa iktısadiyatının ihyasına matuf meseleleri müşterek tetkik ederek müştereken halletmeyi kabul ederler. Ancak bu meselelerin Milletler Cemiyeti teşkilâtı tarafından halli için hükümler mevcut olmaması lâzımdır.

5 — Misak 10 sene için aktedilmiştir.

6 — Misak tastik, teati ve Milletler Cemiyeti tarafından tesçil edilecek.

İşte dörtler misakının metni budur. Görülüyor ki ikinci maddedeki tadil meselesi tamamile Milletler Cemiyeti kadrosu içine alınmıştır. 19 uncu madde tadil hakkındadır. Bu madde aynen şudur: "Heyet tatbiki mümkün olmıyan muahedeleri, sulh ve müsalemeti tehlikeye düşürecek olan beynelmilel vaziyetleri yeniden tetkik için cemiyet azasını vakit vakit içtimaa davet edebilir. Fakat tadil hakkındaki 19 uncu madde cemiyet azasının tamamiyetimülkiyelerini kefalet altına alan 10 uncu ve buna riayet etmiyenler hakkında bir takım müeyyidelerin tatbikini istilzam eden 16 ncı maddeler ile mukayyettir. Bu itibarladır ki Küçük itilâf tatmin edilmiş gözünüyor.

Misakın dördüncü maddesinde "Avrupa iktisadiyatının ihyasına matuf,, tedbirleri cümlesinde harpten evvelki iktisadî emperyalizm kokusu vardır. Gerçi bu da Milletler Cemiyeti misakile takyit edilmiştir. Ancak Fransa bu noktada muahedelerin tadili meselesinde olduğu kadar şekilperest olmıyabilir. Bununla beraber, bu noktada anlaşmak ikinci ve üçüncü maddelerde anlaşmıya bağlıdır ki bugünkü vaziyette misak imzalansa dahi, misakın çerçevesi içinde bir itilâfa varmak müşkül görünüyor. Unutulmamalıdır ki misak bir itilâf değil. itilâfa varmak için anlaşmadır.

Ahmet ŞÜKRÜ

HİKÂYE

ACABA HANGISI

Sabah saat dokuz.. Ferit çıkmak için giyinmiş, karısı Süheyla ile karşı karşıya sabah kahvaltısını bitirmek üzere idi:

Bitişik odadan telefon çaldı. Süheyla:

— Dur, ben bakayım, dedi.

Çıktı ve az sonra gözü büyümüş yüzü perişan bir halde geldi, iki elini şakaklarına götürerek:

— Korkunç şey! dedi, Meliha intihar etmiş.

Tam sigarasını yakmak üzere olan Feridin kibrit kutusu elinden düştü:

— Ne diyorsun?

— Raci telefon ediyor. Hizmetçi kadın saat sekizde deli gibi koşup gelmiş. «efendi, hanım uyanmıyor» demiş. O da hemen Melihanın odasına fırlamış, negörsün? Meliha yatakta cansız yatıyormuş, masanın üzerinde de bir veronal şişesi..

— Ölmüş mü?

— Allaha şükürkü ölmemiş. Bereket versin apartımanlarında bir de doktor oturuyor. Hemen çağırmışlar, doktor kurtarabileceğini ümit ettiğini söyliyormuş. Ben derhal giyinip gidiyorum, aman, sen de benimle gel.. bir otomobille beraber gideriz. Ay deli olacağım..

— Aceba neden bu işi yaptı? sen hiç şüphelenmedin mi?

— Ah, sus! bana anlattı. sana da bir şey söylediğimi istemiyordu. Üç senedir bir münasebeti varmış...

— kiminle?

— Nihat Faruk'la.. hani şu genç mühendis canım.. haydi ben hazırlandım. çabuk gidelim.

— Aksi gibi benim de bu sabah öyle mühim işlerim varki.. hem üstelik geç te kaldım. Ben seni apartmanın kapısında bırakırım, fakat yukarıya çıkmam. yazıhaneden telefon ederim.

Oturdukları sokaktan Melihanın kocası Raci ile oturdukları sokağa kadar olan mesafeyi otomobil bir solukta alıverdi.

Süheylâ Melihanın apartmanında felâketin uyandırdığı bütün telâş ve karma karışıklıkla karşılaştı. Hastayı yatakta hâlâ baygın bir halde görünce ağladı. Fakat kurtulacağına dair temin verdikleri zaman sevindi. Raci de saçları karma karışık, perişan bir halde idi. Süheylâyı çalışma odasına aldı:

— Müthiş şey, dedi, zavallı Meliha, zavallı Meliha,.

— Evet, müthiş şey..

Süheylâ, Melihanın bu hareketine gizli bir aşkın saik olduğundan Raci'nin şüphelenmemesi için:

— Anlaşılmaz şey, dedi, Meliha neden bu işi yaptı, herhalde bir nevresteni buhranı olacak. Zaten bir kaç zamandanberi..

Sonra da endişe ile sordu:

— Aceba siz ne «düşünüyorsunuz?.»

Raci izdiraplı ve ağır bir sesle:

— Ben sebebini bilmiyorum, dedi, Süheylâ, sana hepsini anlatacağım. Hani bu da bir nevi günah temizlemek gibi bir şey olacak. Melihanın bu işi yapmasına ben sebep oldum. Bilirsin ki, ne sadık, ne vefakâr, ne muhabbetli bir kadındır. Halbuki ben ona ihanet etmek alçaklığında bulundum. Eh, sekiz sene izdivaçtan sonra böyle şeyler oluyor. Bunu bir mazeret olsun diye söylemiyorum. Bizim daktilö kızı bilirsin. Şen ve cazip bir kız.. Üç aydır münasebetimiz vardı. Bir gün herşey belli oldu. Hatırlarsın, bir ay evvel işine nihayet verdiğim başka bir daktilö vardı. Bütün bunları o gidip Melihaya söylemiş. Süheylâ bu itiraf karşısında şaşırp kalmıştı. Halbuki o, asıl sebebin bu olmadığını biliyordu. Ancak:

— Yaaaa! diyebildi.

Raci devam etti:

— Rica ederim beni itham etmeyiniz. Zaten vicdan azabı beni kâfi mikdarda itham ediyor. Bu sabahtanberi duyduğum teessürü ben bilirim. Dünyanın en iyi kadınıma, ona ölümde sükun arattıracak kadar izdirap verilir mi? ah, ben biliyorum ki Meliha beni seviyordu. Fakat bu derece sevdiğini zannetmiyordum. Şimdi kendimi affettirmeğe ve onu elimden geldiği kadar mes'ut etmeğe çalışacağım. Artık kat'iyen ona ihanet etmiyeceğim. İnan bana Süheylâ, ömrümün sonuna kadar kendini ona vakfedeceğim

Süheylâ öğle yemeğinden sonra geleceğini söyliyerek, apartımandan çıktığı zaman, bir sual zihninde canlandı: Gidip meseleyi Nihat Faruk'a da söylemek lâzım mı? çünkü Melihanın, kocasının ihaneti yüzünden kendini öldürmek isteyeceğine inanmıyordu. Bilâkis onun Nihat Faruk'u hâlâ sevdiğini zannediyordu. Bir müddet tereddüt etti, sonra kararını vererek otomobile atladı. Doğru Nihat Faruk'un evine gitti.

Güzel yüzlü, hoş sözlü, mütenasip vücutlu genç mühendis atelyesinde cetvellerin, pergerlerin, parşümenlerin arasında meşguldü. Hizmetçi kadın, genç bir kadının kendisini görmek istediğini haber verince şaşırdı, derhal salona gitti. Süheylâ kendisine vakayı anlatınca, donup kaldı. Başı iki ellerinin arasında bir koltuğa yığıldı:

— Yaşayacak değil mi? Allah aşkına doğrusunu söyle, yaşayacak değil mi?

Süheylâ teminat verdi:

— Doktor kat'iyen kurtulacağını söyledi.

— Allaha şükür. Yoksa hayatım sonuna kadar yeisten ve vicdan azabından zehirlerirdi. Melihayı ne kadar sevdiğinizi bilirim. Onun içindir ki size hakikati söylemek isterim. Meliha benim basiretsizliğim yüzünden kendini öldürmeğe kalktı. Bir kaç haftadır otomobilimde komşulardan madam Eva isminde bir kadını gezdirmiştim. Yemin ederim ki masumana bir gezinti.. fakat madam Eva genç, dul ve güzel bir kadındır. Onun için dedikudular olmuş. hattâ benim kulağıma kadar geldi. Gûya ben madam Eva ile evleneceğmişim. Eğer Melihayı sevmeseydim, belki böyle bir şey aklıma gelebilirdi. Artık bundan sonra böyle dedikudulara da meydan vermiyeceğim. Muhakkak Meliha da söylenen şeyleri işitti ve doğru zannetti, kendini öldürmeğe kalktı. Zavallı, zavallı Meliha.. artık bundan sonra ebediyen nefsimi ona vakfedeceğim.

Süheylâ zihni karma karışık bir halde eve döndü. Bu düğümü çözmek için Melihanın biran evvel iyileşmesini bekliyordu. Onunla konuşup, neden böyle nefsine kastettiğini ağzından öğrenmek istiyordu. İntihara sebep kim? kocası mı, âşıkı mı?

Meliha, iyileşip eskisi gibi rahatça konuşmağa başlayınca, zihnini kurcalayan suali sordu. Meliha o zaman uzun uzadıya Süheylâya baktı:

—Sana bir şey söyleyim mi? dedi, ben kocamın daktilosu ile münasebeti olduğunu vallahı bilmiyordum. Olsa da hiç umurumda değil.. Sonra Nihat Faruk'un da madam Eva isminde bir karıyı otomobilinde gezdirdiğinden haberim yok. Gezdirse de oda umurumda değil.. Ben hattâ kocamı veyahut Nihadi ne dereceye kadar sevdiğimin veyahut sevmediğimin farkında bile değilim. Evet, kendimi öldürmek istedim. Çünkü Ali Hikmet Beylerin çayında bir adamla tanışmıştım. İşte onu bütün kalbimle, tam mânâsile hakiki bir aşkla sevdim. O da İstanbuldan ayrıldı, bir daha da dönmiyecek..

Meliha bir müddet durdu:

— Simdi eğer şu iki budala vicdan azabı duyuyorlarsa, oh olsun, ikisinin de bana karşı yaptıkları yakışır mı?

Yeni neşriyat

Mülkiye mecmuası

Mülkiye mecmuası iki buçuk seneden beri şayanı takdir bir sebatla her ay muntazaman ve mütekâmil bir surette intişar etmektedir.. Mülkiye mecmuasının son çıkan mayıse nüshasında üstat Ahmet Hâşimin "Yemek" isimli fevkalâde nefis bir yazısı bulunmaktadır. Bundan başka Macit Şükrü, Doktor kilisli Rifat, K. Naci, İskender Nafiz, Nemli zade Etem, Dr. Muhlis Etem, Hasan Şükrü, Fuat Bayrami, Mehmet Ali ve Ömer Rıza beylerin de iktısadî, siyasî, içtimaî yazıları vardır.. Sahai intişarını gittikçe genişleten bu değerli ilmî mecmuayı bütün karilerimize tavsiye ederiz.

DİL ANKETİ

79 uncu liste ve gelen karşılıklar

79 uncu liste

ANKARA, 1. A.A. — T. D. T. Cemiyetinden :

Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 79 numaralı listesi şudur:

1 — Millet, Milliyet	8 — MUAMMA
2 — MİNNET	9 — MUASIR
3 — MINTAKA	10 — MÜCİZE
4 — MİSAK	11 — Mükadderat
5 — MUADİL	12 — MUKADDES
6 — MUAF	13 — MUKAVVA
7 — MUAMELE	14 — Mülk, Mülkiyet

77 inci liste

Memleket: ülke, şehir, kasaba, il, *Memnuniyet:* yasak. *Mevsim:* çag. *Mev suk:* kerçek, inanılmış. *Mevzu:* konulmuş, kotarılmış, tertip ve tanzim edilmiş, kararlaştırılıp, yapılmış (nizamati mevzua) söyleşilen, nesne, (mevzuubahis, ilmî sarfin mevzuu), mantikta mübtedaye denir, (mevzu ve mahmul), öz. *Mevzun:* düzgün, dartılmış, dartilan şey, fennî arızca vezinli, vezne muvafık, (Kelami mevzun, dartili söz, akva li mevzune), boyca mütenasip, mütedil, dürüst, güzel, (Kameti mevzun, mevzunüllihye), boylu boşlu, yakışıklı, alimli anlı. *Meydan:* geniş, açık yer, açıklık, mahal, (at meydanı, ok meydanı, meydani harp, meydanı intişar), meydan istemek, izin ve müsaade ve mebil, dilemek, (meydana çıkmak-zahir ve aşikâr olmak), meydana çıkarmak — izhar ve ihraç etmek, meydane komak, göstermek ve ispat etmek, meydane getirmek büyütüp yetiştirmek, meydanda aşikâre, belli. *Meyva, mive:* yemiş, meyvei huşk - kuru yemiş, meyve hoş tabiri amiyanesi bunun galatitir. *Mide:* kurşak. *Mikdar:* bir nesnenin değeri, kemmiyeti, endazesi, zenginlik, güç, parça, cüzi, *Mikyas:* ölçü. *Mimar:* yapıcı, yapı ustası. *Mizaç:* bulunuş, huy, tabiat, namizaç, hasta, mizackir, mizaca ögre hizmet eden vücüdü beşerde vezayifi uzviyeden birinin sayırleri üzerine galebesinden hasil olan keyfiyet: (mizaci demevi, mizaci asabi, mizaci safravi, mizaci lenfvafi). *Mizah:* maskaralık, şaka, mezzah şakaci, lâtifeci.

Göztepe Haznedar oğlu
Baha

* * *

74 üncü liste

Mefahir: böbürlenmek. *Mefhum:* anlaşılmış. *Meftun:* Baygın. *Mehcur:* Uzaklaştılmış, ayrı düşmüş. *Mehtap:* ay aydınlığı. *Mektep:* Okuma evi. *Mektup:* yazılmış, pitik. *Melek:* güzellik özü. *Melfuf:* bağlanmış, içiçe konmuş. *Melhuz:* düşünülebilen. *Menfaat:* kazanç. *Menfur:* Iğrenç, sevimsiz. *Men:* Yasak. *Menşe:* Çıkış yeri.

R. Kavağı 41 inci mektep
muallimleri

* * *

71 inci liste

Mağrur: Böbürlenen. *Mahabet: Maharet:* bilgiçlik. *Makale: Makam:* Oturak. *Makar:* orta. *Makbul:* İstenilen. *Maksat: Maktu:* kesilmiş. *Makul:* usça. *Mamur:* yapılmış. *Mana: Manzara:* göze çarpan. *Masum:* Suçsuz.

Beyoğlu 2 inci mektep
muallimleri

* * *

68 inci liste

Maarif: Mabet: toplanacak yer. *Macun: Maden:* ustalık. bilgiçlik. *Maruf:* tanınmış. *Maslakat:* İş. *Masumiyet:* Berilik. *Matbuat:* yazı başağı. *Mazbata:* söz toplağı. *Mazbut:* Alınmış. *Mazeret: Maznun:* seçilmiş. *Mazmun:* alçalmış. *Mazhariyet:* Üstünlenmek.

Beyoğlu 2 inci mektep
muallimleri

* * *

69 uncu liste

Tehalük: Tenbih: hatırlatmak. *Tensikat:* ağırlamak. *Tevahhuş:* korkmak. *Tevali:* artarda gelme. *Tevatür:* Ağızdan ağıza. *Tevazü:* Alçak gönüllülük. *Tevazün:* denkleşme. *Tevbih: Tevcih:* çevirmek. *Tevehhüm:* korkaklık. *Tevkif:* tutma.

Beyoğlu 2 inci mektep
muallimleri

* * *

70 inci liste

İlca: İlham: duyğulanmak. *İltibas:* karışıklık. *İltifat:* okşamak. *İltihak:* birleşmek yanaşmak. *İltimas: İltizam:* seçmek. *Imkân:* olan. *İmtihan:* yoklama. *İmtiyaz: İmza:* ad. *İtina:* Özenmek. *İtiraz:* karşılamak, karşı söylemek. *İtiyat:* alışıklık.

Beyoğlu 2 inci mektep
muallimleri

* * *

78 inci liste

Tagallüp: zorla almak, istediğini yapmak. *Hakyit:* Bağlamak, düğümlemek, bağaltına almak. *Taltif:* İyilik etmek, iyilikte bulunmak, iyilikle gönülokşamak. *Tamam:* eksiksiz, büsbütün, son. *Taviz:* karşılık, koymak. *Tayip:* suçlulamak, yaraşıksızlamak, yüze vurmak, sözle çarpmak. *Tefavüt:* ayrılık, başkalık. *Teferrüç:* şen egzinme, eğlenişli dulaşma. *Teferrüt:* Tekleşme, biricikleşme, eşsizleşme, tek kalma. *Tefrika:* ayrılış, arabozuculuk, iki yüzlülük. *Tefrit:* pek indirmek, çok yeriletmek, yerin dibine geçirmek. *Tefsir:* kapalıyı açmak, kısaltıyı genişletmek, *Tekdüt:* kazanlı oturuş, dinlenceli kazantı, çalışmadan aylık alış. *Tezat:* birbirine uymayış, başkalık, benzemeyişlik, terslik, uyuşsuzluk, ayrılık.

Florineli Nâzım

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL

18,00 den 19,00 kadar Gramofon.
19,00 „ 20,00 kadar Alaturka saz (Müşeref Hanım).
20,00 „ 20,30 kadar Alaturka saz (Tanbureci Osman Pehlivan).
20,30 „ 21,30 kadar Alaturka saz Ülkü Hanım).
21,30 „ 22,00 kadar Gramofon.
22,00 „ itibaren Ajans, Borsa haberleri saat ayarı.

ANKARA

12.30 - 13,30 Gramofon.
18.— - 18.40 Keman konseri (Ekrem Zeki Bey tarafından).
18.40 - 1,30 Gramofon.
19.30 - 20.— Fransızca ders.
20.— Ajans haberleri.

VARŞOVA, 1411 m.

13,15: Plâk. 16,35: Plâk. 18: Hafif musiki 19: Dans musikisi: 21: konferans. 21,20: senfonik konser. 23,20: dans musikisi

BUDAPEŞTE, 550 m.

19,35: Ders. 20,15: Plâk. 23,35: akşam haberleri. Sigan musikisi.

MÜNİH, 532 m.

21,05: Tabiata dair bir musiki ve şarkılı temsil. 22,25: Senfonik konser.

VİYANA, 518 m.

21,50: Richard Wagner'in gençlik zamanında beste lediği operalardan parçalar 23,50: Plâk ile dans musikisi.

MİLANO - TRİNO - FLORANSA

21,05: Haberler. — karışık konser. 22,05 Senfonik konser.

PRAG, 488 m.

20,30: Köylü bando muzikası. 21,20: Stüdyodan: Vilhelm Wernerin eserlerinden (komedisiHermelin)isimli temsil.

ROMA, 441 m.

21,50: Karışık konser.

BÜKREŞ, 394 m.

13,05: Plâk. 14,20: Plâk. 18: radyo orkestrası. 19,05: radyo orkestrası. 20: ders 20,55 Plâk. 21,05: Plâk ile (Rigolentto) operası.

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET"tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askeri rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava kısmen bulutlu ve sakin olarak devam edecektir.

1-6-33 tarihinde hava tazyiki 754 milimetre en çok sıcaklık 17 en az 16 derece idi.

Milliyetin edebî Romanı: 121

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika, ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

Manastır çetesi zabitleri erkânı harp binbaşısı Hasan Tosun Bey Niyaziyi yarı yoldan karşılamıştı. Halk ikisini alkışlıyordu:

— Yaşasın! Yaşasınn!

Alay yavaş yavaş Lokanta caddesinden kışla meydanına akıyordu. Arnavut ihtilâlcisi Çerçiş'i görünce halk bağırıyordu:

— Yaşasın kardeşlik!

Bulgar ihtilâlcisi Apustolu görünce halk gene bağırıyordu:

— Yaşasın kardeşlik...

Ve Vardar güneşi Apustol şahlanan atı üstünde neşeli, güler yüzlü bakışlarla etrafı selâmlıyarak Niyaziyi ve Hasan Tosunu takip ediyordu..

Abdülhamit Han düşünedursun Makedonya kanunu esasîyi çoktaaan ilân etmiş bulunuyordu.

Dramada da hal böyle idi. Orada da Nazif Bey nutuk söylüyordu.

Uhride de hal böyle idi. Kaymakam Kâni Bey gözünü yummuş, ağzını açmış, bağırıyordu:

— Yaşasın hürriyet!

— Yaşasın Hürriyet!

İskeçede de vazivet böyle idi.. Serezde de..

Hele Selânikte... İhtilâli kanla bastırmak emrini alarak İzmirden getirilen avcı taburları rıhtıma çıkar çıkmaz hep bir ağızdan bağırışmağa başlamışlardı:

— Yaşasın Hürriyet!

Makedonyanın 924 temmuzu unutulur ay mıdır? Hey gidi günler hey..

324 temmuzundaki alkışların, haykırışların mânasını İttihat ve Terakki anlayabilmiş midir?

Ne gezer.. Bir insan kütlesinin nabzında böyle coşkun bir vuruş pek az ihtilâl fırkasının talii olmuştur? Bebahttır o İttihatçılar ki bir iş yapamadılar, bu vecdi anlayamadılar. Bu dinamik kuvvetle ancak hareket kabiliyetlerini öldürmek için meşgul oldular..

Elfâtiha

. . . . . .

. . . . . .

Kıyılarında öbeklenen top top ağaçlarla Uhri gölü, rönesans bir çerçeveye geçirilmiş bir aynaya benziyordu.

Papasla imam kolkola geçtiler, düğün evinden uzaklaşan en son kafileye katıştılar.

Gaydaların tulumları patlamış, utların telleri kopmuştu. Bulgar ve Türk neşesinin en çılgın rekoru bugün kırılmıştı.

Ayın ışığı Usturuga'nın tarlalarına maveraî bir renk veriyordu. Göl kenarında yanan son lâmbalar da söndü. Şimdi yalnız, geç gelen bir katır kervanının çıngırakları ötüyordu.

İki sevgili o zaman gözgöze bakıştılar.. Konuşmadan yaklaştılar.

Artık kimseden ve hiç bir şeyden çekinmeden sevişebilirlerdi. Camiyet onlara aşkın bütün salâhiyetlerini vermişti. Yaratacakları esere çocuğumuz dur diyecekleri anda karşılarında veto hakkını kullanacak hiç bir kuvvet kalmamıştı.

Ayın ışığı Usturuga tarlalarına maveraî bir renk veriyordu. .

Ohri gölü, kıyılarında öbeklenen top top ağaçlarla rönesans çerçeve geçirilmiş bir aynaya benziyordu.

Tabiatin bu güzel görünüşüne hayran hayran bakan Lûbinska sevgilisine sarmaşırken nefesi Ali'nin kulaklarını ılık bir meltem gibi yaladı. Güzel kız mırıldandı:

— Kak Sturuga nema druga (1) ooh ne mes'udum!..

Ali, kasabadan on dakika uzaklarda, tatlı bir meyille yükselen bir tepeciğin eteğinde, etrafı geniş bir bağ ile çevrili minimini bir ev satın almıştı.

Hürriyetin neşesi içinde kaynaşan bir halk, Bulgar, Arnavut, Türk, Rum ve Ulah, bugün bu minimini evceğizi çeviren geniş bağın içinde saatlerce gülmüşler, oynamışlar, yemişler içmişlerdi.

Manastırlı kaçakçı Ali ve Petriçli Lûbinska evlenmişlerdi. Ve seven bir kadınla seven bir erkeğin arzusu Ohri'nin bir imamile Ostroganın bir papasını yeni bir insan birliğinin kudsiyetine iman ettirmişti.

İsâ'nın rahmetinden elli dirhem v Muhammedin şefaatinden yüz dirhe satın almışlardı ve anlamışlardı ki b alışveriş epeyi pahalı bir şeydir.

Fakat ziyanlı da çıksalar verdikle para ne erkeğe ne kadına çok görü memişti.

Nihayet biribirlerinin olmuşlard Yanan son lâmba da söndü.

Binbaşının beynini kurcalıya muamma..

Bir tarafta mızıka çalıyor, bir tar ta halk bilmem hangi hürriyet kahr manının kaç saattenberi devam ede ve tekrar edile edile adamakıllı ezb lenen heyecanlı bir nutkunu dinliyo du. :

(*Devamı var*)

(1) *Kak Sturuga nema druga* - *"Struga gibi şehir yoktur!,,*

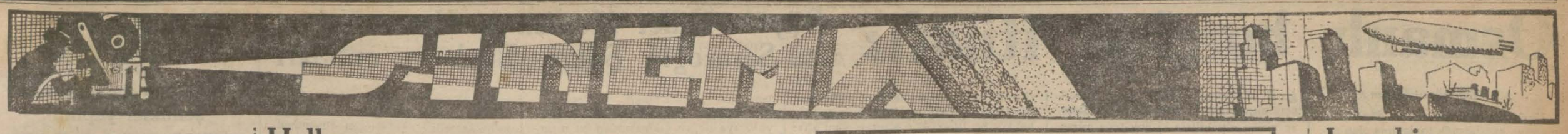

Douglas Fairbanks Hollyvooda döndüğü zaman vapurdan böyle çıktı.

Naşit ve sinema

Bir kaç zamandanberi kıymetli sanatkârımız Naşidi filmde görerek memnun olmaktayız. Vakıa bu filmlerde Naşit tam kıymetini gösterebilmek fırsatını elde etmiş değilse de film çevirmeğe başlamış olması da sanat namına bir kârdır.

Ben Naşidi yirmi beş senedenberi yani umumî sanat hayatına ilk atıldığı gündenberi tanırım. Naşit yaradılışı itibarile sadece iyi bir mukallit değil zeki bir tetebbü adamıdır. Rum, Ermeni, Yahudi, Kürk, Lâz v.s. gibi ırk taklitlerini emsalsiz bir muvaffakıyetle yaptığı kadar sizin, benim yani şahısların da taklitlerini yapar.

Naşit ötedenberi serazat yaşamayı seciyesine uymayan bir baskı altında bulunmaya tercih ettiği içindir ki; bir tuluat kumpanyası başında ve daha ziyade halk tabakası içinde çalışmaktadır. Naşit Avrupadaki emsaline nazaran bir mukallit ve değerli bir komiktir. Naşit iyi tertip edilen (skeç) leri (muzik hol) sahnelerinde umulmayacak kadar büyük bir muvaffakiyetle başarabilir. Bizde bu çeşit henüz başlamamış olduğu için maalesef değerini gösteremiyor ve anlayamıyoruz.

Şimdi film çevirmeye başlayınca Naşit için yeni bir hayat açılıyor. Ama bu da bir takım şartlara bağlı.. En yüksek artistlerin bir filmde pek muvaffak olduğu halde bir diğerinde hiç muvaffak olamadığını görüyor ve şaşıyoruz. Aradaki fark sahne vaziinin değişmesinden ibarettir. Onun içindir ki; artistler kendi kıymetlerini ortaya koyabilen bir sahne vazıına rasgelince ondan ayrılmıyor İşte, Naşit de böyle bir sahne vazını bekleyen bir artisttir. Umalım ki; onun ve Türk filmciliğinin talii bu sahne vazını buldurur da Türkiye sinemaları bir de Türk (Milton) u görür.

Halkın Dediği

Pariste sinema müdürleri arasında bir anket yapılmıştır. Anketten maksat hangi artistin ve hangi filmlerin sinema salonlarına daha ziyade müşteri celbettiğini anlamaktır

Film bahsinde halkın zevki Parisin muhtelif mıntakalarına göre değişiyor Fakat artistler arasında tercih edilenler tebarüz ediyor. Tercih edilen bu artistler listesinin başında Albert Prejean var. Ondan sonra Lilian Harvey, Henry Garat, daha sonra Raimu, Greta Garbo, Charles Boyer, Murat, Bach, Annabella, Gaby Morlay, Victor Francen, Milton, Marléne, Joan Cranoford, Lucien Barour, Victor Boucher, Fernand Granvey, Brigitte Helm, Florelle.

Halkın zevkine göre, artistler ne çabuk paye değiştiriyorlar.

—o—

Jean Gravford boşandı

Nev-Yorktan gelen malûmata göre, Los Angeles talâk mahkemesi reisi Jean Cravoford ile Douglas junior arasında 12 Mayısta talâk kararı vermiştir. Eskiden mesut addedilen Jean kocası hakkında -'Çok fena huylu ve kıskanç" olduğunu ileri sürmüş ve davasını kazanmıştır.

Marlene Dietrich Parise bu siyah gözlük ve erkek elbisesile çıktı

(Lupe Velez) güzel Meksikalı artist Hollyvoodda yeni filmler çevirmeye başlamıştır

Opera sahnesi sinema oluyor

New-Yorkta meşhur bir Carnegie Hall vardır. Burası klâsik musikinin tarihî bir kalesi sayılır. Isanye, Menuhin, Mengelberg, Toscanini, Weingartner, Paderevski hattâ meşhur Caruso burada çok defa parçalar çalmışlardır.

Şimdi Carnegie Hall'in de sinema salonu haline getirileceği söyleniyor. Tiyatronun müdürü gittikçe azalan müşterilerini tutmak için son zamanlarda hayli müşkülât çekiyordu. Müşteri celbetmek için tiyatroya bir bar, bir de lokanta ilâve edilmişti. Fakat nafile..

Bu sebepten tiyarto müdürü, sahnenin yerine beyaz perde germek istiyor.

Küçük Sinema Haberleri

* Jeanette Macdonald Haziranda metro hesabına '-Kedi ve Keman" ismin de bir film çevirecektir.

* Raquel Torres Apandisitten müstarip bulunmaktadır. Bunun için „Yaparsam, kendimi asarım" filmdeki rolü Conchita Montenegro'ya verilmiştir.

* İngiliz gazeteleri Alman sanayii hakkında şu istatistikleri neşrediyorlar: Erkek yıldızlardan yüzde yirmisi, kadın yıldızlardan yüzde otuz yedisi, film mütehassıslarından yüzde kırk dokuzu, senaryo muharrilerinden yüzde seksen altısı Yahudidir. Almanya Yahudi aleyh tarlığı Alman sinemasının harabîsini mucip olacak mı?

* Almanyada Nazır Goebbels propaganda için Hitlerin dahil olduğu bir çay ziyafetine bir çok artistleri davet etmişti. Bunların ekserisi davete icabet etmemişlerdir.

* Gustav Froelich ile Annabella '-Gün ışıkları„ isminde bir film çevireceklerdir.

* Almanyada Hars filmleri bu senenin ilk üç ayında yüzde yirmi beş azalmıştır.

* Victor Boncher, Jeanne Cheirel, Pierre Brasseur, Suzanne Dantes, Margueritte Moreno, Jose Nogulro "Cinsi lâtif„ piyesinde tiyatrodaki rollerini filmde de alacaklardır.

* 1933 Nisanında Fransada Air - Uni on şirketinin tayyereleri 231,509 kilometre katetmişler ve 3207 yolcu taşımışlardır. Geçen sene nisanında 218,251 kilometre katetmişler ve 2391 yolcu taşımışlardı.

* Olga Tschekova'nın kızı Ada Tschckowa Berlinde annesinin yanında sahnede artistliğe başlamıştır.

* Alman gazeteleri "Cehennem Melekleri„ filmini evvelce menedip şimdi gösterilmesine müsaade ettiği için ateş püskürüyorlar.

* Avusturya sinemalarındaki hâsılatın yüzde otuz biri Amerikaya gidiyor.

* Guatemala hükûmeti komşusu Meksikanın aleyhinde olan bir filmi menetmiştir.

* Bütün Hollanda firmaları Alman filmlerini boykot etmişlerdir.

* Viyanada Sascha film stüdyolarında Annabella, Gustav Froelich "Gün ışıkları„ ismindeki filmin Fransızça, Almanca ve İngilizce versiyonlarını çevirmişlerdir. Filmde iki işsiz var. Birisi ha yattan bıkan bir genç kız.. Fakat aşk kızı kurtarıyor.

* Anny Ondra yeni filmi Viyanada çevirecektir. Filmin ismi -'Hofman hikâyeleri" dir.

* Viyanada "Cinsiyetin esrarı" isminde muhtelif cinsi meseleleri ihtiva eden bir film gösterilmektedir.

* Alman Paramunt şirketi feshedilmiştir. Bu firmanın bütün memurlarına yol verilmiştir.

* Milânodaki sinema haftasında -'Va purdaki sekiz genç kız„ ve "Anna ve Elizabeth„ filmleri altın madalye almıştır.

* Almanyada Kamera stüdyolarında -'Siyah hemşire" isminde bir film çevriliyor. Bu filmin bütün artistleri Zencidir.

* Suzanne Després ve Camille Bert "Muhteşem Lourdes faciası" isminde bir film çevireceklerdir.

* Lübnandaki Şato Sahibesi" romanı filme alınacaktır. Mümessilller arasında Alice Field, Pierre Blanchard, Georges Tourrreil, Grossmith vardır.

* Douglas Fairbanks yeni bir film hazırlıyor. Maceranın bir kısmı Çinde geçmektedir.

* Takriben iki milyon franga mal olan "S. O. S. Iceberg" filminin negatifi Berlinden İsviçreye gönderilmiştir.

(Hanri Gara) yorgunluğunu çıkarmak için Amerikadan Fransaya dönmüştür.

* Metro şirketi Lupe Velez-i beş sene için angaje etmiştir.

* Gloria Sivanson yeni bir film çevirmek için Radyo ve Kolumbia ile müzakerededir.

* "Gece kuşları" filmini Clarke Gable, Lionel Barrgmore, John Barrymore, Helen Hayco, Mima Loy çevireceklerdir.

* Son haftalar Pariste bulunmakta olan Ramon Novarro ile Jeanette Macdonald Ağustusta Hollivodda "Kedi ve Keman" isminde bir film çevireceklerdir.

* Antoine Rosini sinemalarda yeni bir proğram filmi bulmuştur. Bir kabare revüsü, hileli günün haberleri, komik konferanslar ve saireden mürekkep olan bu yeni formülün tatbikina geçecektir.

Josephine Baker

Josephine Baker'e bir film çevirmesi için teklif vaki olmuştur. Hattâ kendisine mahsus orijinal bir de senaryo hazırlanmıştır. Fakat müzakereler bir neticeye bağlanamadığı için Josephine film çevirmiyecektir.

—o—

Benzerler

Orijinal bir müsabaka sayesinde Greta Garbo'lara, Marléne Dietrich'lere, Jeanne Harolow'lara benziyenlerin zannedildiğinden çok daha fazla olduğu anlaşılmıştır. Biraz da boya ve saire gibi sun'î yardımlarla bu artistlere tıpatıp benziyenler olmuştur.

Bundan asıl artistler endişeye ve telâşa düşmüşlerdir. Bu sebepten şahısları için tedbirler alıyorlar. Hattâ Jean Grawford gibileri taklitlerin kanunen cezalandırılmalarını istiyorlar. Jean Grawford'un yüzünün hatlarına, gözlerine hattâ sesine kadar benzeri olan Adrienne Ames'ı mahkemeye bile vereceği söyleniyor.

"Mücrim değil„ filminde Victor Mac Laglen ile Edmund Love'a eş olan Adrienne Ames, tabiat bir sanat eserini iki defa yarattı diye mahkûm edilir mi?

—o—

Almanlar Amerikan filmlerini istemiyorlar

Eğer hâdiseler muhtemel seyrini takip ederse Paris sinema dünyasının paytahtı olmak üzeredir.

Millîci Almanya Amerika filmlerini gayri ahlâki buluyor. Fakat Almanyayı bu noktadan memnun etmek mümkün olmıyacak. Çünkü Amerikada büyük fir maların sahiplerinden çoğu Yahudidir.

Alman propağanda nazırı Groebbels Amerikan filmlerinin Almanyada gösterilmesini menetmeği düşünüyor. Amerikalılar da buna mukabil tedbir hazırlıyorlar. Alman toprağındaki bütün sinemalarını, Muzik hollerini ve film tevzi şubelerini kapatacaklar. Tabii bütün bunlar o zaman gelip Pariste kapılarını açacaklar.

Nakil hazırlığı Başladı

(Başı 1 inci sahifede)

edilmektedir. Fakültede en son olarak geçen sene açılan fiziyoloji lâboratuvarıdır. Burası Kemal Cenap B. lâboratuvarıdır ve 12 bin liraya vücude getirilmiştir. Şehir hastahanelerine yatak tevzi meselesi temamen ikmal edilmiştir. Öğrendiğimize göre Cerrahpaşa ve Haseki hastahanelerinde 100 er yatak talebe istifadesine arzedilecektir. 600 yataktan mütebaki 400 yatak da diğer hastahaneler arasında taksim olunacak, Etfal hastahanesi de mühim bir miktarda yatak alacaktır. Yatak meselesi komite içtimalarında görüşülürken Dr. Akil Muhtar ve Neşet Ömer Beyler arasında şiddetli bir münakaşa çıkmıştır. Münakaşa epeyce devam etmiştir.

—o—

Konferans Çıkmaza girdi

(Başı 1 inci sahifede)

komisyonun toplanma tarihini daha uzatmağa mezun olacaktır.

3 — Umumî komisyonun tehiri müddetince, büro, hususî içtimalarla ikinci kıraat için bir metin hazırlayacak ve tali komisyonlar vasıtasile olsun, başka vasıtalarla olsun, icap eden müzakerata girişebilecektir.

4 — Halen çalışmakta olan teknik komisyonlar münakaşalarına devam edeceklerdir.

5 — Münakaşalara esas olarak kabul edilmiş olan muahede projesi, artık şimdi müstakbel muahedeye esas olarak tutulacaktır. Bu kabul, ikinci kıraatinde ve bilhassa ticaret, silâh imalâtı, millî müdafaa bütçeleri tahdidi meselelerine müteallik ilâve olunacak maddeler üzerinde tadilât veya teklifat yapılmasına mâni olacak mahiyette olmıyacaktır.

Murahhaslar nasıl karşıladı

CENEVRE, 1 (A.A.) — Silâhları bırakma konferansı umumî komisyonunda İran, Türkiye ve Yugoslavya mümessilleri tarafından konferans bürosu tarafından umumî komisyonun mesaisinin 27 hazirana kadar tehir edilmesi ve büroya umumî komisyonun ikinci müzakerede tetkik edilmek üzere bir muahede metni hazırlanması vazifesini vermemesi hususunda dün akşam kabul edilmiş olan usul için kuyudu ihtiraziye bildirmişlerdir.

Norveç ile Fransa, İngiliz projesini münakaşaya esas olarak kabul etmeden evvel birinci müzakeratın bitirilmesinin muvafık olacağı fikrindedirler.

Amerika, İngiltere, İtalya ve Çin murahhasları, bu işin M. Hendersona bırakılmasını teklif etmişlerse de bu da Polonya, İspanya, Portekiz ve İsveçin kuyudu ihtiraziye dermeyan etmelerine sebep olmuştur.

Nihayet komisyonun 3 temmuzda toplanarak projenin ikinci müzakeresinin yapılmasına ve büroya metinlerin hazırlattırılması vazifesinin verilmesine ve M. Hendersonun müzakerata devam etmesine karar verilmiştir.

Yeni tarife karşısında gümrükler..

(Başı 1 inci sahifede)

muafiyet listesine dahil mevaddı iptidaiyenin her zamanki gibi imrarına devam edilmiştir. Öğleden sonra da, tebliğ edilecek yeni tarifenin vürudünde, gümrük resmi olarak tayin edilen mikdar neyse o kadar meblâğ tesviye edileceğine dair banka teminatı ibraz eden veya depozito yatıranların eşyalarının imrarına da müsaade olunmuştur. Diğer tüccar mallarına gelince; henüz gümrüklerde yeni gelenlerin tesellümü icra edilmiş, muayene ve sair muamelei rüsumiyeleri yapılmıştır. Bunların muameleleri, gümrük resimlerinin tesviyesi için vezneye gelince orada kalmıştır. Yeni tarife gelir gelmez, bunların da resimleri bilhesap alınarak imrarına müsaade olunacaktır. Yeni tarife kanunu ve cetvellerinin dün akşam postaya tevdian Ankaradan gönderildiği ve bugün şehrimize geleceği muhakkaktır. Bu itibarla yarın sabahtan itibaren, gümrüklerde yeni tarife üzerinden gümrük resimleri tesviye edilecek, eşyanın - bittabi kontenjan dahilinde - imrarına tekrar başlanacaktır. Bu suretle gümrükten eşyanın ihracı muamelesi bir güne inhisar etmiş olacaktır. Esasen ekser tüccarlar, kontenjan dahilinde hisselerine tefrik edilen gümrüklerdeki eşyayi , yeni tarifenin kesbi kanuniyet edeceği mülâhazasile son günlerde gümrükten çıkarmışlardı. İstanbul gümrükleri başmüdürü Seyfettin Bey, dün kendisile görüşen muharririmize, yeni tarife kanunu ve cetvellerinin anbean vürudü beklendiğini ve cumartesiden itibaren eskisi gibi gümrüklerde muamele cereyanına başlayacağı ümidinde olduğunu söylemiştir. Gümrük ve İnhisarlar vekâleti, diğer müstacel bir telgrafla, oktruva mukabilinde belediye hissesi olarak gümrük resimlerine yüzde on zammedildiği hakkındaki lâyihanın da kesbi kanuniyet ederek meriyete girdiğini vilâyet ve İstanbul gümrükleri baş müdürlüğüne tebliğ etmiş ve yeni tarifeler üzerinden alınacak gümrük resimlerine yüzde on zammedilmesi lüzumunu bildirmiştir. Gümrük tarife kanunu ve hususî kanunlarla gümrük resminden muaf tutulan maddelerin bu yüzde on zam alınmayacaktır. Bu suretle tahsil edilecek yüzde onlardan hâsıl olacak varidat, Dahiliye vekâletince nüfusları nisbetinde belediyelere taksim ve tevzi olunacaktır. Dahiliye vekâleti de, bu yeni kanunu belediyeye tebliğ etmiş ve dünden itibaren artık belediyelerce duhuliye resmi tahsiline nihayet verilmiştir. Yalnız yeni gümrük tarife kanunu ve cetvelleri gümrüklere henüz vürut etmiş olmadığı cihetle yeni tarifelerde yazılı gümrük rüsumu mikdarları üezrinden dün muamele yapılamadığından yüzde 10 belediye hissesi de bittabi tahsil edilememiştir. Yarında nitibaren gümrüklerden yeni tarifeye göre çıkarılacak eşyadan gümrük resmi mikdarının yüzde on belediye hissesile tahsle başlanacaktır.

Yeni tarifenin esasları

1 — Bir haziran 929 tarih ve 1499 numaralı gümrük tarife kanununa ait ithalât umumî tarifesinde, bu kanuna bağlı bir numaralı cetvelde gösterilen değişiklikler yapılmıştır.

2 — Gümrük tarife kanununun, şeraitine tevafuk ettiği halde gümrük resminden muaf maddeleri hesabat beşinci maddesinin 8 inci (altı ay zarfında iade edilmek şartile sergiler, panayırlar, tiyatro ve sirkler, koşu ve yarışlar için muvakkaten ithal edilen memnu eşya (hayvanat) fıkrasına şu kayıt ilâve edilmiştir: "Sergi ve panayır için bu müddet İcra vekilleri heyeti kararile bir seneye kadar uzatılabilir."

Yeni ve eski maddeler

3 — Gümrük tarife kanunun 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 ve 26 ıncı maddelerinin yerine şu hükümler konmuştur:

« Resim, metre sistemi ile gayri saf, kanunî saf veya saf siklet üzerinden tarh ve tahsil olunduğu gibi diğer metrik mikyaslar sayılır ve eşya kıymeti üzerinden de tayin olunur. Taifede yazılı her hükme göre resme esas olan siklet ve vahitler ya tam veya ihtisar edilmiş olarak gösterilir.

Tarife maddelerinde başka türlü yazılı olmadıkça siklet üzerinden resme tâbi alan eşyanın resim haddi 100 kilo üzerinden hesap edilir.

Resme esas olan gayri saf siklet, bu gibi eşyanın milletler arasındaki ticarette emniyetle nakli için kullanılması mutat olan iç ve diş amabalâj, sargı, örtü , bendiye ve saire dahil edilmek üzere eşyanın naklidir. Başka başka tarife numarasına ait bulunan gayri saf siklet üzerinden resme tâbi olan eşya ayni ambarın içerisinde geldiği takdirde her tarife numarasına isabet eden eşyanın resmî kanunî saf siklet üzerinden hesaplanır ve tahakkuk eden resim yüzde yirmi fazlasile alınır.

Gayri saf siklete tâbi olan ile olmıyan eşya bir ambalâj içinde bulunduğu takdirde birincisinin gümrük resmi kanunî saf siklet üzerinden hesaplanır ve tahakkuk eden resim yüzde yirmi fazlasile alınır. Gayri saf siklete tâbi olan eşya ambalâj içinde gelmediği takdirde hakikî sikleti üzerinden resme tâbi olur.

Düğüm halinde gelen eşyayı taşıyan vagon ve saire nakil vasıtalarının sikleti «gayri saf siklete" ithal edilmez.

Resmî gayri saf siklet üzerinden alınan eşyanın ambalâjı milletler arasındaki ticarette bu gibi eşyanın emniyet ve selâmetle nakli için kullanılması mutat ambalâjlardan olduğu ve mazrufunun resminden daha yüksek resim verdiği takdirde, zarfla mazruf kendi resimlerine tâbi olur.

Bu sebeplerden dolayı ayrı ayrı tarife pozisyonlarına giden zarf ile mazrufun resimleri saf sikletleri üzerinden tahakkuk ettirilir.

Kanunî saf siklete milletler arasındaki toptan satışa bu gibi eşyanın emniyet ve selâmetle nakli için içine konulduğu, örtüldüğü, yerleştirildiği, tesbit edildiği, sarıldığı veya muhafaza edildiği, sarıldığı veya muhafaza edildiği iç zarflar ambalâj, sargı, bendiye, örtü, teneke, tahta kutu, şişe, hasırlı, mukavva, tahta, bobin, makara, vesair emsali maddelerin ağırlıklarının ilâvesile elde edilen siklettir."

Kanunda kanunî saf siklete ait ve saf siklete ait diğer hükümler olduğu gibi, adet veya kıymet üzerinden resim veren veya resimden muaf olan eşyanın ambalâjı hakkında da etraflı ahkâm vardır. Kanunun diğer bir maddesine göre de saat ve mücevherat konulan deriden veya deri taklidi kâğıttan veya iyi tahtadan yapılmış kılıf, kutu ve mahfazalar saf sikletleri üzerinden ve ait oldukları tarife maddesine göre resme tabi olacaklardır.

İç ambalâjlardan ayrılabilen eşyanın tarifedeki mevkiini bulabilmek için sikletini tartmak icap ettiği takdirde eşyanın saf siklet hesaplanacaktır.

Zuruftan ayrılmıyacak eşyanın tarifedeki yerini tayin için bu eşya içinde bulunduğu zarf ile birlikte tartılacaktır. Hanig eşyanın saf veya gayri saf veya kanunî siklet üzerinden resme tabi olacağı kanuna bağlı 3 ayrı cetvelde ögsterilmiştir.

Kanunun beşinci maddesine ögre hükûmet bu kanunla kabul edilmiş olan azamî gümrük resimlerini memleket dahilinde sinaî müesseselerin himaye derecelerine göre tedricen arttırarak tatbike salâhiyetlidir.

Ahdî tarifelerle tenzilât icrası kabul edilmiş olan maddelerden bu kanunla resim hadleri tezyit edilmiş olanlar hakkındaki hükümler taallûk ettikleri ticaret muahedelerinin meri bulundukları müddetçe müteber olacaktır.

Bu kanunun hükümleri 1499 numaralı tarife kanununun on beşinci maddesinde tayin edilmiş olan müddet kaydine tabi olmaksızın 31 mayıs 1933 tarihinden itibaren müteberdir

MEMLEKETTE

Konyada soğuklar

KONYA, 1. A. A. — Dört gün den beri devam eden şiddetli soğuk ve rüzgârları müteakip bu akşam başlıyan yağmur kısa fasilâlarla 12 saat yağdı. Etraftaki dağlara kar düşmüştür. Halk sevinç içindedir.

Konya sergisi

KONYA, 1. A. A. — Konya ikinci yerli mallar sergisi hazırlıklarına faaliyetle çalışmaktadır. Şimdiden bir çok fabrikalar kaydolmuşlardır. Sergi günü sabırsızlıkla beklenmektedir.

Uşakta yağmurlar

UŞAK, 1. A. A. — 15 gündenberi hava yağmurlu gitmektedir.

Dün bir eve yıldırım düşmüş ve evin eşyalarını yakmıştır. Yağmurun bundan sonra devam zararlı telâkki ediliyor.

Kesme şeker fabrikası, mensucat fabrikası, yollar ve mektep inşaları yağmurdan tatil edilmiştir.

Akhisarda dolu

AKHİSAR, 31. — Bir müddettenberi burada havalar hep yağmurlu devam ediyor. Dün bazı mıntakalara dolu yağmıştır. Dolu, ekinlere mühim zarar vermiştir.

Üç çocuğu sel aldı

LÜLEBURGAZ, 1. — Devam eden şiddetli yağmurlar bir dolu sağnağı ile neticelenmiştir. Bütün sebze bahçeleri, bostanlar, afyon ve ekinler mahvolmuştur.

Yağmurlar hâlâ devam etmektedir. Bu yüzden mısır ve pancar çapalama işleri yapılamamıştır.

Yağmur muhtelif yerlerde sel yapmış, 3 çocuk, birkaç manda sele kapılarak boğulmuşlardır.

Zonguldakta su tesisatı

ZONGULDAK, 1. A.A. — Zonguldakta su tesisatı yapılmak üzere belediyenin Emlâk bankasından yapacağı 100 bin liralık istikraza maliye vekâleti kefalet etmiştir. Cümhûriyet idaresinin vilâyetimizde kültür ve umran sahasında her gün yeni bir feyzini gören halkımız bu haberden de büyük bir sevinç duymuştur. Belediye tarafından maliye ve dahiye vekâletlelerine şükran telgrafları çekilmiştir.

Köylü gecesi

ZONGULDAK, 1. A. A. — Halkevi 3 haziranda yapacağı köylü gecesi için hazırlanmaktadır. Bayrak sevgisini uyandırmak için her köyde onar metre uzunluğundaki direklere büyük bayrağımız bütün köylülerin topluluğu ve şenliği içinde asılmaktadır.

Demiryolu mütehassısı

KONYA, 1. A . A. — Devlet demiryolları tarafından celbedilen mütehassıs M. Belve muavini, müdürü umumî Rifat Beyle birlikte tetkikat yapmak üzre şehrimize gelmişlerdir.

Bir jandarmamız şehit edildi

Cebelibereketten bildiriliyor Şehre yakın bir yerde iki hırsız tarafından bir jandarmamız şehit edilmiştir. Bugün cenazesi ihtifalât ile kaldırılmıştır. Katiller teşhis olunmuştur. Takibat devam etmektedir.

Osmanlı borçları itilâfı: Büyük Millet Meclisinde Hasan Fehmi ve Saracoğlu Şükrü Beylerin nutkları

(Dünkü nüshadan mabat)

Harbî umumî senelerinde düyunu umumiye kasalarında toplanmış olan paraları Versay muahedesi aktolunduktan, Almanyanın talîî ve markın mukaddera tı anlaşıldıktan sonra 150 milyonluk mark satın alarak Alman bankalarında depo etmek suretiyle az bir zaman sonra mark kıymeti sıfıra düşmesinden düyunu umumiye müessesesi hem müek killeri olan hamillere ve hem de Türklere hizmet mi etti, yoksa vazifemi yap tı... Hatta bu 150 milyon mark henüz kıymetini muhafaza ederken tevziatta bu parayı kullanmayıp da o devrede üç sene zarfında İstanbul piyasasından 3 milyon İngiliz ve 54,5 milyon frank mu bayaa etmeleri-türk parasına ve piyasa sına kasit değil midir? Bizim vergi ve resimlerimizden topladığı paralardan ve henüz hamillere tevzi etmeden evvel İstanbul işgal kuvvetleri kumandanlığı emrine yüzde 2 faizle bir defada 7 milyon ikinci defa da 3 milyon türk lirası ikraz ettirmek selâhiyetini nereden almıştı? Türk hükûmetinden mi yahut adedi 250 bini tecavüz eden ve bütün Avrupaya yapılmış olan hamillerden mi müsaade almıştı? Bu misaller sayılmıyacak kadar çoktur.

Esasa avdet ediyorum:

1928 mukavelesi yapılmazdan evvel bize ayrılmış olan borç müterakim faizleriyle beraber 107 milyonu tecavüz ediyordu. Esas istikraz mukavelelerine ve muharrem kararnamesine göre sene lik mürettebat düyunu umumiye maaş ve masrafları hariç olarak 5,300.000 lirayi gemiriyordu. Bu esasa göre 86 sene müddetle ve 210,221,000 lira ödemek üzre tedricen azalmak suretiyle borç kapanmış olacaktı. 1928 mukavelesi ilk senelerde iki milyon mürettebattan başlıyarak tedricen yükselmek suretiyle en çok 3,5 milyona baliğ oluyor ve itfa edilen miktarlarına göre azalmağa başlıyordu. Bu mukaveleye göre de takriben 120,000,000 altın ödemiş olacaktır. Müzakere edilmekte olan yeni mukaveleye göre senelik mürettebat 700,000 altın hesabiyle ve azamî 50 senede hesaben en çok 35,000,000 altındır. Bundan evvelce verilip de henüz tevzi edilmiyen takriben yarım milyon altın çıkarıldığı halde memleket 34,5 milyon verecektir. Bu dahi kat'î değildir. Kambiyo farkları baş para amortismanlara tahsis edileceğinden elli seneden daha çok evvel borç hitam bulacağı ve bu suretle bir sülüsün kazanılması ihtimali mevcut bulunduğunu kaydederim.

1928 mukavelesi iki mühim netice ifade eder:

Biri emrivaki haline gelen düyunu umumiye müessesesiyle vergi ve resim muayyenlerinin hazineye intikalını hukuken da tespit ederek düyunu umumiye müessesesinin ebediyen denedilmiş olması.

Diğeri de borç miktarını vasatî hesapla yarıya indirmesidir. Hakikatte bizim idealist fırka ve hükûmetimiz için de bir konak başı olmuştur. Bu konak başından sonra ikinci müzakere hükûmet Reisimiz bizzat düşünmek ve açmak istirarında kalmış ve bunu çok büyük muvaffakiyetle idare etmiştir. Tafsilâtını evvelce selâhiyetli zevat defatla izah ettiler, Burada en çok alacaklarımız olan kadım Fransız dostlarımızın da gösterdikleri hüsnüniyet ve samimiyeti kaydetmek isterim.

Yukarda işaret eylediğim umumî harbin dahilî borçlarına gelince 18 milyon olan dahilî istikraz vaktinden evvel tam faiziyle başabaş ödedik. Hazine alacaklarına da nakit gibi kabul etmekle bugün piyasada takriben iki milyon kaderi kalmıştır.

Ziraat bankasına ve diğer müessesata olan muhtelif borçları temamen vermiş bulunuyoruz. Halkla olan intizamsız borçlardan tekâlifi harbiye ve vesaiti nakliye iaşe, maaş, masraftan takriben 45 milyon liralık eski idare borlarını tasfiye ederek tediyeye mahsup ve nihayet 1,5 milyonluk tasfiyeyi düyun tahvili vermekle bitirdik,. Karşılıksız aldığımız evrâkı nakdiyeyi de tedricî dahî olsa sağlam esaslara bağlıyacak tedbirleri ve teşkilâtı yaptık.

Büyük Reisimiz ve Gazimizin kurduğu C. H. Fırkası ve Meclis hükûmeti açık alnımızla ve iftiharımızla millete ve tarihe diyebiliriz ki çok fena miras ları dahilde ve hariçte temamen haletik ve azamî menfaatinizi de temine muvaffak olduk. Bütün varidat menbaları nı hiç bir kayit ve şarta bağlı olmıyarak elinize ve emrinize hazırdır. Borç işlerinde hiç bir imtiyaz kalmamıştır. alacaklılar aylnız 8 milyon altını sizin mert sözünüze ve dürüst harekâtınıza bıraktılar.

Vatan sağ olsun. Bunu da ödemeğe çalışacağız.

Hasan Fehmi Beyin beyanatını mütea kip Kürsüye gelen Emin B.(Eskişehir) müzakereleri eyi bir surette neticelendirmiş olan Saraçoğlu Şükrü Beye teşekkür etmiş ve dün ile bugün arasındaki farkı bilmek için her türkün Hasan Fehmi Beyin izahatlarını okumasını tavsiye etmiştir.

Bundan sonra Saraçoğlu Şükrü Bey izahatta bulunmuştur.

Saracoğlu Şükrü Beyin Meclisteki beyanatı

ANKARA, 28. A.A. — B. M. Meclisi borçlar itilâfnamesinin müzakeresi sırasında Pariste' alacaklılarla itilâfı imzalamış olan Adliye Vekili Saraçoğlu Şükrü Bey şu beyanatta bulunmuştur :

Saraçoğlu Şükrü Bey (İzmir):

Muhterem arkadaşlarım, Osmanlı borçları meselesi hakkında daha bir iki kelime söylememe müsaade buyurmanızı rica edeceğim.

Hasan Beyefendi bu borçları meselesinin Emin Beyefendi tarafından ifade edildiği veçhiyle tarihi mahiyetinin memlekete yaptığı fenalıkları derin ve ciddî bir tetebbuav istinaden bizlere anlattılar. Bendeniz bu mevzu üzerine yeniden avdet edecek değilim. Ve Hasan Beyefendi tarafından söylenmiş olan kelimelere ilâve edecek sözüm yoktur. Yalnız o sözlerin bir kere daha sizler tarafından hatırmamasını rica edeceğim. O sözler hatırlanınca görülüyor ki bu memelkette yarım asrî tecavüz eden bir müddet zarfında iki devlet yan yana yaşamış Türk milletinin ve Türk topraklarının üstünde yan yana yaşamağa başlayan bu iki devlet her sene geçtikçe birisi ihtiyacına binaen diğeri parasına istinaden aralarındaki varlığı, hukukî mevcudiyeti, serveti birbirine nakletmeğe başlamışlar ve her geçen sene bunlardan birisi mütemadiyen kuvvetini artırmış diğeri de mütemadiyen zafa giriftar olmuştur. Öyle ki bu iki kuvvetten bu iki saltanattan, bu iki devletten hangisinin daha kuvvetli olduğunu bulmak için çok düşünmeğe ihtiyaç kalmamıştır. Fakat istiklâl zevkini tanımış olan hayat hakkını bütün hakların üstünde bulduğuna iman etmiş bulunan şuurlu vicdanlı maksatlı şeflerin de idaresinde memleketi kurtarmağa azmetmiş ve buna muvaffak olmuş bulunan Türk milleti nasıl osmanlı saltanatını yıkmışsa, Osmanlı borçları saltanatına da o günden bugüne kadar öbürünün gittiği yere göndermiştir.

(Alkışlar).

Bu mesele hakkında muhtelif vesilelerle sizlere arzı malûmat etmiştim. O meseleler üzerine yeni baştan avdet edecek değilim. Ancak son verdiğim izahatla bugünkü kabulünü rica ettiğimiz itilâfname arasında mevcut olan ufak tefek farkları arzetmeğe çalışacağım.

Biliyorsunuz ki daha bundan dört beş ay evvel sizlere malûmat arzettiğim zaman borcumuzun yekûnunu 926 milyon frank olduğunu ve bunun 8,5 milyon altın lira ettiğini ilâve etmiştim. Bu meblâğ yine mukavelenamenin son defa tetkik edildiği zaman ögrülmüştür ki takriben yüzde yedi milyon lira bir borcun istihalesi mahiyetinde görülüyordu. Bu borcun tediye akçesi Fransız frangı veyahut intihap edilecek diğer bir paradır.

Bu para istikrazlarda olduğu gibi hamillerin arzusuna intihabına bırakılmış, arzu ettikleri zaman her hangi birinden tediye ettirecekleri bir para değildir. Yani mukavelenin iki nevi tediye akçesi yoktur. Bir nevi tediye akçesi vardır. Bu tediye akçesi altı aylık taksitlerin hulunden mukaddem maliye ve kâletine tevdi edilmek suretiyle sureti kat'iye ve nihayede o semestr yani altı ay için tesbit edilmiş bulunacaktır. Eğer ikinci para intihap edilecek olursa bu da vaktinden evvel haber verilecek provision bununla yapılacak, tediye bu nunla olacaktır. Sonra arzu edildiği zaman birinci cins, arzu edildiği zaman ikinci cins para istenilmez. Zaman zarfında bir tek para vardır. Ve o zamanı tahdit eden ayni cins para başka cins para ile ikame edilmiyecektir. Bu geçen dört beş ay içinde mukavelede en çok nazarı dikkati celp edecek bir şey mesuliyet maddesidir. Muhtelif vezilerle neticenin ve hesapların tahmin edildiği veya görüldüğü gibi çıkmaması ihtimaline karşı derpiş edilmesi icapeden mesuliyetler bulunuyordu.

Birincisi şu idi. Şayet eski tahviller yani tahvillerel tebdil edilirken defterlerde yazılmış olan yekûn fazla bir yekûn çıkarsa ne olacaktır. Fazla bir yekûn çıksın veya çıkmasın üzerlerinden 30, 40, 50, 60 sene gibi mühim zamanlar geçmiş bulunan ve hatta bir kısmı mak buz halinde bulunan 1914 istikrazı bu cümledendir .

Bunların hatta umumî olarak taklit edilmiş ve doğrusundan eğresini tefrik etmek müşkül bulunan vaziyetlerde dahi istedik ki devletin üzerine bir mesuliyet terettüp etmesin. Eski tahviller yenilerile tebdil edilirken herhangi bir şekilde hatalar vaki olursa bunların mesuliyeti katiyen Türkiye hükûmetinin ve Türkiye milletinin değildir. İkinci mesuliyet maddesi de bu tedbirler hitam bulduktan sonra ve borcumuz haddi azamide tesbit edildikten sonra tesbit edilen nisbet olduğu tebeyyün ettikten sonra bu münasebetle şurasını arze deyim ki. Eski tahviller yenilerle değişirse çok ümit ettiğimiz gibi eski tahvillerin yanması, yakılması, mahvolması gibi ihtimallerin verdiği nisbet ve yekûn ne olursa olsun bunların kâffesi sağ tahvil olarak mükabili için 10 sene tayin olunduğu için son senenin hitamında tebdil davetine icabet etmemiş olanlarım yekûnu mukabili üzerinden ber hayat kuponlarla beraber maliye vekâletine tevdi edilecektir. Binaenaleyh bu rada yazılmış olan 962 milyon franklık borcun kâffesi behemehal hamillere gidecek değildir. Üzerlerinden birçok seneler, birçok harp seneleri geçmiş olan bu tahvillerin tahmin edilebilir ki yüz de oldukça nazarı dikkati celbedecek kadar bir miktarı noksan çıksın. Bir kere tahviller verildikten sonra diğer iki çeşit mesuliyet mevzuu bahis olmak icap ediyordu. Bunlardan birisi, biz parayi bankalara, hamillere tevdi edilmek üzre tevdi ettikten sonra herhangi bir vaka, herhangi bir hadise neticesi hamilin bu parayi almaması ihtimali var. Bu ihtimal kupon için ve imha edilecek amortisman miktarına tekabül eden tahvil miktarı için mevzuu bahistir. Bu gibi vakayi karşısında da memleketi çünkü birkaç misali vardır, bu misallerde parasını verdiğimiz halde borcumuzun ödenmemiş olmasile bizi karşı karşıya bırakıyordu. Bu aci tecrübelerden bir kere daha ders almasını tatmış bulunuyorduk. Bankaya yatırdığımız günden itibaren altı aya isabet eden müddet zarfında devleti tamamen borçtan ibra edilmiş telâkki edilecek demiştik. Bunu da kabul ettiler. Eski mukavelenamede bir de Ajan maddesi vardı. Samimiyetle huzurunuzda haysiyetine ve izzeti nefsine taallük eden mesailde gösterdiği büyük hassasiyet artık hudutlar haricinde delâyik olduğu ehemmiyetle takdir edilmeye başlanmıştır. Bu mevzu üzerinde uzun münakaşaya lüzum hasıl olmaksızın Türk milletinin haysiyetine hürmet göstermek zarureti teslim edildiği için Ajanın artık mukaveleden tayyedilmesi esası kabul edildi. (Alkışlar).

Mukavelenamede Hasan Fehmi Beyin ufak bir münasebetle işaret buyurdular. Bendeniz o zaman mevzua bir kere daha avdet edeceğim tediye akçası denilen para elyevm mevcut olan frank tır, veya onun yerine ikame edilecek olan herhangi bir tek paradır. Mukavele sarahaten derpiş ediyor ki, eğer fransız frankı sukut ederse veya resmen kıymeti kaybettirilirse hasıl olacak menfeatin yekûnu umumîsi tamamen borcun imhasına tahsis edilecektir. Borcun anasını ödemeye tahsis edilecektir. Bilmukavele yukarı çıkar veya çıkartılırsa bundan bize hiçbir mesuliyet isabet etmiyecektir. Verilecek olan frank mıktarı tenzil edilecektir. Binaenaleyh, iki çeşit tediye akçasının yukarıya doğru çıkmasından bu memleket için borcun süratle ödenmesi yolunun tutulması demektir. En son bir nokta da 928 mukavelesine göre tanzim edilmiş olan banka komisyon ve masraflarının bu mukavele ile tertip ve tanzim edilen muhtaç ve yüzdeleri arasında hükûmet lehinde büyük bir fark vardır. Yalnız, bütün bu rakamlar arasında heyeti celilenin büyük bir fark üzerine nazarı dikkatlerini celbederim.

Hasan Beyefendi vaktile yapılmış olan terhidi düyun muamelesi bu devlet hazinesine bir milyon 460 bin altına maledildiğini ifade buyurdular. Bu rakam doğrudur. Bendeniz de birkaç kere rast gelmiştim. Bu defa bizim borcumuzun eski osmanlı borçlarından ayrılarak yeni bir Türk borcu olarak tevhidi ve bu tevhit için tadilât tevzii masrafının yekûnu o zaman kabul edilmiş, olan masraf yekûnunun bizimki haddi azamî bir milyon Türk lirası tutuyordu ki, eskiden bu miktar 14 milyon idi. Bütçe encümeni reisi Hasan Fehmi Bey (Gümüşhane) yani on beşte biridir. Şükrü Bey devamla, son bir nokta olmak üzre bu müzakeremin muhtelif safhalarında inşanı tabiatile zevk duyduğu, istirap duyduğu anlar olduğunu arzedeceğim. Benim için maddî bir kıymeti olmamak, la beraber fakat meselelendirilmiş bir mevzu olmak üzre nazarı dikkatinizi celbetmek isterim, 1928 senesi mukavelesini iki meclis derpiş ediyordu. Biri borçlar meclisi, diğeri hamiller meclisi.

Borçlar meclis i5 kişiden mürekkep bulunyordu. Bunlar arasında bir tane de Türk aza vardı.

Hamiller meclisi, 6 kişiden terekküp ediyor. Aralarında Türk yoktu.

Bu defa emirnamme, haricî muharrem kararnamesi, dahilî ve haricî deyeistikraz kalmadı. Bu iki meclisin bir tek meclise tahvili kabul edilmesidir. Fakat, âzâ yekûnununun 11 veya 5 olması lâzımdı. Bu mesele münakaşa mevzuu oldu. Knedi aralarında daha ziyade münakaşayi mücip olan bir mesele bazı memleket mümessillerinin o meclise alınması iktiza ettiği idi. 8 Sandalya ve 9 azalık bir mevcutla geldiler. Yani 8 âzâ yedi sandalya vardı. Sekizli bir Fransız, bir Belçikalı tarafından birer sene münaçvebe ile işagl edilecektir. Demek ki şu şekilde 8 sandalya ve 9 âzâlı yeni meclis terekkü etmişti. Bu meclisi bir yarım azalık hakkımız olduğunu anlarak müdafaa ettik. Bu müdafamın verdiği netice bize her sene 1000 altın liralık bir meblâğın orada okuyayacak Türk gençlerine tahsisi suretile bankaya tevdi edilmesini bir mektupla neticelendirdik. Bu hadise beni memnun etmiştir. Sizi de memnun edeceğini umduğumdan bu küçük havadisi idealist olan büyük meclis âzâlarına büyük kürsiden vermek cesaretinde bulundum.

Emin Arslan Bey (Denizli) :

Maalesef bu itilâfnameyi kabul ve tasdik etmek temayülünde olduğunu bize böyle bir ağır yük bıraktıkları için ecdadımıza gücermek lâzım geldiğini söylemiştir.

Saraçoğlu Şükrü Bey, tekrar kürsiye gelerek dedi ki :

Efendim, maruzatım arasında küçük bir notum vardı. Onu arzetmeğe unutmuştum. Şimdi söyleyeceğim. 923 mukavelesi için Osmanlı borçlarından bize isabet eden borçların yekûnu umumîsi halledilirken bu borç bunların içinde kalmış bulunuyordu . Ve onun haricinde kaller avansları denilen avans, Lozan muahedesinde geri kalan ve behemehal bir müzakere neticesinde bir şekilhalle raptedilmesi iktiza dn bu borç dahi bu defa 928 mukavelesinin içinde yeri olmadığı halde yeni mukavelenin içinde yer almasıdır. Ve sizlere arzedilen mukavelelerin içinde vesaik te mevcuttur. Bunu böylece arzettikten sonra müsaade buyurursanız Emin Aslan Bey arkadaşıma cevap sadede değil hasbihal sadedinde bir iki kelimecik söyleyeceğim.

Filvaki biz ve bizden evvel bize yük bırakmış olanlara karşı kalbimizde bir infial duyduk. Yalnız Emin Aslan Beyefendi korkuyor, istikbaldeki bizim çocuklarımız ve çocuklarımızın çocukları da bizim için de ayni hissî duymasınlar. Ben kendilerini temin ederim ki, böyle bir his olanlara gelmeyecek ve belki de makûsen bir his gelecektir.

Emin Aslan Beyin söylemekte hakkı vardır. Hasan Bey tarafından alındığı söylenen bu paraların nereye ve ne şekilde sarfedileceğin bugün düşünmek bile hakikaten büyük bir istirap verir. Ve kafaları döndürecek bir mahiyettedir. Fakat bizim üzerimize aldığımız borç yekûnu 72 milyon kâğıt parasıdır ki buna mukabil elimize geçen Bağdat demiryolunun bugünkü kıymeti bin kilometre olduğuna göre 100 milyon liraya çok yakındır. Bu işte hissedarlar hissesinden başka Bağdat meselesi deye bir mesele kalmıyor. Elyevm Türkiye Cümhuriyetinin toprakları içinde bulunan kısmı 1000 kilometreyi tecavüz etmektedir.

Bir de Konya ovası istikrazı denilen bir istikraz vardır ki bir milyon altın liraya malolmuş bulunan bu işin alacak seneti elyevm Cümhuriyet Merkez Bankasının çantasında bulunuyor. Ona mukabil de verdiğimiz mütedavil bonolar gerek Irak, gerek İtalya ve gerek Suriyenin borçlarını şu veya bu şekilde halletmiş bulunan bütün devletlerin verecekleri meblâğdan altmış küsur bin altın lira kadar bir meblâğ sadece merkez bankasına itibar sıfatile bu mukavelenin kesbi katiyet ettiği tarihten itibaren girecektir.

Bir milyon lira borcumuz vardı. Alacaklı bir olduk. Vereceğimiz 962 milyon küsur lira milyon küsur bin frank kâğıt içinde, onlara isabet edenler doğrudan doğruya merkez bankasına verilecektir.

Bunun haricinde meclisin elinde Lot türklerin C. serisinden almış oldukları mütedavil bonolar mukabiline isabet edecek miktar kezalik maliye vekâletine ve hazineye ait olarak verecekler.

Bütün bunlara bizim mururu zaman münasebetile veya kaybolması, yanması, yakılması itibarile mevcut olmaması dolayisile vermeyeceğimiz miktarda bir meblâğa bağlanacak olursa görürüz ki bu iş istirap cephesinde değildir. Oldukça mütedil ve iyi bir cephede bulunuyoruz. Ve böyle bir mukaveleye işimizi raptetmiş bulunuyoruz ki devlet için de, alacaklılar için de saadetin başlangıcı telâkki edilebilir. (Alkışlar).

Bu mukaveleye «Rumeli Şimendiferi" meselesinin dahil olup olmadığı hakkında sorulan bir süale cevaben Saraçoğlu Şükrü Bey;

Bu meselenin de mukaveleye dahil olduğunu söylemiştir.

Müteakiben maddelerin müzakeresine geçilerek kabul edilmiştir.

İtilâfnamenin tasdikine ait bu mukavelnamenin müzakeresi esnasında bütçe encümeni reisi Hasan Fehmi Bey tarafından verilen izahatın aynen neşri ve borçlar işindeki yüksek faaliyetlerle Türk milleti memleketi faydasına büyük hizmet görmekle muvaffakiyetle temsil etmiş olan Saraçoğlu Şükrü Beye B. M. Meclisinin takdirlerinin izhare dilmesi hakkında verilen iki takrir kabul edilmiştir.

Mecls yarın toplanacaktır .

Birinci iflâs memurluğundan :

Bir müflise ait Sirkecide Türkiye hanında 51 numaralı yazıhane eşyasının ikinci artırması 5 Haziran 933 pazartesi günü saat on dörtte icra kılınacağından talip olanların o gün ve o saatte mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (4108)

Spor

Muhafız gücü

Yıldönümü münasebetile şenlikler yapıldı

ANKARA. 1. A.A. — Muhafız alayı muhafız Gücünün yıldönümü münasebetiyle bugün şehir içinde tezahürat ve spor sahasında şenlik yapmıştır. Saat dokuzda piyade alayı ve süvari bölükleri. bataryalar ve alay toplanma mahallinde kutlulanma merasimi yapmış ve bu münasebetle alay kumandanı kaymakam İsmail Hakkı Bey alayın tarihçesinden bahisle bir nutuk söylemiştir. Saat 12 de bütün spor şubeleri şehir dahilinde gecit resmî yapmış ve zafer abidesine çelenk koymuş ve bu münasebetle alay zabitlerinden Şefik Bey bir hitabede bulunmuştur:

Millet ve Gazi şerefine

İstiklâl marşı ile başlayan bu merasimi sporcuların Millet ve Gazi şerefine üç defa çok yaşa temennisile nihayet bulduktan sonra alay karagâhına dönülmüş ve saat 15 te Gücün yeni binasının açılma merasimi yapılmıştır. Saat 16 da spor sahasında muhtelif şenlikler yapılmış bu meyanda soyuna geyinme, çuval yarışı, iple yoğurtlu simit yimek müsabekası , alay bölükleri arasında yüz metre sürat ve halât müsabakaları 4×100 bayrak ve alafranga, ve yağlı güreşler yapılmış ve oniki kişilik süvari takımı tarafından muhtelif binicilik hareketleri gösterilmiştir. Saba çok kalabalıktı, Adliye Vekili Saraçoğlu Şükrü B., gümrük ve inhisarlar vekili Ali Rana B., büyü erkânı harbiye ve millî müdafa erkânı, bir çok zabitan hazır bulunmuştur. Davetlilere limonatalar ikram edilmiştir. Muhafız alayı kumandanı Kaymakam İsmail Hakkı B., bir hitabede bulunarak gösterilen sevgiye ve değerli yardıma teşekkür ettikten sonra Muhafız Gücünün sporu zorlukları kendine eğlence edenlerin işi olarak yaptığı ve kuvvetli ve sağlam ve neşeli yaşamanın özü ve hakkının bir desteği olarak istediğini söylemiş ve sporun gençliği nizam çerçevesine aldığını ve onabüyüklerini saymayı, onların buyruklarına umayi yaşasına tapmayı sevdirdiğini ve böyle nizamlı bir gençliğin elile dir ki, vatanın yarınına emniyet edilebileceğini ilâve etmiştir.

Bugün alayın bölükleri arasında yapılan müsabakalardan sonra dokuzuncu bölük mangası soyunma geyinmede birinci gelmiştir.

100 metre süratte dördüncü bölükten ihsan birinci gelmiştir.

Taburlar ve süvari grupu arasında yapılan halat müsabakasını üçüncü taburun takımı kazanmıştır.

4×100 metre bayrak yarışında süvari grupu birinci gelmiştir.

Alafranga güreş gösteriş için yapılmıştır.

Alaturka güreş de Halit İbrahim ile Nuri başkalarıla güreşte kazanmış ve aralarındaki karşılaşmada berabere kalmışlardır. Başaltı da Hüseyin birinci, Mustafa ikinci, başta, İsmail birinci, Hüseyin ikinci gelmişlerdir.

Muhtelif spor sahalarında çok canlı ve varlikli olan Muhafız gücünün yıldönümü bütün sporcular ve sporu sevenler tarafından hararetle tebrik edilmiştir.

Mi liyet'in romanı: 18

ERKEK KISMI SARIŞINA BAYILIR

Yazan: Anitaloos *Tercüme: Kamran Şerif*

ellerine geçirebileceklerine kani olurlar. Böylelikle mütemadiyen mağazalara gidip ufak tefek satın alırız. Bir az meyus olmağa başladılar mı, bir çantamı açarım, taklit tacı görürler, gene ümide düşerler, gene para sarfederler. Nihayet taklit tacı çaldırırsam da bir şey lâzım gelmez, çünkü Louis ile Robber cidden çok hoş insanlar.. Ne de olsa onlara biraz yardım etmek lâzım... Sonra Lady Francis Beekman'ın kucak dolusu para sardip tacı çaldırdıktan sonra onun yalancı olduğunu anlaması cidden pek eğlenceli bir şey olacak. Çünkü Lady Francis Beekman ömründe elmas taç görmemiştir. Onun için elmas taklidi taç onu mükemmel surette aldatır. Bu suretle Louis ile Robber de çektikleri bunca zahmete mukabil bol bol para almış olurlar.. Taklit taç, haydi olsun olsun da 65 dolar olsun... Halbuki dükkân dükkân dolaşıp birçok güzel şeyler satın almak için 65 dolar feda etmişiz, çok mu?.. Bahusus satın aldığımız şeylerin parası, Lady Francis Beekman'dan çıkacak olursa...

Bu suretle Lady Francis Beekman da ellerinde kendilerini müdafaa edecek bir erkek olmadan Paris gibi bir yerde tek başlarına kalmış iki Amerikalı kızcağıza ağzına geleni söylemenin ne demek olduğunu anlar ve ağzının payını alır...

Ben bu fikrimi Dorothy'ye söyleyince Dorothy yüzüme baktı, baktı:

— Senin kafan hakikaten bir mucize! dedi.

Sonra fikrini izah etti:

— Senin kafan tıpkı radyoya benziyor... Günlerce dinlersin, dinlersin. Adamakıllı bir şey işitilmez. Nihayet meyus olmıya başlarsın... Tam ayağının altına alıp parçalamıya hazırlandığın sırada bir şey duyulur: O duyulan şey bir şaheserdir!..

Derken Louis geldi. Dorothy:

— Yarın Robber'le birlikte gelip bizi sokağa çıkarır mısınız? dedi. Bir az öteberi alacağız.... Gelirseniz pek iyi olur!

Louis babasına sordu. Babası da:

— Peki! dedi.

Sonra bizi bu gece The Foley Bergere (1) denilen bir tiyatroya davet ettiler.

— Pariste oturan bütün Fransızlar, aralarında Amerikalı görmekten çok haz duyarlar. Bu da bizim için Foley Berger'e gitmek için bir mazeret olur, dedi.

Biz de :

—Gideriz, dedik.

Şimdi Dorothy ile sokağa çıkıp elmas taklidi bir taç satın alacağız. Sonra, yarın Louis ile Robber ufak tefek almak için bizi sokağa çıkardıkları zaman neler alacağımızı şimdiden tasarlamak için mağaza camekânlarını seyredeceğiz.

Doğrusu işler hep tıkırında gidiyor. Çünkü ne de olsa, Mister Eisman Parise gelinciye kadar birlikte sokağa çıkmak için insana ihtiyacımız var. Sonra Mister Eisman daima ister ki ben aklı başında insanlarla sokağa çıkayım... Sonra Louis ile Robber pek aklı başında olmasalar bile Mister Eisman'a:

— Ne yapalım, onlardan fransızca öğreniyorduk. deriz.

Vâkıâ fransızca öğrenmiyorsak ta Robber'in konuştuğu ingilizceyi bayağı anlamıya başladım. Onun için Robber Mister Eisman'ın önünde konuştuğu zaman ne dediğini ben anlıyacak olursam, belki de Mister Eisman beni fransızca öğrenmiş zannedecek!

2 Mayıs

Dün gece Foley Gergere'e gittik. Cidden ilâhi bir yer! Cidden çok artistik bir yer: bütün kızlar çıplak oynıyorlar. Kızlardan biri Louis'nin ahpabı imiş. "Çok iyi kızdır,, diyor. Hem daha 18 yaşındaymış. Dorothy bunu işitince:

— Louis, — dedi — bu kız sana kıtır atmış galiba.. On sekiz yaşında bir kızda bu kadar kirli bacak nasıl bulunur?

Bunun üzerine Louis güldü, hele Robber cidden çok fazla güldü. Hâsılı Dorothy'nin Foley Bergere'de çok arsızlığı üstündeydi. Burası cidden artistik bir yer. Onun için ben kendi hesabıma, Foley Bergere gibi böyle artistik bir yerde bu kadar gülmem doğrusu..

Foley Bergere'e giderken yalancı elmas tacı takmıştım. Yalancı taç bir elmas muhamminini aldatacak kadar sahici duruyordu. Onun için Louis ile Robber gözlerini ondan güç ayırıyorlardı. Maamafih beni hiç rahatsız etmediler, çünkü tacı sımsıkı başıma bağlamıştım. Eğer onları dükkân dükkân gezdirip bir çok şey satın aldırmadan tâci kaptırırsak pek fena olurdu.

Artık bu sabah öteberi almıya gidiyoruz. Robber erkenden geldi, misafir odasında Dorothy ile oturuyor, Louis'yi bekliyoruz. Elmas tacı ne kadar mühimsemediğimi göstermek için onu misafir odasında masanın üstünde bıraktım, bıraktım ama Dorothy de Robber'i gözhapsine aldı. Louis'nin misafir odasına geldiğini Robber'i öperken çıkardığı şapurtudan anladım. Sahi Louis her zaman Robber'i öper. Dorothy bu işe de epeyce sinirleniyor.

Ben de şimdi onların yanına gideceğim. Elmas tâcı çantama koyacağım ki Louis ile Robber onun uzak bir yerde olmadığını anlasınlar. Çarşıya gidiyoruz. Lady Francis Beekman'ı hatırladıkça gülmemek için kendimi zor zaptediyorum.

3 Mayıs

Dün cidden nefis bir gündü. Louis ile Robber bize bir çok güzel hediyeler aldılar. Üstlerindeki bütün frankları sarfettikten sonra meyus olmıya başladılar. Onların meyus olmıya başladıklarını görünce ben bir blûzu prova etmek için prova odasına gitmek bahanesile çantamı Robber'e verdim. Bu hareketim onları epeyi keyflendirdi. Fakat Dorothy yanlarında kaldı, bir hiyanetlik yapmasın diye Robber'den gözünü ayırmadı. Fakat ne dersiniz, çantayı ellerinde tutmak bile onları bayağı sevindirdi.

(Devamı var)

(1) Folie Bergére

Muhterem Vatandaş; **Asipin Kenan**

Komprimeleri Sıhhat Vekâleti Celilesinin müsaadei mahsusasile imal edilen bu müstahzar seni Avrupadan gelen ve pahalı satılan muadillerinden kurtaracaktır. BAŞ AĞRISI, NEZLE, SOĞUK ALMA, GRİP gibi hastalıkların en birinci ilâcıdır. Kıymeti ve faidesi olmadığını isbat edene 10,000 lira ikramiye verilir. (3943)

ADAPAZARI TÜRK TİCARET BANKASI ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Hissedarlar umumî heyetinin verdiği karar ve selâhiyete istinaden sermayemizin daha üçyüz bin lira tezyidi için yüz elli bin liralığı nama ve yüz elli bin liralığı hamiline mahsus hisse senedi ihracı İdare meclisince karar altına alındığından talip olanların Haziranın onbeşine kadar bankamızın merkez ve şubatına müracaat eylemeleri rica ve eski hissedarların satışta tercih olunacakları ilân olunur. (4075)

İş Bankası kumbara ikramiyelerini bir misli çoğaltarak 10.000 liraya çıkardı

Bundan sonra her keşidede 5000 lira ikramiye verilecektir

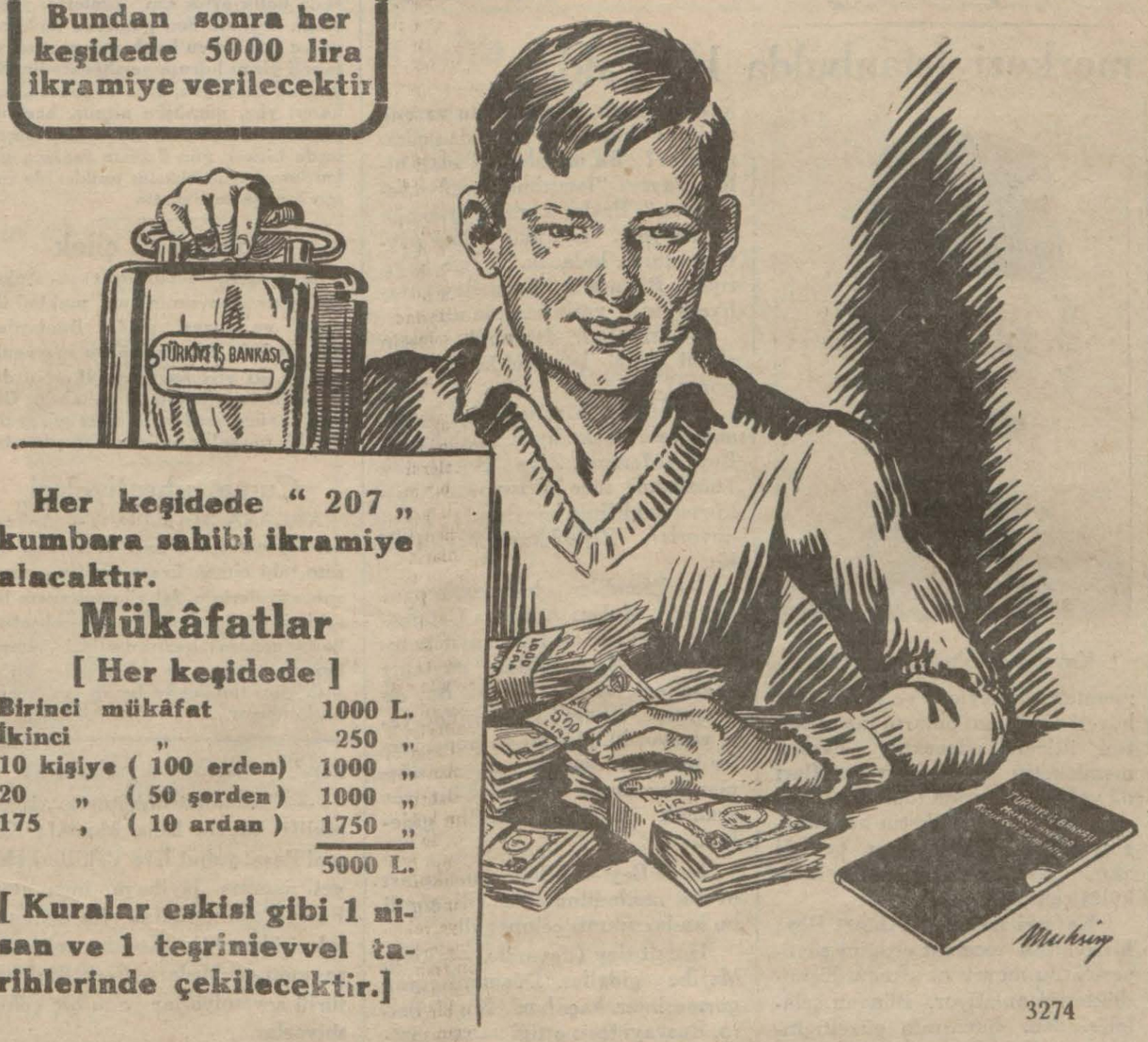

Her keşidede " 207 „ kumbara sahibi ikramiye alacaktır.

Mükâfatlar

[Her keşidede]

Birinci mükâfat	1000 L.
İkinci „	250 „
10 kişiye (100 erden)	1000 „
20 „ (50 şerden)	1000 „
175 „ (10 ardan)	1750 „
	5000 L.

[Kuralar eskisi gibi 1 nisan ve 1 teşrinievvel tarihlerinde çekilecektir.]

3274

Sadık Zade Aslan Kaptan BARTIN POSTASI

KEMAL

vapuru

her hafta pazar günü saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kurucaşile, Cide, Inebolu, Evrenye, İlişe ve Abanaya azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığa müracaat. Telefon: 22134. (4115)

Alemdar Zade Mehmet vapuru

BÜLENT

Vapuru 4 Haziran Pazar günü Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Mapavri ve Pazara azimet ve avdette ayni iskelelerle Sürmene, Vakfıkebir, Görele, Ünye ve Ayancık'a uğrıyarak avdet edecektir.

Acentası Alaiye han No. 1. Telefon, 21037. (4066)

SEYRİSEFAİN

Merkez acentası Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 2,3740.

2 - Haziran - Cuma Mudanya postası yapılmıyacaktır. 3342

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

Yeni tertibin 2. ci keşidesi

11 Haziranda dır

Bu keşidede Büyük ikramiye

35,000 Liradır

Mükâfat 50,000 Liradır 3273

KAPPS

Alman kitapçı, Alman kitapları en ucuz satar, Beyoğlu, İstiklâl caddesi 390, İsveç sefareti karşısında.

3997 2586

KOCAELİ

VAPUR ŞİRKETİNDEN :

5 Haziran 933 pazartesi gününden itibaren 4 ay devam etmek üzre yaz sür'at tarifesinin tatbikine başlanacaktır. Tafsilât için el ilânlarına ve acentelere müracaat edilmesi. Telefon: 22043. (4079)

Dr. A. KUTİEL

Karaköy'de Abdullah Efendi lokantası sırasında 33 numaraya TAŞINACAKTIR. — (3993)

3 üncü kolordu ilânları

39. A. Satınalma Ko. dan: Tiredeki kıt'atın ihtiyacı olan 107604 kilo un kapalı zarfla münakaşaya konmuştur. İhalesi 8 Haziran 933 perşembe günü saat 14 tedir. Münakasa şartnamesi İstanbul 3. K. O. ve İzmirde Mst. Mv. SA. AL. Komisyonlarında mevcuttur. Taliplerin günün de teminat ve teklif mektuplarile Tire'de SA. AL. Komisyonuna müracaatları. (3063)

(2257) 3301

* * *

K. O. merbut kıt'alarile 1. F. ihtiyacı için açık münakasa ile 4.800 kilo zeytinyağı satın alınacaktır. İhalesi 19 Haziran 933 pazartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. komisyonuna gelmeleri. (183)

(2421) 3326

* * *

69. Alay. Sa. Al. Ko. dan : Safranboludaki kıt'alar ihtiyacı için 60,000 kilo Sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 22 Haziran 933 perşembe günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel Safranboluda Satınalma Ko. na müracaatları. (3078)

(2515)

* * *

4. cü F. SA. AL. KOM. dan:

Edremit'teki kıt'at hayvanatı ihtiyacı için 260000 kilo kuru ot kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 21 Haziran 933 çarşamba günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün İstanbulda 3. K. O. Ankarada M. M. V. Balikesirde K. O. SA. AL. KOM. larına münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel Ticaret Odası tastiknamesi ve teklif mektuplarile Edremitte Fırka SA. AL.KOM. nuna müracaatları. (3067) (2392)

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Harbiye ve merbutu bulunan mektepler ihtiyacı için yirmi bin kilo koyun eti ve on bin kilo sığır eti 18 Haziran 933 pazar günü saat 14,30 da kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnameyi görmek için her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını komisyon riyasetine vermeleri, (641)

(2254) 3300

* * *

Harbiye ve merbutu mekteplerin ihtiyacı için 7000 kilo zeytin tanesi ve 7000 kilo beyaz peynirin 20-6-933 salı günü saat 14,30 dan on yediye kadar ayrı ayrı açık münakasaları yapılacaktır. Şartnamesini görmek için ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (655) (2347)

3320

Eyüp Sulh icrasından :

Adet	Cinsi	Kıymet
1	Büfe	20 lira
1	4 gözlü konsol	10 „
1	Etrafı çerçeveli ayna	4 „
1	İçerisi cevizden mamul gramofon	8 „
1	Yer halısı	3 „
1	Divar halısı	2 „
1	Göbekli konsol saati	2 „
1	Büyük duvar halısı	3 „
1	İki kişilik karyola	15 „

Balatta köprü başı karabaş mahallesi bereket sokak 17 numaralı hanede mükim Leylek Koçonun borcundan dolayı tahta hacıza alınan balâda cins ve nevileri ve takdir olunan kıymetleri gösterilen eşyaların Eyüp icra dairesince paraya çevrileceğinden ve satış günü bulunan haziranın 5 inci pazartesi gürü Şehremaneti sandal bedestenin bil müzayede satılacağından talip olanların yövmü mezkûrda mezkûr bedestende hazır bulunmaları ilân olunur. (4112)

Devredilecek ihtira beratı

Nişadır tuzu istihsaline mahsus cihaz hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 9 Haziran 1928 tarih ve 1480 numaralı ihtira beratı üzerindeki Hukuk bu kere başkasına devir veya icara verileceğinden bu bapta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da, Bahçekapı'da Taş Hanında 43-48 numaralarda kâin vekili H. W. Stock efendiye müracaat etmeleri ilân olunur. (4096)

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.	Hisseye göre muhammen K.
457	Feriköy	Kuyulubağ		Ahşap hane	Tam	76	1000 „
458	Beyoğlu	Hüseyinağa	Altın bakkal	Kâgir „	14/96	15	2044 „
459	„	Firuzağa		„ apartıman altı kat ve daire	1/4	1	10000 „
460	„	Kamerhatun	Fesligen	Ahşap hane	Tam	36	1000 „
461	„	„	Karnavola	Arsa	„	56	200 „
462	Kasımpaşa	Camiikebir	Tersane kapısı ve Börekçi S.	Kâgir hane ve ahır	„	2/17	1500 „
463	Beyazıt	Emin Bey	Okçular başı	Kâgir dükkân üstü odalar	1/2	68	1000 „
464	Divanyolu	Atik Ali Paşa	Sofucu han	Oda orta kat	Tam	14	300 „
465	„	„	„	„ alt kat	„	13	300 „
466	Topkapı	Bayizitağa	Meyhane	Ahşap hane ve dükkân	„	12/14-1	1500 „
97	Kandilli	Yeni kuyu		Ahşap hane ve bahçe		6/40 5	120 „

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakten veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarda evsafı yazılı gayri menkullerden 459 sıra numaralısı şartnamesine tevfikan kapalı zarfla diğerleri açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. Kat'i ihaleleri 12/6/933 pazartesi günü saat on beştedir. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır. Kapalı zarfla müracaat edecekler yevmi mezkûrde saat on beşe kadar zarflarını bankamızda müteşekkil satış komisyonuna tevdileri lâzımdır. Senei haliye vergisile belediye rüsumu müşteriye aittir. [2428

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Banka Kommerçiyale İtalyana

Sermayesi 700,000,000 (İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, frank, İngiliz lirası veya doları frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde otellerde vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakikî sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir. 3268

Gedikpaşa'da Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Kumaşı anbardan verilmek suretile (2500 ilâ 2750) takım serpuş ve tozlukla beraber kışlık elbise imaliyesinin kapalı zarf münakasası 17 Haziran 933 cumartesi günü saat onbeşte yapılacağından isteklilerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için ilk teminatı maliyeye yatırarak alınacak makbuzla mezkûr günün muayyen saatinde komisyonumuza müracaatları.

(2398 3324

İstanbul Belediyesi ilânları

Beşiktaş Belediyesinden : Beşiktaş Vişnezade mahallesinin İdadi caddesinde Belediyece istimlâk edilen 16/149 No. lı hane enkazının 30-5-933 tarihinde yapılan müzayedesinde verilen fiatın haddi lâyıkında görülmediğinden 15-6-933 perşembe günü saat 14 te tekrar müzayedeye konacağından talip olanların Encümene müracaatları. (2512)

Milli Müdafaa Vekâleti Hava Müsteşarlığından:

Kısım: 1

Istanbul - Eskişehir - Ankara

27 Mayıs 933 ten itibaren

Türkiye hava postaları

Cumartesi, Pazartesi, çarşamba

Şarka doğru İstanbul - Ankara Hareket	Muvasalat	ISTASYON	Garba doğru Ankara - İstanbul Hareket	Muvasalat
8:30		Yeşilköy " İstanbul „		17:40
	9:40		16:30	
10:00		Eskişehir		16:10
	11:10		15:00	
		Ankara		

Taşhandan saat 14:30 da hareket edecek olan hava hattına ait hususî otomobil " Ankara Palâs „ oteline uğrayarak yolcuları ücretsiz olarak Tayyare meydanına getirir. 2408

3325

Üsküdar malmüdürlüğünden:

Mevkii	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	No.	Muhammen kıymeti	Hissesi
Üsküdar	Gülfem	KR.Ahmet	Dükkân	120/140	4320	Tamamı
„	Yeni Maha. ve caddesi		Hane	183/157	254	27/160
„	İcadiye	Çamlıca	„	79	937 50	300/480

Yukardaki emlâke talip zuhur etmediğinden bir ay zarfında satılmak üzere müzayedeye konulmuştur. Müzayedesi 22-6-933 perşembe günü saat on beşte pazarlıkla Üsküdar malmüdürlüğünde. (2346)

3314

Ankara Milliyet Postası

Ankaralının Defteri

Hayat meselesi mi, hissiyat meselesi mi?

Hükûmet merkezi İstanbulda kalacak!.

3 Şubat 1921

Hükûmetin teklifi, kuvvetli sebeplere istinat ediyordu: İstanbul, şüphe yok ki, misakı millî hududu nun içindedir. İstanbulu, her ne pahaya olursa olsun, yabancılara bırakmak, akla gelmez. Yalnız bugünkü vaziyette anlaşılan hakikat, misakı millî hududu içindeki bütün topraklarımızı aldıktan son ra bile hükûmet merkezini İstanbulda bırakmanın doğru olmıyacağıdır. Sebepler; siyasîdir, askerîdir, idarîdir. Burada yeni bir hükûmet kurduk. Ankarayı da muvakkat kaydiyle merkez ittihaz ettik. Mücadelenin ne kadar süreceği belli değildir. Hükûmet teklifinin esasında, derhal bütün teferruatiyle yeni bir şehir, yeni bir paytaht kurulması düşünülmiyor. Fakat mademki, mücadelenin devamı müddetince hükûmet merkezi Anadoluda bulunacak, bu yerin şimdiden tayininde fayda vardır. Devlet bütçesinin yeni inşaata müsait olmadığı doğrudur. Fakat, hiç olmazsa müstakbel merkezin plânı şimdiden hazırlanabilir. Hattâ bugün yaşamak ve oturmak için yapmağa mecbur olduğu muz bina ve müesseseler, plân dahilinde yeni merkezde kurulur. Bu fikirde iddia edildiği gibi israf değil, tasarruf vardır!

Eğer meseleye hissiyat cephesinden değil, hayat cephesinden bakılsa idi, hükûmetin teklifi mut laka kabul edilirdi. Maatteessüf öyle olmadı.

* * *

Müzakerenin cereyanından anlaşıldı ki, Hükûmetle Meclis arasındaki ihtilâf esastadır: Hükûmet merkezini Anadoluda tesis etmek, lâzım mıdır, değil midir? Hükûmet, evet, diyor; Meclis ise aksini iddia ediyor. Bazı mebusların fikirlerine göre her hangi bir tetkik heyetinin mesaisinden fayda beklenemez. Çünkü böyle bir heyet, tesire kapılmaktan kurtulamıyacak; hangi

Kayseri Meb'usu Ahmet B.

memleketin beyleri ve ağaları bu heyeti ağırlarsa, onların memleketini iltizam edecektir. Esasen memleketin bilinmiyen tarafları da yoktur. Burada toplanan (Heyeti celile), memleketin her köşesini bilir. Karar zamanı geldiği zaman, en iyi yeri bulmakta müşkûlât çekmez!

Kayseri mebusu Ahmet Bey; hissiyattan tecerrüt ettiğini söyliyerek, bu mevzu etrafında düşündüklerini anlatıyor, Bünyan şelâlelerinden, havasının güzelliğinden, memleketin vasatında bulunduğundan bahsederek, yeni hükûmet merkezinin Kayseride kurulmasını teklif ediyor.

Konya ve Sivas mebusları da kendi memleketlerini hatırlatıyorlar. Rejiyonal mülâhazalarla ortaya sürülen bu teklifler; şaka, hande ve neticede ret ile karşılanıyor.

Hakikatte hükûmetin istediği şey, iptidaî bir tetkikten ibarettir. Esbabı mucibesinde izah ettiği gibi, İstanbulu istirdat ettikten sonra da böyle bir zaruret karşısında bulunacağız: "Memleketin başka yerinde bir hükûmet merkezi aramak, İstanbuldan vazgeç mektir!" hükmünü nereden çıkarıyorlar? Bu meselede Tunalı bile coşuyor: "İstanbulu nasıl bırakıyoruz? Başka paytaht aramağa lüzum yok.. İstanbul daima paytaht olarak kalacak..." diye bağırıyor. Bir aralık Ferit Bey (Maliye Vekili) yerinden söz atıyor:

— İstanbul, İstanbul.. Niçin şimdi gidip İstanbulda oturamıyoruz?..

Bu sözler, Meclisi daha ziyade asabiyete sevkediyor. Salâhattin Bey (Mersin), Ziya Hurşit Bey (Lâzistan) söze karışıyorlar. Hükûmet teklifinin aleyhinde bulunuyorlar. Ziya Hurşit Bey diyor ki:

— Efendiler, bu mesele yeni değildir. Bulgar orduları Çatalcaya geldiği zaman bazı zayıf kalpli insanlar, İstanbuldan paytahtı nakletmek istediler. Ferit Bey de o zaman "İfham" gazetesinde yazı yazıyordu. Hakikî vatanperverler bunu reddettiler. Bugün düşman karşısında *muvafık* bir yer aramak istiyorsak Merihe gidelim...

Ferit Bey — Silâh fabrikaları ovakit nakledilmiş olsa idi, şimdi bu kadar sıkıntı çekmezdik.

Hurşit Bey (devamla) — Evet, Merihe gidelim. Düşmanlarımız görmesinler, kaçalım. Büyük Petro, Rusyayı tesis ettiği zaman, hattâ muharebe devam ettiği bir zamanda Neva nehri sahilinde Petersburg'u yapmıştır....

Maliye Vekili — Bugünkü paytahtları nerede?...

Hurşit Bey — Moskovaya gelmesi başka bir sebeptendir. Petro diyordu ki, benim milletim geri gitmiyecektir, daima ileri gidecek...

Müzakere, saatlerce devam etti. Neticede alınan karar menfi oldu. Mevsimsizdir, hatalıdır, siyasete uyğun değildir; diye hükûmetin teklifi reddedildi. Bu neticeden müteessir olan bazı mebuslar, kendi aralarında diyorlardı ki:

— "Kabahat hükûmette.. Eğer teklifi Meclis Reisi Mustafa Kemal Paşa, yahut İcra Vekilleri Heyeti namına lâyihaya imza atan Fevzi Paşa müdafaa etse idi mutlaka sökecekti. Keskin zekâsına rağmen, mebuslar, Ferit Beyi bir türlü sevemiyorlar onu hiç çekemiyorlar.

Meclisin kararı, tam bir kanaat mahsulü müdür, yoksa ateşe dokunmaktan çekinmek gibi bir mülâhazadan mı doğmuştur? Eğer ikinci sebep, hükûmetin teklifinin reddine sebep olmuşsa çok acınmak lâzımdır. Çünkü giriştiğimiz mücadele, yarın öyle büyük, tehlikeli, radikal kararlar, tedbirler, almayı icap ettirecek ki, bu karar ve tedbirler, ancak demir iradeli insanlardan, ihtilâl meclislerinden doğar!

MİLLİCİ

Balık çekiliyor

İstanbul'da çifti 5 kuruş Ankara'da tanesi 20!

ANKARA, 31 (Milliyet) — Ankarada balık artık son günlerini yaşamağa başladı. Son günlerde Ankaraya en çok gelen balık palamuttur ve tanesi yirmi kuruşa verilmektedir. Kayanın okkası yüz, kefalin seksen, kalkanın yüz, gümüşün altmış, barbunyanın ise iki yüz elli kuruştur.. Geçen lerde birkaç gün üstüste fazlaca gelen bir buçuk okkalık torikler de seksen kuruşa satılmıştır.

Ankara'da çilek

ANKARA, 31 (Milliyet) — Ankara haline mevsimin en makbul iki meyve ve sebzesi geldi. Bunlardan biri çilektir. Dün gelen bu meyvenin okkası iki yüz kuruştur. İkincisi domatestir ve çilekten de bahalıdır. Okkası üçyüze verilen domates yüzer dirhemlik parçalar halinde kapışılmıştır.

Cuma ruhsatiyeleri

ANKARA, 31 (Milliyet) — Ankara belediyesince altı sınıf üzerinden ücrete tâbi olmak üzere verilen cuma ruhsatiyelerinin daha muntazam bir eşkle ifrağı için badema her ruhsatiye başlangıcının haziranın biri olması kararlaştırılmış ve ruhsatiyeler bu esasa göre tanzim ve hesap edilmeğe başlanmıştır. .

Edebiyatta Ankara

Ankarayı anlatmıya kendini veren bir muharrir Tagordan şöhretli olabilir!

ANKARA 31 (Milliyet) — Eğer Falih Rıfkı ve Aka olmasaydı, Ankaranın edebiyatımızda yeri olmayacaktı desek yalan olmaz. On on beş yıldan beri her şeyimizde en büyük hissesi, en yüksek yeri olan Ankaranın edebiyatımızda böyle büyük yeri yok. Hoş, baştan başa dirilmemiz demek olan İstiklâl mücadelesi de edebiyattaki baş yerini yeni yeni almaya başladı ya.. Bizde, bilmem, kendi ürkekliğimizden mi yoksa frenk taklitçiliğimizden mi nedir, öteden beri, romanlarda, memleket, kasaba ve köy isimleri nokta nokta geçilir: B.... şehri, * * * vilâyeti, ... köyü gibi. Romancılarımız, tasvir kudretlerine mi güvenemezler, tasvir kudretlerine mi güvenemezler; görgüleri mi arzdır ve değersizdir? Bilinmez. Muayyen bir mekân ve zaman içinde cereyan etmiyen, cereyan ettiği tesbit edilmemiş olan hangi vak'anın iptidaî bir hayal mahsulünden farkı kalır?. Yakup Kadrinin Yabanında bir tek köyün adı yoktur, çünkü o her köydür. Falih Rıfkının "Roman" ı yalnız İstanbulu eline almakla, yalnız eski klâsik romanların bariz eksiği olan mekân ve zaman dekorunu çizmekle başlı başına eşsiz derecede güzel ve kudretli bir roman olmuştur. Tabiatile, kendimin birkaç manzumesini bahsin haricinde tutarak söylüyorum ki: Şiirlerimizde Ankaranın adı henüz geçmemiş sayılabilir. Kemalettin Kâminin bir şiirinde onun bir mısraının sonuna kafiye getirilmiş olduğunu hatırlıyorum.. Halbuki: Ankara, bütün bir yeni Türklük değil de nedir?

Falih Rıfkı, daha bundan sekiz sene evvel "Yeşil Ankara" terkibini bulmuş adamdır. O zaman, bu terkibi yazısına koyacak imanı içinde yeşertmek, o zamanki imkânsızlıklar ve inanmamazlıklar içinde, Ankarada bir çam büyütmekten daha alımlı ve zorlu bir iş olsa gerektir.

Sonra Aka Gündüz, romanında Ankaradan bahsetmek değil; birçok romanlarını Ankara için yazmıştır diyebiliriz.. Fakat ne çare ki: Ankarayı bir kül halinde, bütün hayatı, hayatiyeti, manzarası ve sakinlerile canlandıran bir romana, bir piyese, bir manzumeye henüz kavuşmuş değiliz..

Bütün Avrupanın bir yeni ufuk diye gözünü diktiği engin Rus edebiyatı, bir step, bir bozkır edebiyatı olduğu için öyle her eşinden başka, her edebiyattan olgun, geniş, ihatalı ve kıvamlı olmuştur.. Ve Ankara, orijinal bir bozkırın üstüne kanat germiş bir kartaldır. Edebiyatta; Ankara, o kadar bakir, o kadar harcanmamış bir mevzudur ki: Ankarayı anlatmıya kendini veren bir insan, Hindistandan bunak ve sıkıntılı Avrupa zevkine yeni havacıklar getirmekle beynelmilel olan bir Tagordan daha meşhur olabilir ve bir Maksim Gorki gibi hatırı sayılacak kadar çok okunur.

Daha geçen gün, Maarif vekili, Ankaranın civarında eski ve eşsiz bir Türk medeniyetininbakiyelerini bulup çıkardı; bunların birkaçı, öyle metrelerce eşmekle ve günlerce aramakla çıkmadı; bir tarla duvarının dibinde, bir kulübe eşiğinin yanında görüldü... Ve beş altı ay evvel; bir mühendis arkadaşla Ankara civarında bir yeni maden sahasının keşfine gittiğimiz zaman molibren cevherini az çok havi taşları bir bekçi kulübesinin duvarındaki taş kırıklarında, göz önünde bulduktu..

İşte; Ankara, edebiyat için böyle el sürülmemiş bir hazine, işlenmemiş bir cevher gibi gözönünde duruyor..

Yalnız edebiyat için değil; resim için de öyle (*). Falih Rıfkının dediği gibi resmimiz hâlâ Kuşdili çayırında natür mort otluyor.. Ankarayı bir fotoğraf gibi, yalnız en büyüğünün resmi ile, yalnız kalesinin görünüşile tesbit edip geçen resim, hilkatin ilk zamanlarında bu görgü ile mevcut olsaydı ne çıkardı ve bu gün fikirlerin cennetine kavuşsa ne yapabilir?

Behçet KEMAL

(*) Kalemini ve fırçasını ayni eşsiz maharetle kullanmasını bilen Elif Nacinin bu bahsi uzun ve salâhiyetli olarak deşmesini bekleriz.

Ev idaresi sergisi

ANKARA, 1 (Telefonla) — Elektrik ve Havagazı şirketinin şehir lokantasında tertip ettiği ev idaresi sergisi bugün merasimle açıldı. Bu faydalı sergi 9 gün devam edecektir.

PARA

YALNIZ KUMBARA İLE

BİRİKMEZ

Ev idaresinde iktısadî hareket sizi rahata ve refaha kavuşturur.

ANKARADA Şehir Lokantasındaki Ev İdaresi Sergisini Geziniz!

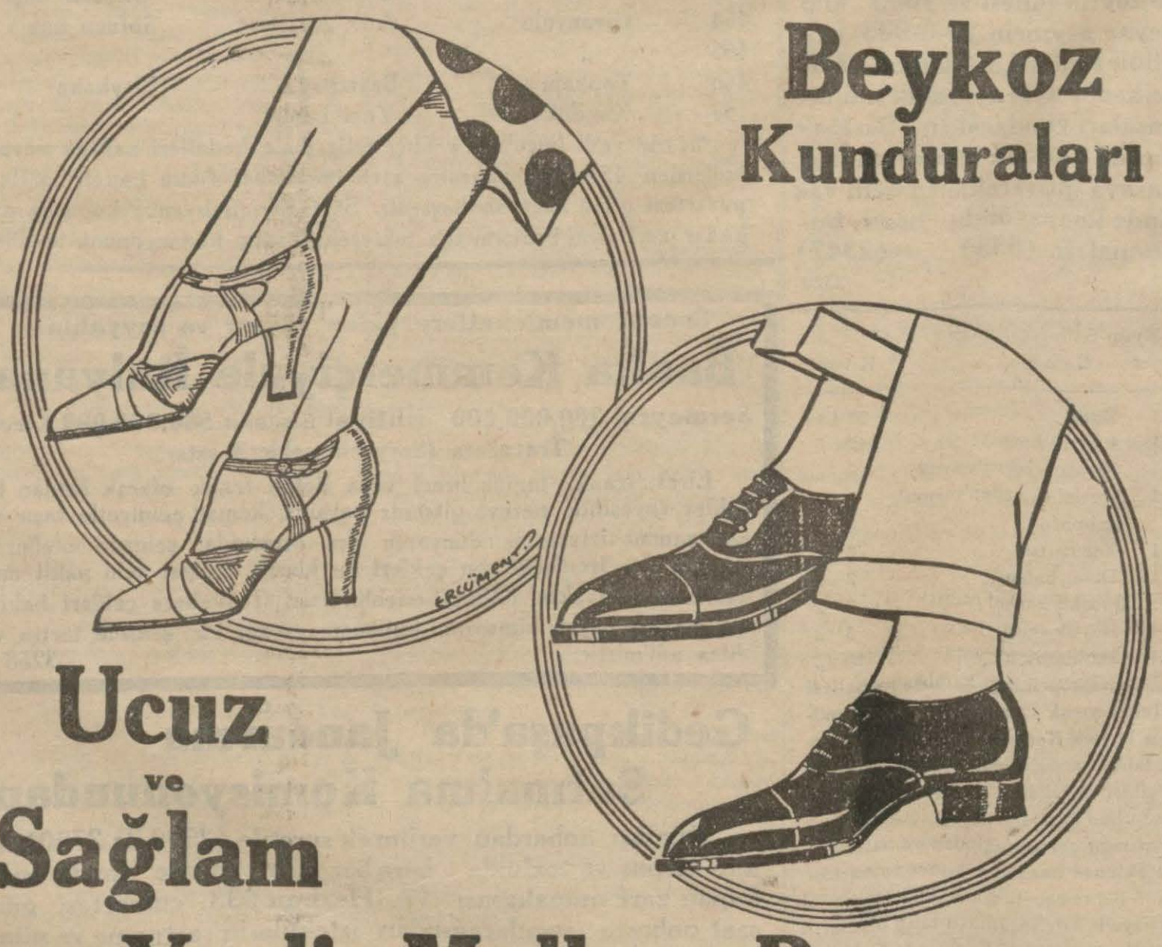

İstanbul 4 üncü İcra memurluğundan

Emniyet Sandığı namına birinci derecede ipotekli olup tamamı 1467 lira kıymeti muhammeneli Edirne Kapısında Haci Muhittin mahallesinde camii şerif sokağında eski 30 yeni 68 numaralarla murakkam maa mahçe bir bap hanenin tamamı açık arttırmaya konmuş olup şartnamenin 1-6-933 tarihinden itibaren dairemizde herkes tarafından görülebileceği gibi 10-7-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere 25-7-933 tarihine müsadif salı gün ü yine saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde yapılacak olan arttırmasında gayri menkul en çok arttırana ihale edileceğinden taliplerin muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini veya millî bir Bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Müterakin vergiler ile vakıf icaresi ve Belediye ye ait tenvirat ve tanzifat rüsumları müşteriye aittir. 2004 numaralı İcra ve iflâs kanununun (126) maddesinin dördüncü fikrasına tevfikan bu gayrımenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını, ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrâkı müsbitelerile bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları cihetle alâkadaranın işbu maddenin mezkûr fikrasına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 932-2403 dosya numarasile müracaatları ilân olunur. (2513)

DOKTOR

HORHORUNİ

Her gün akşama kadar hastalarını Eminönü Valide kıraathanesi yanındaki muayenehanesinde tedavi eder.

Tel. 2,4131 (3707).

3283

İstanbul asliye mahkemesi birinci hukuk dairesi ticaret kısmından :

S. S. C. İ. hükûmeti İstanbul Cenral konsoloslığuna izafeten avukat Isak Sages Bey tarafından müekkilinin Beyoğlu'nda Tarlabaşında Macar caddesinde Agut Hanımda mükim Hafız Ahmet Efendiye kiraladığı Büyükderede piyasa caddesinde Sovyet sefarethanesinin İlâtisalinde kâin Bülbül nam gazinonun bedeli icarı olarak 1931 ve 1932 senelerinden gayri ez tediye alacağı olan 625 liranın tahsili ile mezkûr gazinonun tahliyesi talebile ikama olunan davanın giyabı icra kılınan muhakemesi neticesinde mezkûr gazinonun icar ve isticarına müteallik bulunan 1-4-929 tarihli mukavelenin feshine ve mezkûr gazinonun bit tahliye davacıya teslimine ve ferağata mebni bedeli icardan mütevellit alacak hakkındaki talebin reddine 20-5-933 tarihinde verilen hükme mütedair sadır olan ilâmın mümaileyh Hafız Ahmet Efendinin ikametgâhı hazırının meçhul bulunması hasebile hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141, 142 ve 144 üncü maddeleri mücibince ilân tebliğine karar verilmiş olduğundan ilâmın tebliği makamına kaim olmak üzre keyfiyet ilân olunur. (4105)

Devredilecek ihtira beratı

« Nışadır ruhunun tahmizinden itibaren mütekâsif hamızı azot istihsaline mahsus usul" hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 19 Mayıs 1928 tarih ve 770 numaralı ihtira beratı üzerindeki hukuk bu kere başkasına devir ve yahut icara verileceğinden bu bapta fazla malûmat edinmek isteyenlerin İstanbul'da Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 numaralarda kâin vekili H. W. Stock Efendiye müracaat eylemeleri ilân olunur. (4095)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.